

2010'da neler yaşandı? 2011'den ne bekliyoruz?

Sayfa 8
ATB' den
tarım sektörüne
eğitim desteği

Sayfa 20
2.Yörex Fuarı
geliyor!
28 Nisan-1 Mayıs
2011

Sayfa16
Vali Altıparmak:
"EXPO için en az
sorunlu yer tercih
edilecek"

iş SİZİN

adresi

www.bagevkariyer.com

İş fırsatlarını
Bagev kariyer ile yakalayın

bagevkariyer

BAGEV

Bakı Deniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı

Cumhuriyet Cad. Borsa İşh. Kat:3 07040 ANTALYA Tel: (0242) 241 11 25 Faks: (0242) 241 11 58

info@bagev.com www.bagev.com

agtohum
sanayi ticaret ltd.şti.

geleceğimiz için;

www.agtohum.com.tr

Mehmetcik Mahallesi Aspendos Bulvarı Nar Plaza No.113 A Blok No.2 Kat 4 ANTALYA/TURKEY
Tel:+90.242.321 20 18 (pbx) Fax:+90.242.321 88 60 Santral Gsm :+90 533 928 02 24 /+90.541.321 20 18
E-mail: agtohum@agtohum.com.tr

tasarım by:www.tasarimimizolsun.com

BORSA'DAN

08

- Tarım sektörüne eğitim desteği
- ATB, öğrencileri iş dünyasıyla buluşturuyor
- Yoğunluğun sebebi hedef kitlenin kalabalıklaşması
- Siyah Mersin, Antalya'nın yeni markası olacak
- EXPO 2016 için 'en sorunsuz' yer bulunmalı
- ATB'nin bütçesi meclisten geçti
- 2. YÖREX Fuarı geliyor
- Ali Çandır'dan Ziraat Fakültesi öğrencilerine ders
- Borsa, kentin önemli kurumlarından biridir
- Yeni kurulan DÖSİAD, ATB'de
- Gençlerden teşekkür ziyareti
- 'Üretimi artıracak projelere önem veriyoruz'

24

TOBB'DAN

- Tarım Meclisi'nden 'sulama sistemi değişmeli' uyarısı
- Sektörlerin sorunları 'Ortak Doküman'da toplandı

26

BÖLGE'DEN

- "İstihdam sorunu için birlikte çalışılması gerekiyor"
- "Teknokent, Antalya'nın teknoloji alanında hak ettiği yere gelmesini sağlayacak"
- Endemik türler tehdit altında
- Bakan Eroğlu'dan EXPO'ya destek sözü
- Kınık'ta Tarım Girdileri Sergisi
- Coğrafi işaret ekonomiye katkı sağlar
- BAGEV Kariyer ücretsiz hizmet verecek
- Manavgat'ta bal üretimi 2010 yılında iki kat arttı
- Avokadonun tanınırlığı artırılacak
- Topraksız tarıma ilgi artıyor

30

SEKTÖR'DEN

- Tohumda yerli üretim yüzde 50'yi aştı
- Hububatta devlet desteği şart
- Pamukta maliyet düşüyor
- Yenigün organik reçel üretti

34

36

FORUM

- 2010'da neler yaşandı?
2011'den ne bekliyoruz?

48

DÜNYA'DAN

- Japonya

KONUK YAZAR

- Sertifikasyon, ürün güvenliği ve yüksek kalite standardı demektir

PORTRE

- ATB Meclis Üyesi Abdullah İnönü
- ATB Meclis Üyesi Veli Karasu

54

MAKALE

- Doğanın armağanlarından biri: BİYOLOJİK MÜCADELE Nedir, neden, nasıl, nerede ve ne kadar?
- Tarımsal mekanizasyon ve Türkiye'deki durumu

60

SAĞLIK

- F1 Hibrit tohumu nedir, ne değildir?

İNSAN KAYNAKLARI

- Borsa'nın Nurten Ablası!

**Antalya Ticaret Borsası
Yayın Organı**

Sayı: 30 Kasım & Aralık 2010

SAHİBİ

Ali ÇANDIR

Antalya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL

İbrahim YILMAZ

Adnan İNGEÇ

YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

Ahmet Erol KÖKSALAN

YAYINA HAZIRLIK

Ziraat Ajansı

Tel: (242) 312 14 40

www.ziraatajansi.com.tr

BASKI

Ada Ofset İstanbul

0212.567 12 42

İLETİŞİM

Cumhuriyet Cad. Borsa İşh. Kat:2
(PK 101) 07040 ANTALYA

Tel: (242) 244 26 70 - 241 28 28

Faks: (242) 241 11 58

e-mail: info@antalyaborsa.org.tr

www.antalyaborsa.org.tr

ANTALYA FUARLARI

Anfaş FreshAntalya®

5. Uluslararası Meyve, Sebze,
Lojistik ve Teknolojileri Fuarı

17-19
MART - MARCH
2011

www.freshantalya.com

AEC
ANTALYA EXPO CENTER

ANFAS
Antalya Fuarları ve Lojistik A.Ş.

Türkiye

Antalya Expo Center

Antalya Expo Center: (242) 462 20 00

İstanbul Ofisi: (212) 213 36 25

www.anfas.com.tr

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) İZİNİ İLE DÜZENLENMEKTEDİR.

Ali ÇANDIR

ATB Yönetim Kurulu Başkanı

2010 yılının ardından

Küresel finansal krizin patlak verdiği 2008 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren tüm gelişmiş ekonomilerde son elli yılın en ciddi daralmaları yaşandı. Özellikle finansal kesim tam bir çöküş eğilimine girdi. Doğal olarak finansal kesimin olanaklarından en fazla beslenen ticaret ve inşaat kesimlerinin kaynakları hızla eridi. Diğer taraftan bu ekonomilerdeki hazine borç yükleri de GSYİH'larını aşmış durumda.

Küresel gelişmiş ekonomiler, 2010 yılını 2009 yılı kabusu ile karşılamış ve dipten dönüş yılı olması yolunda beklentilere konu olmuştur. Nitekim ortalama %-3 düzeyinde küçülme ile tamamlanan 2009 yılından sonra, %2 civarında büyüyen bir küresel ekonomiden bahsedebiliriz. Ancak hemen belirtmek gerekir ki hatırı sayılır birçok uzman, küresel krizin çift dipli bir yapı göstereceği yönünde görüşler dile getirmektedirler ve o ikinci dip henüz yaşanmamıştır.

Aralarında bizim de bulunduğumuz gelişmekte olan ekonomilerde ise durum bu kadar kötü olmadı. Ortalama %8 civarında bir büyüme beklenen bu ekonomiler arasında bizim %5 civarında bir büyümeyi başaracağımız bekleniyor.

2010 yılını reel ekonomideki gelişmeler cinsinden değerlendirmek gerekirse, ilk göze çarpan etkiler, ticaret hacmindeki ciddi düşüşler ve özellikle gıda fiyatlarındaki görülmedik yükselişler olarak dikkat çekiyor. Ülkemiz ekonomisi açısından 2010 yılı ekonomik performansı; gelişmiş ekonomilerden iyi, fakat gelişmekte olan ekonomilerden oldukça kötü gerçekleşti. Dış ticaret ve cari işlemler dengesindeki açıklar, rekor düzeylere ulaştı. Sıcak paranın, güvende ve yüksek getiride en iyi liman olarak gördüğü Türk ekonomisi, 2010 yılında para ve finans piyasaları bakımından çok rahat bir dönem geçirdi. Bu yüzden de enflasyon ve kredi hacmi, benzer bir olumlu gelişmenin merkezi oldu.

Gelişmiş dünyanın başına bela olan finansal türev ürünler piyasasının bizde henüz bulunmuyor olmasının olumlu etkilerini 2010 yılında da gördük ve kendi yarattığımız krizimizle baş etme konusunda hiç olmazsa ithal bir krizle uğraşmadık. Hatta 2010 yılında küresel finansal krizin, bu açıdan olumlu etkilerini bile gördük diyebiliriz. Tabii aşırı değerli TL'nin yarattığı ihracatta rekabet dezavantajı hariç tutulursa...

2010 yılında Antalya Ticaret Borsası, Türk ekonomisinin üzerinde bir büyüme göstermeyi başardı. %10'u aşan bir tescil büyümesi ile yürüttüğü projeler bakımından önceki yıllara göre de hızlı bir büyüme yılı olarak 2010 yılını tamamladı. Özellikle yerel ve ulusal ölçekte gerçekleştirdiğimiz projelerdeki çok ortaklı faaliyetlerimiz, birlikte hareket etme stratejimizin faydalarını görmek bakımından bizlere özgüven aşıladı. Bölgesel İstihdam ve Kariyer Ofisi, Yöresel Ürünler Fuarı (YÖREX), Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi (TUMEM), Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (TAGEM), Tarımda Küçük İşletme Kalmasın, Kampusten İşe ve ZEYTİNPARK A.Ş. kapsamında gerçekleştirdiğimiz projeler ve faaliyetler, sorun çözmede ve katkı yaratıcı işler üretmede bizleri ciddi motive eden örnek uygulamalar oldu.

Sahip olduğumuz enerjiyi ayrıştırarak, bölerek ve dışlayarak değil; sorun çözmeye odaklı birleştirerek, bugün çözümsüz gibi görünen meselelerin üstesinden gelmeye çalışacağımız nice yeni dönemler dileğiyle...

Tarım sektörüne eğitim desteği

“ Antalya Ticaret Borsası’nın düzenlediği tarım sektöründe insan kaynağı eğitimleri çalışanların mevcut niteliğini geliştirirken, sektördeki nitelikli eleman ihtiyacını gidermede de önemli katkı sağlıyor ”

Ticaret Borsası öncülüğünde oluşturulan ve Kepez Belediyesi tarafından tahsis edilen binada hizmet veren Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi (TUMEM) eğitim programlarına hız verdi. Tarım ve gıda sektörüne yönelik olarak, Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi’nde başlayan programlarda, sektöre nitelikli ara eleman ve işgücü sağlamak hedefleniyor. Tarım Sektöründe İnsan Kaynakları başlıklı eğitim programını tamamlayan merkez, eğitim planlamasını firma ve sektör paydaşlarının talepleri doğrultusunda belirliyor.

Tarım için eğitim

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, üç hafta süren eğitimin pratik bir ihtiyaca cevap verdiğini kaydetti ve şöyle konuştu, “Eğitim sırasında üç konuda temel bazı

bilgiler verildi. İş Hukuku, 5510 Sayılı SGK Kanunu ve sektördeki insan kaynakları uygulamaları hakkında katılımcılar bilgilendirildi. Firmaların talepleri doğrultusunda tarımla ilgili her türlü eğitim programını hazırlayabiliyoruz. Eğitimcileri organize ediyoruz ve uygulamasını yapıyoruz. Amacımız sektördeki en önemli sıkıntılardan biri olan nitelikli ara eleman açığını bir ölçüde kapatabilmektir. Ocak ayı sonunda sektör firmalarının muhasebe personelinin katılacağı Finansman ve Muhasebe başlıklı bir eğitim programımız başlayacak. Bu eğitim, Mali Müşavirler Odası'ndan gelecek olan son derece yetkin bir eğitici ile gerçekleştirilecek.

Ziraat öğrencilerine pratik yapma fırsatı

Firmalara birer yazı göndererek eğitim ihtiyaçları hakkında araştırma yaptıklarını anlatan Ali Çandır, talep eden her firmanın başvurusuna karşılık vermeye çalıştıklarını

anlattı. Ali Çandır mezun olmak üzere olan ziraat fakültesi öğrencilerine yönelik özel eğitimler verdiklerini de anlattı. Ali Çandır, "Ziraat fakültesi öğrencilerinin mezun olurken sektöre daha hazır olmaları amacıyla TUMEM kapsamında onlara özel bazı çalışmalar da yapıyoruz. Tarım İl Müdürlüğü ile birlikte ilaç kalıntısı ve reçete yazma konusunda bir eğitim verilecek. Öğrencilerin bu tür uygulamalı eğitim programlarına katılmalarını çok önemsiyoruz. Çünkü iş ararken karşılarına tecrübe kriteri çıkacak ve bu konuda eksiklik büyük. Bu eğitime Bitki Koruma, Tarımsal Yayım ve Kontrol şubelerinden uzmanlar katılacaklar" diye konuştu.

Tarım sektöründen eğitime büyük ilgi

Altınova'da bulunan Tarımsal Uygulamalı Eğitim Merkezi'nde (TUMEM) düzenlenen Tarım Sektöründe İnsan Kaynağı Eğitiminin ilk haftasında tarımsal iş hukuku uygulamaları kursiyerlere anlatıldı.

Firma sahipleri, firma üst düzey yöneticileri, firma insan kaynakları, personel ve muhasebe departmanı yönetici ve çalışanlarının katıldığı eğitimde avukat Bilal Doğan tarafından tarım sektöründeki iş hukuku uygulamaları teorik olarak anlatılırken, soru cevap ile interaktif katılım sağlandı.

İnsan kaynakları uygulamaları

25 Aralık'a kadar devam eden eğitimlerde BAGEV İnsan Kaynakları Yönetim Danışmanı Reşat Güney tarafından insan kaynakları uygulamaları, SGK Muratpaşa Merkez Müdürü Adem Bahadır Ulu tarafından SGK Kanununun tarım sektörüne getirdiklerini anlatıldı. Eğitim programında, iş geliştirme,

motivasyon, kişisel gelişim, tarım sektöründe SGK primi ödemeleri, iş kazaları uygulamaları, tarım sigortası, çalışma süreleri, geçici iş ilişkisi gibi konular hakkında da bilgi verildi.

Yörükoğlu çalışanlarına hijyen eğitimi

Tarımsal Uygulamalı Eğitim Merkezi'nde (TUMEM) düzenlenen

hijyen eğitimine ise Yörükoğlu Süt ve Ürünleri A.Ş.'de çalışan 20 personel katıldı. 4 gün süren eğitimde, gıda sektöründe çalışan katılımcılara Yüksek Gıda Mühendisi Birsen Torun tarafından hijyen anlatıldı.

Hijyen çok önemli

Hijyenin gıda sektöründeki öneme dikkat çeken Torun katılımcılara, ISO9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi temel eğitimi, genel hijyen, personel hijyeni, gıda hijyeni, üretim alanlarında hijyen uygulamalarını anlattı. 4 gün süren eğitimde katılımcılara, depo mal kabul kriterleri, gıda depoları ve depolama teknikleri, su güvenliği ve su hijyeni, tedarikçi ve taşeron değerlendirme nasıl yapılır, temizlik malzemeleri ve kullanımında dikkat edilecekler, kimyasal kullanımı ve dikkat edilecek hususlar, kalibrasyon temel eğitimi, şahit numune alma yöntemi, ISO22000 gıda güvenliği yönetim sistemi temel eğitimi, ISO22000 gıda güvenliği yönetim sistemi iç tetkikçi eğitimi de verildi.

ATB, öğrencileri iş dünyasıyla buluşturuyor

“Dünya Bankası Yaratıcı Fikirler Yarışması'nın desteğiyle tamamlanan 'Kampüsten İşe Projesi' çerçevesinde tarım sektöründe faaliyet gösteren firmalarda staj yapma imkanı bulan, sektörü yakından tanıyan öğrencileri sektör temsilcileriyle bir araya getiriyor.”

Öğrenciler her hafta ATB toplantı salonunda düzenlenen 'iş geliştirme toplantıları'na katılarak ATB Yönetim Kurulu Üyesi Halil Bülbül ve ATB Ar-Ge&Eğitim Danışmanı yönlendiriciliğinde iş dünyası temsilcileriyle bir araya geliyor.

Recep Özkul'dan girişimcilik dersi

İş geliştirme toplantılarına katılan Seranta Gıda Yönetim Kurulu Başkanı ve ATB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Recep Özkul iş hayatı ile ilgili tecrübelerini öğrencilerle paylaştı. Özkul, 1989'da girdiği yaş sebze ve meyve sektöründe nasıl başarı sağladığını yaşadıklarıyla anlattı. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Rusya ve Bulgaristan pazarına girerek ihracat yapmaya başladığını kaydeden Özkul, yurtdışı deneyimini öğrencilerle paylaştı. Girişimci olmak isteyenlere kağıt üstünde yapılan hesaplara takılmaması tavsiyesinde bulunan Özkul, ticaretin hiçbir zaman kağıt üstünde beklenen sonuçları vermediğine

dikkat çekti. Özkul, iş dünyasının cazip yönlerini, sorunlarını öğrencilere anlatırken, girişimcilik bilincinin artırılması gerektiğini kaydetti.

ATB toplantı salonunda yapılan iş geliştirme toplantılarının bir diğer konuğu Plantum Tarım Limited Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Birol Öncel oldu. Öğrencilerle iş hayatında yaşadığı deneyimleri paylaşan Öncel, 1990'lı yıllarda girdiği fidecilik sektöründeki gelişmeleri, şu anda sektörün bulunduğu yeri ve gelecekteki değişim öngörülerini anlattı. Fideciliğin ziraat mühendislerinin istihdamında

öncelikli yer alacak bir sektör haline geldiğini kaydeden Öncel, "Ziraat mühendisi olacak olan öğrenciler iş hayatına girerken özellikle empati kurmalı. 'Neden bu işveren benimle çalışsın?' sorusunu kendilerine sormalı. Donanımı da ona göre yapmalı" dedi.

KOSGEB Hizmet Müdürü Ahmet Tütüncü:

Yoğunluğun sebebi hedef kitlenin kalabalıklaşması

“KOSGEB Hizmet Müdürü Ahmet Tütüncü, Antalya Ticaret Borsası'nın kasım ayı meclis toplantısına katıldı. Tütüncü, ilgili kanun değiştikten sonra 400 binlik hedef kitlenin 3 milyon 400 bine çıktığını söyledi.”

Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan başkanlığındaki toplantı, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ın borsa faaliyetleriyle ilgili konuşmasıyla başladı. Ali Çandır, “ATB olarak çok sayıda eğitim çalışmaları yapıyoruz ve üyelerimize duyuruyoruz ama geri dönüşlerde sıkıntı yaşıyoruz” dedi. TUMEM’de düzenlenecek Tarım Sektörü’nde İnsan Kaynağı Eğitimi’ne üyelerin katılım göstermesini isteyen Çandır, “Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi’nde gerçekleştireceğimiz kurslar konusunda meclis üyelerimizin ve meslek komitesi üyesi arkadaşların daha fazla çaba sarfetmesini istiyoruz. Yeni açacağımız kursta özellikle tarım sektörünün iç hukuku ile ilgili SGK Kanunu ile ilgili bir eğitim çalışması

başlatıyoruz. 3 hafta sürecek bir eğitim olacak. Düzenleyeceğimiz diğer kurslar için de duyurularımızı yapıyoruz, kış döneminde hızlı bir eğitim çalışmasına başlayacağız. Bu konuda üyelerimizin katılımcı ve talepkar olmasını istiyoruz” diye konuştu.

Meclisin konuğu KOSGEB Antalya Hizmet Merkezi Müdürü Ahmet Tütüncü, KOSGEB veri kayıtları, KOSGEB kredileri ve KOBİ’lerin bu kredileri nasıl kullanacağı konusunda ATB meclis üyelerine bilgiler verdi. 31 Temmuz 2010 tarihi itibarıyla Antalya’daki KOBİ işletme sayısının 125 bin 968 olduğunu belirten Tütüncü, “Bizim veri tabanımıza kayıtlı işletme sayısı 16 bin 794’ün üzerinde” dedi.

KOSGEB kredi faiz desteğine Antalya’dan 1892 kredi talebinde bulunduğu bildirilen Tütüncü, “1091’i asıl, 741’i yedek olmak üzere bankalardan toplam 1832 kredi talebi geldi. Bunların hepsi onaylandı, bankalara gönderildi. Asıldan kullanılmayanlar varsa ilk

yedekler kredi kullanmaya başlayacak" dedi.

130 milyonluk paketten 5 milyonluk pay

Antalya'da 7-8 bin daha kredi talebinde bulunan işletme bulunduğunu kaydeden Tütüncü, "Türkiye çapında yaklaşık 150- 200 bin talep daha var. Bu nasıl karşılanır hükümet nasıl bir çözüm bulur, bununla ilgili bir çalışma yapılıyor, neticesi ne olur bilmiyorum ama açılması en erken ocak ayını bulur" dedi. KOSGEB kredi desteğinin 130 milyon TL'lik paket olduğunu belirten Tütüncü, "Antalya'nın bu paketten alacağı pay ortalama 5 milyon TL" dedi.

Meclis üyelerinin sorularını da yanıtlayan Ahmet Tütüncü, sadece özel bir bankanın KOSGEB kredilerinin büyük çoğunluğunu kullandığı yönündeki şikâyetlerin hatırlatılması üzerine, Türkiye çapında 18 banka ile anlaşıldığını belirterek şunları söyledi:

"Bu banka Türkiye çapında 20 bin giriş yapmış. Banka müdürleriyle yaptığımız görüşmelerde 'biz müdürlüklerimizdeki personel sayısının yüzde 80'ini bu işe görevlendirdik, ekranlarda hiçbir iş vermiyoruz, ne zaman sayfa müsait

oldu anında giriş yaptık' dediler. Diğer bankalar 1- 2 personelini bu iş için ayırmış."

Hedef kitle 400 binden 3 milyon 400 bine çıktı

Geçen yıl can suyu kredisine 150 bin giriş aldıklarını söyleyen Tütüncü, "Bunların yüzde 80'i imalat ve sanayi ile ilgili" dedi. İhracatçıya verilen 200 bin dolarlık krediden 34'ü asıl, 9'u yedek olmak üzere faydalanacağını söyleyen Tütüncü, "Bizim sıkıntımız bütçemizden kaynaklanan bir sıkıntı. Hedef kitemiz 400 bindi şimdi 3 milyon 400 bine çıktı. Geçen yıl 150 trilyon lira ayrıldı bu iş için, bu sene 130 trilyon ayrılıyor" dedi

Telefonla ulaşılamıyor

KOSGEB'e telefonla ulaşılamadığının belirtilmesi üzerine Ahmet Tütüncü, "Haklısın telefonlara şu anda cevap veremiyoruz. Önceliğim yağmurda, sıcakta gelip de işini yaptırmak isteyenler. Amacımız veri tabanına girenlerin KOBİ bilgi dökümlerini hızlandırmak. Eğer telefonlara cevap verirsem ötekini yapamıyorum eğer ötekini yaparsam telefona cevap veremiyorum. İkisini aynı anda yapmaya kalktığın zaman yeterli personel yok. Daha 4 aylık müdürlüğüz, yerimiz yurdu-muz da yok, geçici olarak ticaret

odasında oturuyoruz. Kara kapılı karacaahmet mezarlığını açtırmayın çok dertliyim" diye konuştu.

KOSGEB personelinin cumartesi, pazar da KOBİ bilgi dökümlerini sisteme girmek için çalıştığını anlatan Tütüncü, "Elimde şu anda onaylanacak 2 bine yakın evrak var. Teknik sistemden kaynaklanan sıkıntılarımız da var. Onlar için kurumumuz adına özür diliyoruz" dedi.

15 Haziran'da yayınlanan KOSGEB desteklerine göre 6 destek kalemi bulunduğunu hatırlatan Tütüncü, "Hedef kitle önceden imalat sanayi idi 400 bin hedef kitemiz vardı, kanun değişikliğinden sonra hedef kitemiz 3 milyon 400 bin oldu. Aynı personel, aynı kadro, aynı müdürlükler ama 3 milyon artan bir hedef kitle. Yoğunlukların olmasının sebebi de bu" dedi.

Acil kredi faiz destek programından da bahseden Ahmet Tütüncü, "Yangın sel deprem gibi doğal afetlerde işletmenin zarar uğraması halinde bankadan çekecekleri 100 bin liraya kadar olan kredinin faizini KOSGEB üstleniyor, KOSGEB veri tabanında olmak kaydıyla. Bize başvururken de bir kamu kurumundan zararı gösteren bir belge istiyoruz" dedi. Krediler için başvururken üyelerin belgesinin tam olmasını isteyen Ahmet Tütüncü, "İnsanları zorlamak istemiyoruz ama KOBİ bilgi dokümanındaki bilgilerle evrakta verdiği belgelerin birbirini tutması gerekiyor, evrakları tutmayan dosyalar geliyor. Bunu kabul etmemiz bizim için suç, kabul edemiyoruz" dedi.

Tohumculuğa da destek

Araştırma geliştirme çalışmaları yapan KOBİ'lere de KOSGEB desteği verdiklerini söyleyen Tütüncü, "Her ne kadar tohumculuk örtü altı olup, hedef kitlenin dışında olsa da ülkeye katma değer yaratacaksa ben gözümü kırpmadan onlara ARGE desteği veririm" dedi.

Konuşmaların ardından ATB Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan, Tütüncü'ye plaket takdim etti.

“Antalya Ticaret Borsası, Akdeniz ikliminde yetişen ve antioksidan özelliği nedeniyle yurt dışından yoğun talep gören siyah mersini ekonomiye kazandırıyor. ATB Başkanı Ali Çandır, Siyah Mersin’le Antalya’ya özgü yöresel bir ürün yaratacaklarını söyledi”

Siyah Mersin, Antalya’nın yeni markası olacak

Akdeniz ikliminde yetişen ve antioksidan özelliği nedeniyle yurt dışından yoğun talep gören siyah mersini ekonomiye kazandırmak amacıyla, Antalya Ticaret Borsası tarafından projelendirilen, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü’nce onaylanan ve proje yürütücülüğü Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından yapılacak olan ‘Endüstriyel Amaçlı Organik Siyah Mersin Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi’ projesini kamuoyu ile paylaşmak üzere bir panel düzenlendi.

ATB toplantı salonunda yapılan panele, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. İbrahim Uzun ile Prof. Dr. İbrahim Baktır, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri’nden Prof. Dr. Yakup Alıcıgüzel, Orman Bölge Müdürlüğü’nden orman mühendisi İlyas Özdemir, BATEM’den ziraat yüksek mühendisi Arzu Bayır panelist olarak katıldı.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim

Kurulu Başkanı Ali Çandır, panelin açılışında yaptığı konuşmada, ATB olarak sık sık bu tür etkinlikler düzenleyerek kamuoyunu bilgilendirmeye çalıştıklarını söyledi. Çandır, “İçinde bulunduğumuz ekonomik koşullar ve ciddi rekabet koşulları nedeniyle birtakım çalışmalar yapıyoruz. Kampüsten işe projesi, tıbbi aromatik bitkilerle ilgili projemizin ardından siyah mersin projesini hayata geçiriyoruz. Tabiatın bize verdiği bu varlıkları ekonomiye katarak gerek yöre halkının gerekse ülkemizin

ticari hayatına bu bitkileri kazandırmayı planlıyoruz. Siyah mersini gerçekten çok önemsiyoruz. Bizim doğamızda olan bir ürünün ekonomiye kazandırılması ve iş sıkıntısı çeken insanlara istihdam sağlayacağını düşünüyoruz” diye konuştu. Projeyi özel sektörle ilişkilendirdiklerini belirten Çandır, “Antalya’nın markası olan Yenigün Gıda bu işin içerisinde. Bu ürünlerin üretimini alım garantisiyle yaptıracağız. Umuyorum bu çalışmanın sonunda Antalya’ya özgü bir yöresel ürün de yaratmış olacağız.

Proje başladı

Prof. Dr. İbrahim Uzun, Akdeniz ikliminde yetişen siyah mersinin ekonomiye kazandırılması için 3 yıl sürecek Endüstriyel Amaçlı Organik Siyah Mersin Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi projesini başlattıklarını belirtti. ATB tarafından projelendirilen çalışmanın paydaşları arasında Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Çevre ve Orman Müdürlüğü, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (BATEM) ve Yenigün Gıda firmasının yer aldığı

ğını bildiren Uzun, "Bu proje üniversite-sanayi işbirliğinin en güzel örneklerinden biri olacak" dedi. Uzun, 213 bin TL bütçeli projenin uygulama yerinin Serik ilçesine bağlı Yumaklar köyü olduğunu kaydetti. Kırsal kesimde yaşayanların gelir düzeyini artıracak bir projeyi hayata geçirdiklerini kaydeden Uzun, raf ömrü az olan siyah mersinin antioksidan özelliğinin fazla olduğuna dikkat çekti. Uzun, kuraklığa, olumsuz toprak koşullarına, hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı olan ürünün bakımının kolay, yetiştirilmesini masrafsız olduğunu ifade etti. Uzun, "Siyah mersini reçel üretimi yoluyla ekolojik potansiyeliyle ekonomik kazanca dönüştürmek istiyoruz" dedi.

Prof. Dr. İbrahim Baktır, siyah mersinin binlerce yılın seleksiyonu olarak günümüze kadar ulaştığını belirterek, "Bu nedenle hastalıklara karşı son derece dayanıklıdır" dedi. Mitolojide dirilişin simgesi olan siyah mersinin iyi bir erozyon bitkisi olduğunu, 16. yüzyıldan beri de süs bitkisi olarak kullanıldığını kaydetti.

Antioksidan özelliği

Ziraat Yüksek mühendisi Arzu Bayır, antioksidan özelliği bulunan siyah mersinin son dönemde büyük önem taşıdığını belirterek, "Sağlıklı yaşam açısından sentetik ürünlerden doğal ürünlere geçiş söz konusu. Antioksidan özelliği nedeniyle

büyük önem taşıyan siyah mersinin korunması, ekonomiye kazandırılması ve tüketime sunulması bu dönemde daha da önem kazanmıştır" dedi.

3000 türü var

Prof. Dr. Yakup Alıcıgüzel, antioksidan maddelerin bir çok bitkide bulunduğunu ancak siyah mersinde daha çok bulunduğunu kaydetti. 100 cinsi ve 3000 türü olduğu belirtilen siyah mersinin antiseptik özelliğe sahip olduğunu ifade eden Alıcıgüzel, içerisinde bulunan myricetin nedeniyle bir çok hastalığa iyi geldiğini ve halk arasında yaygın kullanım alanına sahip olduğunu

vurguladı. Alıcıgüzel, siyah mersinin, şeker hastalığında kullanıldığını, kalp sağlığını koruduğunu, mideyi kuvvetlendirdiğini, ishali kestiğini, kanı durduran özelliğe sahip olduğunu, beyni uyarıcı etkiye sahip olduğunu, parkinson ve alzheimer gibi hastalıkların oluşmasında etkili olduğunu ifade ederek, "Binbir derde deva bir bitkiyle karşı karşıyayız" dedi.

Orman mühendisi İlyas Özdemir ise panele katılanlara siyah mersinin ormanlık alanda yetiştirilmesi konusunda bilgiler verirken, bitkinin orman arazisinde yetiştirilebilmesi için orman müdürlüğünden izin alınması gerektiğini kaydetti.

Vali Altıparmak, Expo'ya yer bulunamamasını eleştirdi:

EXPO 2016 için 'en sorunsuz' yer bulunmalı

“Antalya Ticaret Borsası Meclis Toplantısı'na katılan Vali Ahmet Altıparmak, 2016 yılında Antalya'da yapılacak olan Expo için yer sunulamamasını 'beceriksizlik' olarak nitelendirdi. Altıparmak EXPO'ya en az sorunlu yerin tercih edileceğini kaydetti”

Antalya Valisi Ahmet Altıparmak, Antalya Ticaret Borsası aralık ayı meclis toplantısına katıldı. Kahvaltılı yapılan meclis toplantısına ATB meclis üyeleri ile komite üyeleri de katıldı. ATB Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan, Vali Altıparmak'a 'hoşgeldiniz' derken, Vali Altıparmak'ın birikimiyle ve vizyonu ile Antalya'da güzel işlere imza atacağına inandığını, ATB olarak da yapılacak çalışmalara destek olacağını bildirdi. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır da Altıparmak'ın Antalya'ya önemli katkılarda bulunacağına inandığını belirterek, "Valimize görevinde başarılar diliyoruz. ATB olarak üze- rimize ne görev düşerse yapmaya hazır olduğumuzu belirtmek istiyoruz" dedi.

Antalya Valisi Altıparmak, Antalya'nın dünyanın en önemli turizm destinasyonu olmasının yanı sıra tanınmış bir destinasyon olduğunu belirterek, "Böyle bir emanete vali olarak gelip, oranın kıymetini, potansiyelini harekete geçirmek, oranın var olan birikimini, beşeri sermayesi, sosyal sermayesi, kapitali ve onun üzerine yeni bir vizyon kurmak, bir o kadar onore edici

ama bir o kadar da (acaba ne yapılabilir) şeklinde ağır bir yük yüklüyor" dedi.

Antalya'yı helikopterle yukarıdan seyrettiğini, yukarıdan bakıldığında zaman, çatılarda birikmiş demir yığınlarıyla karşılaştığını anlatan Altıparmak, "Çevresi gerçekten ayrı bir cennet. Bakıldığında Duriyan gibi insanda kötü bir algı yapıyor. Ama içine girdiğinizde Atatürk Parkı'ndan yürüdüğünüz zaman, Konyaaltı'na, Lara'ya gittiğiniz zaman gerçekten cennet. Böyle bir şehre sahip olup da cennetle cehennem arasındaki uçurumu, dengesizliği nasıl tolere ederiz diye düşünmemek elde değil. Bu çerçevede, Antalyalı yöneticilere, Antalyalıya çok iş düşüyor" diye konuştu.

Antalya'nın temel sorunları arasında alt yapı, ulaşım var, imar ve çevre kirliliği bulunduğunu söyleyen Vali Altıparmak, "Çevre kirliliği konusunda, Çevre Orman Bakanımız ve Turizm Bakanımızla her ikisine de (bize yardımcı olun bunları çözelim) dediğimiz zaman, (en iyisi sizsiniz) dediler. Ben de (en iyisi olduğumuzu düşünmüyorum) dedim. Bunun üzerine bir envanter çıkarmıştım, bundan bahsettim. Denizi kirleten akarsuların neler olduğu konusunda bir çalışma başlatmıştım. Ama envanter yok, Antalya'nın envanteri yok. Hala da çıkarttığım envanter eksik. Hala var olan arıtma tesislerinin teknolojisi eskimiş, derin deşarj yapılmamış. Köylerin kanalizasyonu yapılmış, maalesef arıtması yapılmamış. Yani öyle anlamsız oluyor ki, herkesin foseptiği olsa diye düşünüyorsunuz."

Hızlı tren yapılmasının gerekliliğini vurgulayan Altıparmak, BAKA'nın hızlı tren raporuna dikkat çekerek, bu konuda herkese görev düştüğünü söyledi. Alanya-Antalya-Konya arasında hızlı trenin düşünüldüğünü, hızlı trenin Manavgat üzerinden gelirse söylemin değişeceğini kaydeden Altıparmak, "İkisine de yap-işlet-devret modeliyle talip olanlar var.

Biz bunu sürekli gündemde tutmaya çalışıyoruz" dedi.

Batı Çevreyolu'nun Mayıs ayına kadar bitirileceğini ifade eden Vali Altıparmak, şunları kaydetti:

"O, Antalya'ya ciddi bir katkı sağlayacak. Kuzey Çevreyolu için

çalışmalar devam ediyor. Bunlar bir bir çözülüyor, ama imar kirliliği ve tarım arazilerinin sahiplenmesi noktasında ATB'ye ciddi görev düşüyor. Bize vereceğiniz destek çok önemli. Zira, en sivri aklın bile kendi başına bir emniyeti yok. Devlet aklıyla, özel sektör aklının birleşmesi şehrin vizyonunun oluşturulması, şehrin geleceğine yönelik beklentilere cevap verilmesi, şehrin önceliklerinin belirlenmesi onun etrafında kaynakların teksif edil-

mesi bu manada çok çok önemlidir. Dolayısıyla (ben yaptım, sen yap-tından) ziyade o sorunun çözülmesi daha önemlidir. O sorunu çözmeye cesaret eden herkese de hepimizin destek olması lazım. Burada basına da önemli görevler düşüyor. Bizim her şeyi görmemiz mümkün değil, başka sorunları onların da bize yansıtmaları önemlidir.

Kadın girişimcilerin azlığından yakınan Vali Ahmet Altıparmak, "Dünyada gıda üretiminin yüzde 50'sini kadınlar sağlıyor, gelişmekte olan ülkelerde bu yüzde 70- 80'lere çıkıyor. Türkiye'de yüzde 50- 60 olsun" dedi.

Antalya'da mikro kredinin olmadığına dikkat çeken Altıparmak, "Mikro kredinin olmadığını duyduğumda çok üzüldüm. Muğla'da yoktu, başlattık ama bir direnç oluştu. Sonra aldık o kredileri verdik" dedi.

Tamamen insan odaklı çalışacaklarını anlatan Altıparmak, "Onur ve haysiyet bizim için çok önemlidir. Bir vali ile hizmetlinin hiçbir farkı yoktur. Bu makamla mevki ile değişmez. Vali bir orkestra şefidir, kurum kuruluş müdürleri de o orkestranın üyeleridir" dedi.

Aksu'da DSİ'nin sel baskınlarını önleyecek güzel bir çalışması olduğunu belirten Ahmet Altıparmak,

"Orası oteller bölgesi, o kadar otel var ama marina yok. Bunun üzerine 2 tane ayrıca planladık. Sanki kusur işlenmiş gibi söylüyorlar da, halbuki orada Aksu'nun üzerinde yatların gidip geldiklerini ve marina da yer aldıklarını düşünün. Orası ayrı bir havuz olur, ayrı bir güzellik olur. Fransa gibi bir yer olur. O bölgedeki arsalar ciddi manada değer kazanır, bölge güzelleşir. Bizim Antalya'da şehirleri güzelleştirmemiz lazım. Bu konuda hepimize büyük görevler düşüyor".

Alo 179 hattına bir sezonda 30 bin çağrı aldıklarını bildiren Vali Altıparmak, "Turistler hem danışmak için hem bazı şeylerde yardım almak için arıyorlar. Turistlerin en büyük sıkıntılarından biri kalitesiz davranıştır. Onunla ilgili şikayetler geliyordu. Bu çerçevede arkadaşlarımız bu sorunla ilgilenecekler" dedi. Expo'ya yer bulmamak beceriksizlik Altıparmak, ATB meclis üyelerinin sorularını da yanıtladı. EXPO'nun yeri konusunda en az sorunlu yerin tercih edileceğini söyleyen Altıparmak, "Zaman daraldı, bu ay sonuna kadar yazıyı göndermek zorundayız. Ama bu en az sorunlu olarak bizim teklif ettiğimiz yer sonra değişebilir. Çünkü uzmanlar gelip incelediğinde biz (ikinci yerimiz burası, buraya da bakar mısınız) diyeceğiz. Bu çerçevede TOKİ ile görüşmelerimiz devam ediyor. Dün itibariyle bir

heyet gelecekti. Bugün veya yarın gelecek. Bu heyet bazı yerleri görüp, nasıl daha erken çözebiliriz, onların katkısıyla belki bir takım kapalı alanları da onlara yaptırabiliriz diye TOKİ başkanımızla bir mutabakat sağladık. Bu hangi yerin olacağı konusunda da bize ciddi bir katkı sağlayacak" diye konuştu.

Antalya'da bu kadar yer varken, birini sunamamanın beceriksizlik olduğunu ifade eden Altıparmak, "Çevre Orman Bakanımızla da özel bir görüşmemiz oldu. Ona özellikle siz üstlenin dedik. O da gönüllü ve istekli biz isteriz dedi. Başbakanlık müsteşarıyla bir görüşmemiz oldu. Gönderilecek yazılarla ilgili olarak bunu bir an önce çıkarmamız lazım, EXPO Türkiye'de bir ilk, bu alınmış bir EXPO. Bir takım şeyleri tamamlanmamış olsa bile tamamlayacağız. Onların da genel temayülü her türlü destekte yanınızdayız, ne dersiniz yaparız yönünde. Dolayısıyla bir sorun görünmüyor" diye konuştu.

Özel İdare İş Hanı tartışılırken, Antalya'nın büyük sorunlarından olan imar kirliliğinin gözardı edildiğini ifade eden Altıparmak, "Migros'un oradan bakın, 15 katlı bir bina yanında 3-5 katlı binalar var. Bunlar nasıl oldu? Bunlar sorun değil mi? Bunlara ben mi izin verdim? Özel İdare binası, kaç yıllık sorundur, 8 yıllık. En ala binayı oteller 1 yılda bitiriyorlar. Bizim Özel

İdare binasını da 3 yılda yıksaydık, yenisini yapsaydık ya da güçlendirseydik. Kalan 5 yılda, aylık kirası en az 2 milyon TL'dir. Yıllık 24 milyon TL, 5 yılda 120 milyon TL ederdi. 120 milyon TL özel idarenin geliri olacaktı. Şu anda Özel İdare'nin yatırım bütçesi 15-20 milyon TL'dir. 120 milyona bakın 15-20 milyona bakın. Yani zengin babanın hovarda evlatlarıyız" diye konuştu. Yıldız Teknik Üniversitesi'nin raporunda güçlendirme çok pahalı gelir ve yüzde 40'ları bulursa binayı yıkmayı öngördüğünü ifade eden Altıparmak, "Ama daha aşağı ise, belki yap-işlet ile olabilir. Kısmi kendimize ayırmak, kısmen talip olana vermek ve binayı kurtarmaktır. Bütün gayemiz, kararımız bu. İtirazı olan var mı?" dedi.

Tünektepe'de teleferik ayağının tahsisini, otopark tahsisini aldıklarını, projenin yarışmaya çıktığını bildiren Altıparmak, "Oraya projesi olan gelsin, yarışmada dereceye girsin proje oraya uygun olan projeye ayrı bir heyetle karar verip, Antalyamıza gerçekten Tünektepe diye bir yer varmış diye insanları getirmek istiyoruz. Güzel bir proje olsun istiyoruz" dedi.

Doğalgazın kente geldiğini ancak dağıtım konusunda Büyükşehir'le görüşüldüğünü belirten Altıparmak, "Antalya'ya kömür getirmedi, para dağıttık. Ona rağmen kirlilik var. Bu kirliliğin tabi nedeni sadece kömür değil, lastik yakıyorlar, yanık yağ yakılıyor. Çok iyi kontrol etmek, takip etmek gerekiyor. Tabi kaçak kömürün önlenmesi konusunda dikkatli davranmalıyız" dedi.

Antalya'da işsizliğin sorun olarak görülmediğini söyleyen Altıparmak, "Trafik hakikaten ciddi bir sorun. Tabi bizden ziyade Büyükşehir'in bu sorunu çözmesi lazım. Onlar da bir takım çalışmalar yapıyorlar. Ama Batı ve Kuzey Çevreyolları yapılmadığı sürece Antalya'da çözüm üretmek çok zor. Onların yapılması için hepimizin gayret etmesi lazım" dedi.

ATB'nin bütçesi meclisten geçti

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Aralık ayı meclis toplantısında, 2011 yılı bütçesi görüşüldü. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, yönetimin çalışmaları ve 2011 yılı bütçesi hakkında meclis üyelerine bilgiler verdi. ATB'nin 90 yıllık birikiminden ve deneyiminden güç alan kurumsal ufuk ile geliştiğini söyledi. Çandır, 11 Ocak 2009 yılında göreve başlayan mevcut yönetimin ATB meclisinin güven ve desteğine layık olabilmek, ülke ve bölge ekonomisine faydalı hizmetlerde bulunabilmek için çalıştığını ifade ederken, Stratejik İş Planı çerçevesinde yapılması planlanan işlerin bir bir hayata geçirildiğini kaydetti. Vakıf Zeytinliği ihalesinin ATB meclisinin motive edici desteği ile kazanıldığını

belirten Çandır, "Vakıf Zeytinliği konusu, daha uzun yıllar boyunca Antalya adına artık Meclisimizin kalıcı gündem maddesi olacaktır" dedi. İstihdam Bürosu, tamamlanan Kampüsten İşe projesi, Defne-Kekik-Adaçayında Hasat ve Hasat Sonrası Verim Kayıplarını Önleme amaçlı Projesi, Siyah Mersin projesi, Küçük İşletme Kalmasın Projesi, Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi'nin (TUMEM) çalışmaları hakkında meclis üyelerini bilgilendiren Çandır, Türkiye'de ilk kez ATB tarafından gerçekleştirilen Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in ikincisinin 2011 yılı Mayıs ayında yapılacağını kaydetti. Çandır, 2011 yılında da ATB'nin meclisin katkısı ile önemli çalışmalara imza atarak yoluna devam edeceğini ifade etti.

Expo alanı ticari ve siyasi yaklaşımlara kurban edilmemeli

Ali Çandır, meclis üyelerine 2016 yılında Antalya'ya yapılacak EXPO ile ilgili bilgi de verdi. EXPO'nun yapılacağı alanın hala belirlenemediğine dikkat çeken Ali Çandır, "EXPO'nun yer seçimi ticari ve siyasi yaklaşımlara kurban edilmemeli" dedi.

Bütçe 2 milyon 100 bin TL

Çandır, daha sonra muhasebe birimi tarafından hazırlanan ve hesap inceleme komisyonunun değerlendirmesiyle netleşen 2011 yılı Bütçe Tasarısını Meclise sundu. 2011 yılı gelir ve gider bütçesi tasarıları hazırlanırken, ATB'nin gelirlerinin arttırılması için gerekli tedbirlerin alındığını bildiren Çandır, "Borsamız giderlerinin asgari seviyede tutulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede 2 milyon 100 bin TL üzerinden belirlenen ATB 2011 yılı gelir gider bütçesi tasarısını bilgilerinize ve tetkiklerinize arz ediyorum" dedi. ATB'nin 2011 yılı bütçesi üyelerin oy birliği meclisten geçti.

25 yıllık emektara plaket

Ali Çandır ile ATB Meclis başkanı Hüseyin Cahit Kayan daha sonra, Antalya Ticaret Borsası'nda 25 yıl çalıştıktan sonra emekliye ayrılan ATB Başkan Danışmanı Ali Çetin'e plaket takdim etti. Çandır, borsaya katkılarından dolayı Ali Çetin'e teşekkür etti.

2. YÖREX Fuarı geliyor

“Antalya Ticaret Borsası tarafından bu yıl ikincisi düzenlenecek Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX için hazırlık çalışmaları sürüyor. Fuar 28 Nisan-1 Mayıs arasında yapılacak”

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır başkanlığında yapılan danışma kurulu toplantısına, ATSO, Büyükşehir Belediyesi, Muratpaşa Belediyesi, Kepez Belediyesi, Konyaaltı Belediyesi, Döşemealtı Belediyesi, , Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü, Tarım Müdürlüğü, Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Müdürlüğü, Akdeniz Üniversitesi, ATAV, Antalya İhracatçı Birlikleri, MSK Fuarcılık'tan temsilciler katıldı.

Ali Çandır, geçen yıl ilki düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı'nın ikincisini mayıs ayında gerçekleştirmeyi planladıklarını söyledi. Geçen yıl yaşanan sıkıntıların bu yıl yaşanmaması için ve geniş katılımlı bir fuar organizasyonu için kentin tüm dinamiklerini bu işin içerisinde görmek istediklerini kaydeden Çandır, “Geçen yılki fuarda sizden bir çok kurum bize destek verdi. Biz bir resim yapıyoruz ve sizlerin desteğiyle eksikleri tamamlayalım istiyoruz. İşsizliğin arttığı, üretimin

düştüğü bir ortamda kendi değerlerimize sahip çıkmak, bu ekonomik değerlere sahip çıkarken de 10 bin yıllık Anadolu'nun kültürel miraslarını bir sonraki kuşağa aktarmak adına böyle bir fuarı düzenlemek istiyoruz. Ticari, sosyal ve kültürel yönü yüksek bir fuar düşünüyoruz. Bunda hepinizin büyük katkısı olacağına inanıyoruz” diye konuştu.

Danışma kuruluna katılanlar kurumlarının fuara nasıl destek verebileceği konusunu tartıştı.

TPE tam destek veriyor

YÖREX Antalya 2011 2. Yöresel Ürünler Fuarı, önceki fuarda olduğu gibi, yöresel ürünlerin tescil edilmesi amacıyla Türk Patent Enstitüsü'nden destek alacak. Ali Çandır, organizasyonla ilgili alt yapının hazır olduğunu, detaylar üzerinde çalıştıklarını kaydetti ve sözlerini şöyle sürdürdü, “Bilindiği gibi YÖREX, sadece ticari iş bağlantılarını hedefleyen bir fuar değil. Amacımız yöresel ürünlerin hukuk platformunda markalar oluşturmaları, tescil edilmeleri ve coğrafi işaret almalarıdır. Türk Patent Enstitüsü

Müdürü Sayın Habip Asan'ın aktif destekleri söz konusu ve birlikte eğitsel bazı çalışmalar planlıyoruz. Bazı yenilikler de planlanıyor. Fuarı ikinci yılında daha profesyonel bir yapıya kavuşturmak niyetindeyiz. Bu amaçla turizmciler ve süpermarketlerle de görüşüyoruz. Geçen sene elde ettiğimiz başarıyı, bugünkü çalışmalarımızın önünü açan önemli bir tecrübe olarak değerlendiriyoruz.”

Sümer Ezgü'den fuara destek

Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'e halk müziğinin beğenilen sesi Sümer Ezgü de katılacak. Anadolu kültürüne olan tutkusuyla bilinen Sümer Ezgü, Yöresel Ürünler Fuarı'nda sanatçı olarak bulunmaktan mutluluk duyacağını söyledi. Anadolu'nun yöresel ürünlerle zengin olduğunu, böyle bir fuar desteklemekten onur duyduğunu kaydeden Ezgü, “Yöresel ürünlerimiz Anadolu'muzun zenginlikleridir. Yöresel ürünlerimiz ne kadar tanınır, bilinirse o kadar zenginleşeceğiz imin inanıyorum. YÖREX Fuarı, üretkenliğe yapılan bir vurgudur. Üretmek bu toprakların kurtuluşudur. Daha çok ve daha kaliteli üretmekle ilgili motive edici bir organizasyon olan bu fuar desteklemekten mutluluk duyacağım. Farklı tatları, farklı renkleri, yüzlerce yerel ürünü bir çatı altında bir arada görme ve tatma imkanı bulacağız. İmkan bulan bütün vatandaşlarımızın YÖREX Fuarı'nı ziyaret etmesini bekliyorum. Bu organizasyon yöresel ürün arayanlar için büyük bir fırsat olacak” diye konuştu.

Ali Çandır'dan Ziraat Fakültesi öğrencilerine ders

“ Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencileri, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'dan borsanın çalışmaları ve tarım sektörüyle ilgili bilgi aldı. ”

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Orhan Özçatalbaş ile Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü birinci sınıf öğrencileri Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, ATB yönetim kurulu başkanı Ali Çandır'dan borsanın çalışmaları ve tarım sektörüyle ilgili bilgi aldı. Öğrencilerin tarımsal kuruluş ve organizasyonlar dersinde teorik bilgileri aldığını, ancak kurumları yerinde görerek tanıma fırsatı vermek istediğini belirten Özçatalbaş, bu çerçevede ATB'yi ziyaret ettikleri söyledi. Özçatalbaş, ATB'nin şehrin önemli konularını gündeme getiren ve takibini yapan önemli bir kurum olduğunu vurgularken, “ATB taciri konuların yanı sıra sosyal konularda da proje yürüten,

bunu kendine misyon edinmiş bir kurum" dedi.

Tarımın önü açık fark yaratın

90. yaşını kutlayan ATB'nin tanıtım CD'sini izleyen öğrenciler, daha sonra ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'a yönelttikleri sorularla borsanın çalışmaları ve tarım sektörü hakkında bilgi aldı. Öğrencilerin mezun olduktan sonra neyle karşılaşacaklarını bilmediklerini belirtmesi üzerine Çandır, "Dünyada 1 milyar kişi aç, insan yaşadığı sürece yemek içmek zorunda. Tarımın önemi Türkiye'de yeni yeni anlaşılıyor. Ancak tarımın önü açık. Bu nedenle ziraat fakültesi öğrencilerinin de önü açık. Siz kendinizi ne kadar geliştirirseniz fark yaratırsınız. Mezun olmadan dil, ehliyet, bilişim gibi eksiklerinizi tamamlamanızı öneriyorum. Tamamlarsanız rakiplerinize göre üstünlük sağlamış olursunuz. Ayrıca bizim çalışmalarımıza katılırsanız proje yapmayı öğrenir, sektörü tanır, çevre edirsiniz" diye konuştu.

Küçük ama dev ekiple çalışıyoruz

AB'ye uyum sürecinin ATB'nin çalışmalarını nasıl etkilediğine ilişkin bir soruya Ali Çandır, "Biz zaten gereken standartları yakalamak için uğraşıyoruz. Personeli akredite olan ilk 6 borsadan biriyiz. Avrupa'daki her türlü eş kuruluşla çalışma yapabiliriz. Türkiye'nin ortalaması üzerindeyiz" dedi. ATB'nin kendi çabasıyla proje yaptığını, sanal ortamda proje pazarı oluşturduğunu anlatan Çandır, "Proje üretenle hayata geçirecek olanları buluşturuyoruz. Yöresel Ürünler Fuarı, tıbbi aromatik bitkiler projemiz, siyah mersin projesi, TUMEM'deki eğitim ve kurslar...Önderlik yaptığımız bir çok konu var. Yaptığımız işte fark yaratmaya çalışıyoruz. Bu konuda ciddi bir mesai harcıyoruz. 11 kişilik küçük ama dev bir ekiple tüm bu işleri yapmaya çalışıyoruz" diye konuştu.

Öğrenciler sektörle buluşacak

TUMEM'deki eğitim çalışma-

larından yararlanmak istediklerini söyleyen öğrencilere Çandır, talep gelmesi halinde öğrenciler için de TUMEM'de eğitim programları başlatabileceklerini söyledi. Çandır, öğrencileri ATB'nin çalışma grubuna davet etti. 2011'de öğrencilerin fidesinden komisyoncusuna, paketlenme işlerinden ihracatını kadar tarım sektörünü tanınması bir program hazırladıklarını anlatan Çandır, öğrencilerin programa katılmaları halinde haftada 1-2 gün sahaya gidip çalışma yapma şansı elde edeceğini kaydetti. Çandır, "Sektörle ilgili farkındalığı artıracğız. Mezun olduğunuzda sektörde sizi neyin beklediğini görürseniz kendinizi geliştirip mezun olduktan sonraki döneme hazır olursunuz.

Çalışmaları anlattı

Çandır, sorular üzerine ATB'nin projeleri ve çalışmaları hakkında da bilgi verdi. Çandır, doğada bulunan ancak ıslah edilmesi gereken siyah mersini aşılayıp üretimini artırma-yı planladıklarını, sonra da reçel olarak pazarlanmasının öngörüldüğünü belirtti. Antioksidan özelliği nedeniyle siyah mersine yoğun talep olduğunu belirten Çandır, "Siyah mersin projesi sayesinde ülkeye yeni bir döviz kapısı açacağız" dedi.

ATB'nin 20 yılına kiraladığı Vakıf Zeytinliği'nin profesyonel işletilmesi için şirket kurma çalışması içerisinde olduklarını söyleyen Ali Çandır, "Ocakta şirketleşme çalışmaları tamamlanacak. Avrupa'nın en büyük botanik parkını yapacağız" diye konuştu.

Tarımda küçük işletmelerin büyük bir sorun olduğuna dikkat çeken Çandır, "Kaynakları verimli kullanamıyoruz. Bunun için Ziraat Bankası ile birlikte tarımda küçük işletme kalmasın projesini yürütüyoruz. Birlikte hareket etmemizin önemi son dönemde daha da arttı. Ya tek dal olup kırılacağız ya dest olup kırılmayacağız. Biz çiftçiye de önderlik yapmaya çalışıyoruz. Birlikte hareket edilirse başarılmayacak iş yok" dedi.

Borsa, kentin önemli kurumlarından biridir

Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliğine atanan Doç. Dr. Ramazan Çetinkaya beraberindeki heyet ile birlikte ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ı makamında ziyaret etti. ATB Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan, ATB yönetim kurulu üyeleri İbrahim Köseoğlu, Recep Özkul, Mahmut Ruhi Alpago, Halil Bülbül, Ata Sönmez'in de hazır bulunduğu ziyarette kurumlar arası işbirliği gündeme geldi.

Nezaket ziyaretinde bulunan Çetinkaya, borsanın çalışmalarını yakından takip ettiklerini söyledi. Borsa'nın Antalya'nın en önemli kurumlarından biri olduğunu belir-

ten Çetinkaya, önümüzdeki süreçte Antalya'daki kurumlarla işbirliği halinde ortak çalışmalar yapmak istediklerini kaydetti.

Ali Çandır ise Antalya Eğitim ve

Araştırma Hastanesi'nin yeni binası ve yeni yönetim anlayışıyla iyi çalışmalara imza atacağına inandığını belirterek, kurumlar arası işbirliğinin önemini vurguladı.

Yeni kurulan DÖSİAD, ATB'de

Döşemealtı Sanayici ve İşadamları Derneği (DÖSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Gültekin Gencer ile yönetim kurulu üyeleri Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ı ziyaret etti. ATB Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan ile ATB Yönetim Kurulu Üyesi Halil Bülbül'ün de hazır bulunduğu ziyarette Ali Çandır, Vakıf Zeytinliği'yle ilgili yapılan çalışmalar hakkında DÖSİAD üyelerine bilgi verirken, şirketleşme çalışmasında son aşamaya geldiğini anlattı. DÖSİAD'ı da Vakıf Zeytinliği'ne ortak olmaya davet eden Çandır, "Vakıf Zeytinliği artık bizim değil, Antalya'nın projesi. Şehirde enerjiyi dağıt-

mak yerine, toplamak lazım. Birlikte hareket etmeyi sağlamak lazım. Proje bazlı, şehrin önceliklerini göz önüne alan projelere imza atmak zorundayız. Bunu için çalışıyoruz" dedi.

DÖSİAD olarak Antalya'da ticaretin kalbi olan Döşemealtı'na yarar sağlamayı hedeflediklerini kaydeden Gencer, "DÖSİAD, bölgenin ihtiyacıydı. Döşemealtı'nın isim ve marka değerini yükselteceğiz" dedi. Borsa'nın Vakıf Zeytinliği'ni Antalya'ya kazandırma konusunda iyi bir adım attığını kaydeden Gencer, borsanın diğer çalışmalarını da yakından takip ettiklerini söyledi.

“ ATB Gençlik Grubu temsilcisi, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencisi Recep Balkıç ile Akdeniz Üniversitesi Tarım Topluluğu Başkanı Hakan Yılmaz, Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ı TOBB'un koordinasyonunda gerçekleşen Global Girişimcilik Haftası nedeniyle ziyaret etti. ”

Gençlerden teşekkür ziyareti

ATB Başkan Yardımcısı Recep Özkul ile ATB Yönetim Kurulu üyesi Halil Bülbül de ziyarette hazır bulundu. ATB Gençlik Grubu'na girişimcilik konusunda verdiği destek nedeniyle Çandır'a teşekkür eden gençler, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerinin katılımı ile her hafta ATB koordinasyonunda yapılan iş geliştirme toplantılarının kendileri için son derece önemli olduğunu vurguladı. Kampüsten İşe Projesi'nin ATB

desteği ile öğrenciler tarafından devam ettirilmeye çalışıldığına dikkat çeken öğrenciler, "Tamamlanan Kampüsten İşe Projesi öğrencileri girişimcilik konusunda cesaretlendirdi. Bu toplantılarda da sektörün önde gelen isimleriyle öğrenciler bir araya getiriliyor. Ergin Civan ve Mahmut Ruhi Alpagot ile başlayan iş geliştirme toplantılarının devam etmesini arzuluyoruz. Öğrencilerin sektör temsilcileriyle bir araya gelmesi bizler için çok önemli, böyle bir fırsatı bize sağladığınız için

teşekkür ederiz" dediler.

Ali Çandır ise 5- 12 Kasım tarihleri arasında TOBB'un koordinasyonunda kutlanan Global Girişimcilik Haftasının önemine vurgu yaptı. Gençleri girişimcilik konusunda cesaretlendirmek istediklerini söyleyen Çandır, "Borsa olarak geleceğimiz olan gençlerin yeni heyecanlarla iş hayatına atılmalarına büyük önem veriyoruz. Bu yönde de projeler yürütüyoruz. Gençleri girişimcilik konusunda cesaretlendirecek projelerimiz devam edecek" dedi.

'Üretimi artıracak projelere önem veriyoruz'

Ziraat Bankası Antalya Bölge Başkanlığı'na atanan Recep Özdemir ve beraberindeki heyet ATB Başkanı Ali Çandır'ı ziyaret etti. Ali Çandır, Özdemir'e görevinde başarılar diledi. Ziraat Bankası'nın tarım sektörüne desteklerini olumlu karşıladıklarını söyleyen Ali Çandır, Ziraat Bankası'nın yeni yapılanmasıyla yürütülen çalışmalara ivme kazandırdığını kaydetti. Ziraat Bankası Bölge Başkanlığı ile yürütülen 'Tarımda Küçük İşletme Kalmasın' projesinin tarım sektörüne önemli kazanımlar sağladığını vurgulayan Çandır, tarımsal üretimi artıracak projelere önem verdiklerini söyledi. Çandır, Ziraat Bankası'nın üreticiye kullandığı kredi faiz oranlarının makul seviyeye çekilmesi

gerektiğini vurguladı.

Ziraat Bankası Antalya Bölge Başkanı Recep Özdemir, bölge başkanlığı olarak yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi verdi. Tarımda Küçük İşletme Kalmasın Projesinin Isparta ve Burdur'da üreticiye olumlu yansımaları olduğunu belirten Özdemir, projenin Antalya etabının programlanması konusunda görüşlerini dile getirdi. Özdemir, ATB ile güzel çalışmalara imza attıklarını ifade ederek, bu çalışmalarını artırmak istediklerini kaydetti.

“ TOBB Türkiye Tarım Meclisi, suyun tasarruflu kullanılması ve verimin artırılması için, salma sulamaya son verilip bir an önce basınçlı sulama sistemine geçilmesi gerektiği görüşünde birleşti. ”

Tarım Meclisi'nden 'sulama sistemi değişmeli' uyarısı

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Faik Yavuz ve Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Yardımcı'nın katılımıyla toplanan Türkiye Tarım Meclisi, sektörün öncelikli sorunlarını görüştü. Meclis toplantısında, Türkiye'de kullanılabilir durumdaki suyun çok büyük bir bölümünün, sulama alanında kullanıldığına dikkat çekilerek, bunun da önemli kısmının salma sulama ile gerçekleştirildiği ifade edildi. Toprağın korunmasını, suyun tasarruflu kullanılmasını, böylece verimin artmasını öngören ve bitkiye ihtiyacı kadar su veren basınçlı sulama sistemine geçilmesi gerektiği vurgulandı.

ABD'de lisanslı depoculukta güçlü sivil toplum yapısı

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Yardımcı, meclis toplantısında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) hali hazırda işleyen lisanslı depoculuk sistemiyle ilgili üyelere bilgi verdi. "ABD'de lisanslı depoculuğun göze çarpan en önemli özelliği sivil toplum yapısının çok kuvvetli olması" diyen Yardımcı, ABD'de özellikle 1929

krizinde yaşanan sıkıntıların yeniden yaşanmaması için etkin ve kuvvetli sivil toplum örgütleri kurulduğunu anlattı. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Yardımcı, "Bu sivil toplum örgütlerinin gelirleri, bulundukları borsada işlem gören firmalardan gelmektedir. Ancak, derneklerin uyguladığı yaptırımlar çok serttir ve dernekler tarafından çok ciddi denetimler uygulanmaktadır" ifadesini kullandı.

Türkiye'de şekil şartlarına aşırı özen gösterildiğini, bunun da lisanslı depoculuğun kuruluş maliyetlerini yükselttiğini belirten Yardımcı, ABD'de şekilsel hassasiyetler olmadığından, kuruluş maliyetlerinin daha düşük olduğunu vurguladı. Çok büyük arazilerin, çok az sayıda işçi tarafından işletildiğini, bunun da en önemli sebebinin teknolojik tarım makinelerin kullanılması olduğunu bildiren Yardımcı, arazilerin düz ve bölünmemiş olmasının ise teknoloji kullanımını kolaylaştırdığını ifade etti.

Türkiye tarımda 17. sırada

Meclis toplantısında Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdür

Yardımcısı Dr. Talat Şentürk, tarımsal desteklerle ilgili bir sunum yaparak, özellikle 2002 ve 2010 yılları arasında tarımsal verilerdeki değişim hakkında bilgi verdi. Şentürk şunları söyledi:

"Türkiye, merkezi konumu, Avrupa, Orta Asya, Ortadoğu, Afrika ve Rusya'ya yakınlığı, etkin kurumsal yapılanması, üretim ve pazarlama altyapısı ile önemli bir tarımsal potansiyele sahiptir. Ülkemizde toplam tarım alanı 24,5 milyon hektardır. Bunun 17,3 milyonu tarla, 3,2 milyonu meyve-sebze-bağ, 4,0 milyonu nadas, 12,4 milyonu çayır-mera ve 5,2 milyonu sulanan alandır. Tarımın GSMH içindeki payı yüzde 7,8, ihracat geliri içindeki payı yüzde 11,3, istihdam içindeki payı ise 23,7'dir. Türk tarımının yüzde 70'i bitkisel, yüzde 30'u hayvansal kaynaklıdır. Türkiye tarımı dünyada 17. sırada yer almaktadır ve tarımımız son 6 yılın 5'inde büyüme göstermiş, 177 ülkeye 11,2 milyar dolar ihracat yapmıştır.

1970 yılından bu yana tarımsal ürünlerin üretim miktarları incelendiğinde su ürünlerinde yüzde 357, ette yüzde 188, sütte yüzde 292,

yumurtada yüzde 723, buğdayda yüzde 206, mısırdaki yüzde 409, pamukta yüzde 431, şeker pancarında yüzde 406, ayçiçeğinde yüzde 282, madarinde yüzde 1245, portakalda yüzde 380, üzümde yüzde 111, fındıkta yüzde 196, incirde yüzde 125 ve domateste yüzde 1219 artış sağlandığı görülmektedir. “

Tarımsal destekler arttı

Şentürk, 2002 yılında 1,8 milyar TL olan tarımsal desteklerin, 8 yılda 3 kat artarak 2010 yılında 5,7 milyar TL'ye yükseldiğini, yağlı tohumlardaki desteklerin ise, 8 yılda 6 kat artarak 2002 yılında 186 milyon TL iken, 2010 yılında 1.058 milyar TL'ye çıktığını ifade etti.

“Destekler belli bir strateji doğrultusunda veriliyor”

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı Dr. Talat Şentürk, meclis toplantısında Tarım Bakanlığının tarımsal desteklerle ilgili stratejileri hakkında da bilgi verdi. Desteklerin, ilk olarak arz açığı olan ürünlere, ikinci olarak temel ürünlere, üçüncü olarak da özel ürünlere verildiğini anlatan Şentürk, “Bu ilkelerin geliştirilmesindeki amaç, her türlü ürüne destek vermek değil, maliyetleri aşağı çekerek ülke ihtiyaçlarını karşılamak ve ihracatın önünü açmaktır. Şu an 17 ürüne destek verilmekte ve meyve-sebzenin de desteklenen ürünlerin içine alınması planlanmaktadır. Bununla birlikte desteklenen ürünlerin 50-55'e kadar çıkması beklenmektedir” diye konuştu.

“Tohumculuğun konuşuluyor olması önemli”

Türkiye Tohumcular Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Cenk Saraçoğlu ise meclis toplantısında yaptığı konuşmada, Türkiye'de tohumculuk yapan 381 kuruluş bulunduğunu, bu pazarın yaklaşık 600-650 milyon dolar olduğunu, tohumun sadece yüzde 22'sinin ithal edildiğini, geri kalanının ise ülkemizde üretildiğini vurguladı.

Sektörlerin sorunları 'Ortak Doküman'da toplandı

5. Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası'nda, sektör meclislerinin sorunları ve çözüm önerileri bir dokümanda toplanarak katılımcılara sunuldu. İnşaat yapımcıları, yapı müteahhitliği mesleğinin tanım ve standardının oluşturulmasını isterken, konfeksiyon ve hazır giyim sanayi TL'nin aşırı değer kazanmasından şikayet etti. Tarım sektör meclisi ise mevcut su kaynaklarının etkin kullanılmamasıyla, üretimde verim düşüklüğü yaşandığını dile getirdi. Hayvancılık sektörü de yem ham maddelerinde dışa bağımlılık ve fiyat istikrarsızlığı sorunundan yakındı. İnşaat Yapımcıları Sektör Meclisi'nin sorunları arasında yapı müteahhitliğinin tanım ve standardının olmamasına dikkat çekilerek, yapı müteahhitliğinin son derece önemli, özel ihtisas gerektiren bir meslek dalı olmasına rağmen, yapı müteahhidi gerçek ve tüzel kişilerde teknik ve mali herhangi bir kriter aranmaması nedeniyle sektöre giriş-çıkışın son derece kolay ve kontrolsüz olduğu kaydedildi.

Çözüm önerileri

Bu sorunun çözümü için mesleki tanım ve standartlar oluşturularak bunların mevzuat hükmüne bağlanması ve hazırlanacak düzenlemede özellikle yapı müteahhitliği yapacak gerçek kişilerin en az lisans seviyesinde mühendislik, mimarlık veya teknik öğretmenlik eğitimi almış olması şartı, tüzel kişiliklerde ise sorumlu teknik personel ve sermaye kriterine yer verilmesi önerildi.

Ek doküman talebi

Sektördeki mesleki ve mali sorumluluk sigortaları sorununa da dikkat çekilen dokümanda, mesleki ve mali sorumluluk sigortalarıyla, yapının sigortalandığına dair sigorta poliçeleri, makbuz ve faturaların projelere ek olarak, yapı ruhsat dosyasına konulmasının zorunlu hale getirilmesi istendi. Yapı Denetim Kanununa bu konuda madde konulması istenen dokümanda, yapı denetiminin teknik takibinin yalnızca kaba inşaat ile sınırlandırılması gerektiği belirtildi.

“İstihdam sorunu için birlikte çalışılması gerekiyor”

Antalya Vali Yardımcısı Mehmet Seyman, Batı Akdeniz Ekonomisi Geliştirme Vakfı'nın (BAGEV) hazırladığı ve İnsan Kaynakları ve Yönetim Danışmanı Reşat Güney'in sunduğu 'İş ve Eğitim Zamanı' isimli TV programına katıldı. İstihdam ve işsizlik hakkında bilgiler veren Seyman, dünyada yaşanan ekonomik krizin sonucu olarak istihdam sorununun dünyanın en büyük sorunlarından biri haline geldiğini, işsizliğin ülke için de büyük sorun olduğunu söyledi. Ekonominin çok hızlı büyümesine rağmen bunun istihdam sorununa aynı ölçüde etki etmediğini ifade eden Seyman, 1950'de başlayan kırsaldan kente göçün istihdam sorununu yarattığını kaydetti. Seyman, kırsal kesimde yapılan tarımsal faaliyetlerin insan gücü açısından vasıf gerektiremeyeceğini ancak kentte insanların iyi bir iş bulmaları ve hayatlarını idame etmeleri için daha vasıf-

lı işgücüne ihtiyaç olduğunu vurguladı. Seyman, kırsal kesimden insanların 'daha iyi bir iş bulurum' mantığıyla değil de 'ne iş olsa yaparım' mantığıyla kente göç ettiğini, bunun da istihdam sorununu ortaya çıkardığını ifade etti.

Vasıflı eleman şart

Vali Yardımcısı Mehmet Seyman, Antalya'nın kaynakları itibarıyla şanslı olmasına rağmen göç alma ve nüfus artış hızı nedeniyle şanssız olduğunu belirtti. Antalya'nın tarımsal kapasitesi ve turizm zenginliğine karşın iş arayanların vasıfları ile sektörün aradığı vasıfları örtüştüremediklerini söyleyen Seyman, 'Sektör nitelikli, eğitilmiş, uzmanlaşmış eleman istiyor, bizde ise genç nüfusun eğitim alanında aldığı genel eğitim onların istihdam edilebilirlik açısından yeterli seviyeye getirmiyor. Bu sebeple de istihdam sorunu ortaya çıkıyor. Antalya istihdam edilebilirlik eği-

timleri açısından büyük çaba gösteriyor ve bunun için çok büyük bir bütçe ayırıyor. İstihdam sorununun çözümü çok boyutlu. Bunun için devletin, sektörün, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte çalışması gerekiyor" diye konuştu.

Mesleki eğitimin önemini vurgulayan Seyman, istihdama yönelik eğitime projelerine önem verdiklerini anlattı. 2009 yılı Ekim ayında başlayan 'Birleşmiş Milletler Ortak Programı Herkes İçin İnsana Yaraşır İş, Ulusal Gençlik İstihdam Programı ve Antalya Pilot Bölge Uygulaması'nın özellikle genç kadınların işgücüne katılımını amaçladığını belirten Seyman, buna destek verdiklerini ifade etti.

“Teknokent, Antalya'nın teknoloji alanında hak ettiği yere gelmesini sağlayacak”

Teknokent hakkında bilgiler aktaran Antalya Teknokent Genel Müdürü Yrd. Doc. Dr. Mustafa Helvacı, teknokentlerin 100 yıllık bir geçmişi olduğunu, ilk teknokentin 1950'li yıllarda kurulan Amerika'daki Silicon Valley olduğunu belirtti. Helvacı, üniversitelerde üretilen bilginin teknolojiye teknolojinin de ürüne dönüşmesi gerektiğini, bunun içinde teknokentlerin bilim adamı ile sanayiciyi buluşturan bir platform olduğunu söyledi. Teknokentlerde üniversitedeki hocalara, girişimcilere, yeni mezun olmuş öğrencilere,

mühendislere birer ofis tahsis edilecek geliştirdikleri projelerin sermaye sağlanarak hayata geçirildiğini belirten Helvacı, IBM ve Sony gibi markaların teknokentlerden doğduğuna dikkat çekti. Türkiye'de ilk kez 1998 yılında ODTÜ'de teknokent kurulduğunu belirten Helvacı, teknokentin Akdeniz Üniversitesi bünyesindeki hocalar ile sanayicileri bir araya getirerek Antalya'nın teknoloji alanında da hak ettiği yere gelmesini sağlayacağını ifade etti. Helvacı, Antalya'daki teknokentin bünyesinde 43 şirket bulunduğunu ve bu şirketlerin profilini de yazı-

lım şirketleri, sağlık teknolojileri üzerine araştırma yapan şirketler, tarımsal ürün geliştirme, kimyasal atık içermeyen ürünlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapan şirketlerin oluşturduğunu belirtti. Teknokent içerisinde yer alan araştırmacı şirketlerin kurumlar vergisi, gelir vergisi, KDV ve sigortanın 3'te 1'i kadarından muaf tutulduğunu belirten Helvacı, bunun işletmeler için çok faydalı olduğunu ifade etti.

Endemik türler tehdit altında

“ Türkiye’de 12 bin bitki türü bulunduğunu bunlardan 4 bininin endemik olduğunu kaydeden TAGEM Genel Müdürü Doç. Dr. Masum Burak, “Aşırı sökümler ve plansız yapılaşma, orman yangınları bitki türlerinin yok olmasına yol açıyor” diye konuştu ”

Biyçeşitlilik ve gen kaynakları açısından en zengin ülkelerden biri olan Türkiye’nin durumu, Ziraat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi tarafından Growtech Tarım Fuarı’nda düzenlenen ‘Tarımsal Biyçeşitlilik ve Gen Kaynaklarının Korunması’ konulu panelde konunun uzmanları ve akademisyenler tarafından masaya yatırıldı.

Dünyada 8 önemli bitkisel gen merkezi bulunduğunu, bunlardan üçünün ise Türkiye’de olduğunu anlatan TAGEM Genel Müdürü Doç. Dr. Masum Burak, gen kaynaklarının korunmasında Çin ve ABD ile bir kaç ülkenin ardından Türkiye’nin de önemli yer edindiğini anlattı. Burak, “Avrupa’da toplam 12bin tür tespit edilmiş olup, bunların yalnızca 2bin 400’ü endemiktir. Türkiye’de 12 bin bitki türü bulunuyor, bunlardan 4 bini endemiktir. Endemik türler tehdit altında. Aşırı sökümler ve plansız yapılaşma, orman yangınları bitki türlerinin yok olmasına yol açıyor” diye konuştu

Dünyanın üçüncü büyük gen bankası Ankara’da

Dünyanın en büyük iki gen bankasını kurduklarını belirten Burak, şöyle devam etti: “İzmir ve Ankara olmak üzere ülkemizde 2 tane gen bankası vardır. Ankara’da bu yıl kuruluşu tamamlanan gen bankası 250 bin kapasiteli olup, dünyanın üçüncü büyük gen bankasıdır. Gen bankasında toplam 2 bin 500 türde 62 bin 210 adet tohum örneği muhafaza ediliyor. Bitki genetiği, hayvan genetiği ve diğer bitki genetikleri olmak üzere 6 türde genetik araştırmalar yapılıyor. Tarım ve Köyişleri

Bakanlığı’na bağlı farklı illerde 16 tane gen bahçesinde 51 türde 6 bin 210 meyve çeşidi korunuyor. Üzümden 2 bin 132 çeşit korunuyor. 964 adet turuncgil ve akraba türleri muhafaza ediliyor. F1 Türküye Hibrit Sebze Tohumculuğu geliştirme projesinde ise 8 sebze türüne ait 11bin 500 örnek 45 araştırma Enstitüsünde muhafaza edilmiştir. Geçmişte uluslararası arenada genetik kaynaklarımızı koruyamıyorduk. Ama artık bunları muhafaza edebiliyor ve koruyabiliyoruz. Türkiye’de ilk defa 1200 lokasyondan toplanan 263 doğal bitki koruma altına alınmıştır. Aynı zamanda doğadan sökülebilir soğanlı süs bit-

kileri de muhafaza altında bulunuyor.

‘Yüzde 100 yerli tohum kullanıyoruz’

Tarla bitkilerinde çeşit geliştirme çalışmalarının devam ettiğini anlatan TAGEM Genel Müdürü Burak, tarla bitkilerinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’na bağlı Araştırma Enstitülerinde 852, özel sektörde 762, üniversitelerde de 96 adet çeşit geliştirildiğini söyledi. Burak, şu bilgileri verdi: ‘Ekmeklik, makarnalık buğday tohumunda yüzde 95-98, mercimek ve çeltikte yüzde 100 yerli tohum kullanıyoruz. Bir çok tarla bitkisinde yüzde 100 kendi kaynaklarımızdan, yerli tohum kullanıyoruz. Hibrit sebze tohumunda da yerli üretimi 2013 yılına kadar da yüzde 55-60’a çıkarmayı istiyoruz. son yıllarda 11 meyve türünde 72 adet çeşit geliştirilmiş olup kayısıda 5, Elmada 6, Limonda 13, Antepfıstığında 2, Narda5, Mardalinde 15, Portakalda 7, Çilekte 3 ve Üzümden 8 çeşit hala üretimde yaygın olarak kullanılmaktadır” dedi.

Doç. Dr.
Masum Burak

Bakan Eroğlu'dan EXPO'ya destek sözü

Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu, Antalya Fuarçılık İşletme ve Yatırım A.Ş. (ANFAŞ) tarafından bu yıl 22'ncisi düzenlenen Uluslararası Konaklama, Ağırılama, İkram Sektörü Ekipmanları ve Dekorasyon İhtisas Fuarı'nın açılış törenine katıldı.

Fuarın açılış töreninde konuşan Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu, Hükümetin 2011 yılını Antalya için yatırımlarda hamle yılı olarak ilân ettiğini kaydetti. Antalya'yı dünyada turizmin başkenti olarak ilân etmek istiyoruz" diyen Eroğlu, Antalya'nın her şeyiyle buna lâyık olduğunu

söyledi. 10 milyon turist hedefinin 2012 yılına kadar 15 milyona çıkarılması gerektiğini belirten Eroğlu, yaptıkları tahsislerle turizme en büyük desteği veren bakanlık olduklarını vurguladı. Turizm gelirinin 8 milyar dolar- dan 22 milyar dolara çıktığına dikkat çeken

Bakan Eroğlu, "Bu yıl 25 milyar dolara ulaşacağımıza inanıyorum" dedi.

Çiçek ve çocuk temalı 2016 EXPO'nun Antalya için önemine de işaret eden Eroğlu, Bakanlık olarak EXPO'ya her türlü desteği vereceklerini söyledi.

Kınık'ta Tarım Girdileri Sergisi

“ Tarım Kredi Kooperatifleri Antalya Bölge Birliği Kaş Kınık'ta düzenlenen Tarım Girdileri Sergisi'ni iki gün içinde 1500 çiftçi ziyaret etti. ”

Serginin açılışında konuşan Kınık Belediye Başkanı Ali Bekik Kınık bölgesinin önemli bir üretim bölgesi olduğunu vurgulayarak "Sektörün bölgeye daha çok önem vermesini bekliyoruz. Kınık gerek üretim miktarı ve gerekse ihracat kalitesindeki üretimiyle bunu hak ediyor" dedi.

Kaş Belediye Başkanı Abdullah Gültekin de , "Kınık üretim potansiyeli çok yüksek bir bölge. Üreticilerimiz yeterli ilgiyi görüp uygun eğitim çalışmalarından faydalanabilirse bu potansiyel daha da artabilir. Bölge kendi başına bir ihracat merkezi olabilir. Bunun

için çiftçinin önüne düşecek bu tür kurumlar ve bu tür çalışmalar gerekiyor" şeklinde konuştu.

"Kınık sergisiyle beraber 5 bin çiftçiye ulaştık"

Antalya Bölge Müdür Yardımcısı Taner Ezgü de "Bugün dördüncü sergisini düzenlediğimiz TARSER Projesi, büyük bir başarıyla devam ediyor. Kınık sergisiyle beraber ulaştığımız çiftçi sayısı 5 bini buldu. Bu sayı hedeflerimizi yakalayacağımızı gösteriyor. TARSER, gittiği her yerde gerek firmalar, gerek ziyaretçiler açısından gayet faydalı bir etkinlik oldu. Tarım Kredi

Kooperatifleri olarak biz de faydalıyoruz. TARSER bir çiftçi eğitimi ve tarımsal yayım faaliyeti olarak değerlendirdiğimiz, gezici bir eğitim projesidir. Burada eğitimi kendi ürünleri ve faaliyet alanları çerçevesinde firmalar yapıyor. Bizler de çiftçinin güvendiği ve ortak olduğu bir kooperatif olarak markamızı firmalara destek olarak ortaya koyuyoruz" dedi.

Türk Patent Enstitüsü Başkanı Habip Asan: Coğrafi işaret ekonomiye katkı sağlar

“ Türk Patent Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Habip Asan, coğrafi işaretin kırsal kalkınmada önemli rolü olduğunu belirtti: “Kalite, gelenek ve ün ile doğrudan ilintili olan coğrafi işaretlerin sürdürülebilir kırsal kalkınmada önemli katkıları bulunmaktadır.” ”

Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Ülkeleri Ekonomik Araştırmalar Merkezi, Uluslararası Akdeniz Tarımsal Yüksek Eğitim Merkezi, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı ve Türk Patent Enstitüsü tarafından Divan Talya Convention Center’de düzenlenen ‘Türkiye ve diğer Akdeniz Ülkelerinde Coğrafi İşaretler, Sosyo-Ekonomik Hareketlilik ve Biyo-Kültürel Özvarlık’ başlıklı uluslararası seminerde konuşma yapan Türk Patent Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Habip Asan, coğrafi işaretlerin, tüketiciler

nezdinde beklenen ve istenen kalitenin sağlanması ve sürdürülmesinin garanti edilmesi gibi önemli bir işlevi yürüttüğünü söyledi. Asan, “Coğrafi işaretler etkin bir şekilde kullanılmaları halinde kırsal kalkınmada da önemli bir rol üstlenmekte ve ülke ekonomilerine önemli katkı sağlayabilmektedir” dedi. Asan, “Kalite, gelenek ve ün ile doğrudan ilintili olan coğrafi işaretlerin sürdürülebilir kırsal kalkınmada önemli katkıları bulunmaktadır. Coğrafi işaretler kırsal bölgelerin yeniden yapılanma-

sında ve kalkınmasında hayati bir rol oynamaktadır.” diye konuştu.

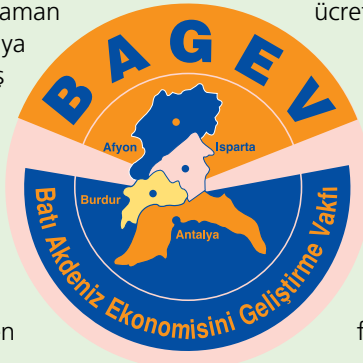
Coğrafi işaretlerin tescil, prosedürleri ve denetim mekanizmalarıyla birlikte çağdaş ve etkin işleyen bir coğrafi işaret mevzuatının hayati bir önemi olduğuna değinen Asan, 31 Aralık 2009 tarihinde TBMM genel kuruluna sevk edilen coğrafi işaret koruma sistemini öngören kanun tasarısının yasalaşmasıyla Türkiye’de coğrafi işaret koruma sisteminin daha da güçleneceğini bildirdi. Asan, mevcut durum itibarıyla Türkiye’de 135 tescilli coğrafi işaret bulunduğunu, 133 civarında da coğrafi işaret başvurusunun tescil işleminin devam ettiğini bildirdi. Asan, Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu’nun ülkenin coğrafi işaret politikalarının belirlenmesi çalışmalarının başlatılması yönünde karar aldığına işaret ederek, enstitü olarak bu alandaki çalışmaları yoğunlaştırmayı planladıklarını anlattı.

BAGEV Kariyer ücretsiz hizmet verecek

BAGEV Kariyer İnsan Kaynakları portalı, iş arayanları firmalara ücretsiz buluşturuyor

Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı (BAGEV) tarafından Batı Akdeniz bölgesindeki işsizlere istihdam olanakları sağlamak amacıyla kurulan BAGEV-Bölgesel İstihdam Ofisi, bölgedeki işverenle iş arayanları ücretsiz olarak sanal ortamda buluşturuyor. İş ve eleman arayanları web portalı üzerinden bir araya getiren BAGEV Kariyer, işverenlere geniş aday veri tabanı oluştururken, bölgenin bir parçası olarak personel ihtiyacını karşılamada etkin çözümler sunuyor. Firmalar, www.bagevkariyer.com adresinden bilgilerini girdikten sonra üyeliği 1 gün içerisinde aktif hale geliyor. Firmaların yayınladığı ilanlar, firma logosuyla birlikte ana sayfada görüntülenirken, ilanlara gelen

başvurular, firmalara sunulan fonksiyonlarla kolayca derleyip değerlendirebiliyor. Firmalar ayrıca aday veri tabanında gelişmiş arama yaparak istenilen kriterlerdeki adaylara da kolayca ulaşabiliyor. Firmalar için tüm bu işlemler ücretsiz gerçekleştiriliyor.

Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı (BAGEV) tarafından Batı Akdeniz Bölgesi’ndeki işsizlere istihdam olanakları sağlamak amacıyla kurulan BAGEV-Bölgesel İstihdam Ofisi, ilk olarak 2009 yılının Ağustos ayında İŞ-KUR tarafından onaylanmış ve BAGEV üyesi tüm kurum ve kuruluşların işbirliğiyle Bölgesel İstihdam Ofisi Çalışma Grubu oluşturarak faaliyetlerine başlamıştı.

Manavgat'ta bal üretimi 2010 yılında iki kat arttı

Manavgat ilçesinde 2010 yılındaki bal üretimi bir önceki yıla göre iki kat arttı. İlçede faaliyet gösteren 166 bal üreticisi 30 ton bal, 5,1 ton da bal mumu üretimi gerçekleştirdi. Manavgat Bal Üreticileri Birliği (MABÜB) Başkanı Mesut Erdem, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, ilçede birliklerine kayıtlı 166 bal üreticisi bulunduğunu belirtti. İlçede 2009 yılında 15 ton bal üretildiğini kaydeden Erdem, bu yıl üretimin yüzde yüzlük artışla iki katına çıktığını söyledi. İlçeye bağlı 62 köyde 8 bin 200 kovan arının bulunduğunu bildiren Erdem, 166 bal üreticisinin 2010'daki üretiminin 30 ton, bal mumu üretiminin de 5,1 ton olarak olarak tespit edildiğini dile getirdi.

Avokadonun tanınırlığı artırılacak

Alanya'da düzenlenen "Üretimden Tüketime Avokado" konulu panelde konuşma yapan Alanya Avokado Üreticileri Birliği Başkanı Ahmet Arslan, Türkiye'de 1970'li yıllarda hobi olarak üretimine başlanan avokadonun 1990 yılından itibaren ticari olarak üretildiğini belirtti.

Üretim alanı arttı

Alanya'da avokado üretimi hakkında bilgi veren Arslan, 4 yıl önce 400 dekar alanda yapılan avokado üretiminin bu yıl bin dekar alanda gerçekleştiğini ve gelecek yıl içinde 500 dekar alanda daha üretim yapılabilmesi için çalışma yaptıklarını ifade etti.

Alanya Avokado Üreticileri Birliği, besin ve ekonomik değeri yüksek olan avokadonun daha çok tanınması ve tüketilmesi için çalışma başlatacak

Türkiye'de yılda ortalama bin 500 ton avokado üretildiğini belirten Arslan, bu üretimin yaklaşık bin tonunun Alanya'daki 300'e yakın üretici tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Arslan, bu ürünün tanıtılması ve daha çok tüketilmesini sağlamak için önemli çalışmalar yapacaklarını belirterek, şöyle konuştu: "Ülkemizde avokadonun tanıtımını yapmak amacıyla üreticiler olarak bazı

çalışmalar yapacağız. İlk etapta ulusal fuarlara katılarak avokado standı kuracağız. Ayrıca üç büyük ilin hareketli cadde ve meydanlarında stantlar kurarak avokadonun faydalarını anlatacağız. Burada avokadonun nasıl tüketilebileceği konusunda da vatandaşları bilgilendireceğiz ve avokadoyla yapılan farklı tatları insanlara sunacağız. İlgili bakanlıklardan avokadonun tanıtımı konusunda yardım isteyeceğiz. Ayrıca avokado üreticilerinin de bu anlamda desteğine ihtiyacımız var. Birliğimize üye olarak bizlere maddi ve manevi anlamda destek olmalarını istiyoruz."

Topraksız tarıma ilgi artıyor

“Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın ‘Tarladan sofraya güvenli gıda’ üretmek amacıyla başlattığı ‘İyi Tarım Uygulamaları’, ‘Organik Tarım’ ve ‘Topraksız Tarım’ üretimi yaygınlaşıyor”

Antalya Tarım İl Müdürü Bedrullah Erçin, yaptığı açıklamada, topraksız tarım uygulamasının Türkiye’de ilk kez Antalya’da 1995 yılında başladığını söyledi. Erçin, yüksek teknoloji gerektiren topraksız tarım üretiminde toprağın yerini organik ve inorganik maddelerden perlit, torf, torf+perlit, cocopeat, ponza, kaya yünü, tuf ve benzeri maddelerin yer aldığını belirtti. Bitkinin çeşidi ve gelişme dönemine göre ihtiyaç duyduğu besin maddelerinin sulama suyu ile verildiğini ifade eden Erçin, Ege ve Akdeniz bölgesinde topraksız tarım yapılan seraların sayısının hızla arttığını bildirdi. Erçin, şunları kaydetti:

Yeniliklere açığız

“Tarım ihracatı ülkemiz ekonomisi için çok önemli. Tüketicinin sağlıklı ve güvenli gıda tüketme talebi artıyor. Tüketicinin talebi doğrultusunda üretim gerçekleştirmek gerekiyor. Türk üreticisi teknolojik yeniliklere çok açık. Bu nedenle Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın başlattığı ‘Topraksız Tarım’, ‘İyi Tarım Uygulamaları’ ve ‘Organik Tarım’ hem yurt içinde hem de yurt dışındaki tüketicinin daha sağlıklı ve güvenli gıda tüketmesini

sağlıyor. Bu çalışmalar doğrultusunda da Antalya’da topraksız tarım yapan üretici ve şirket sayısı da artıyor.”

Firma sayısı arttı

Antalya’da 2006 yılında 24 firma ve üreticinin 600 dekar alanında başladığı topraksız tarım 2007 yılında 32 firma ve üreticiye, sera alanı da 700 dekar alana ulaştı. 2008 yılında bin dekar alanda topraksız tarım yapılırken üretici firma sayısı da 40’a yükseldi. 2009 yılında 51 firma ve

Bedrullah Erçin

üretici topraksız tarım yaparken, bin 600 dekar alanda üretim gerçekleştirildi. Bu yıl ise topraksız tarım yapan firma sayısı 59’a, sera alanı da bin 875 dekar alana çıktı. Topraksız tarımda ağırlıklı olarak salkım domatesi olmak üzere biber ve kesme çiçek yetiştiriciliği yapıyor. Bu sistemde yüksek kalitede ve toprakta üretime göre 2-3 kat verim artışı sağlanıyor. Topraksız tarım uygulaması gerçekleştiren firmalar ihracat ağırlıklı üretim yapıyor.

Gazipaşa’da meyve bahçesi kuracaklara devlet desteği

Gazipaşa Tarım İlçe Müdür Vekili Vural Taş, meyve bahçesi kuracaklar için fidan dikme zamanının geldiğini, meyve bahçesi kurmak isteyenler için devletin destek verdiğini bildirdi. Taş, yaptığı açıklamada, meyve fidanı dikme mevsiminin başladığını, Gazipaşa’da mart ayına kadar her dönem fidan dikimi yapılabildiğini kaydetti. Vural Taş, meyve bahçesi kuracak çiftçilerin devlet tarafından desteklendiğine de dikkati çekerek, “Bodur ve yarı bodur meyve bahçesi tesis edeceklerine en az 5 dönüm, klasik meyve bahçesi kuracaklara en az 10 dönüm olmak üzere, dönüm başı 50-150 lira arası destek veriyor. Bu destekten yararlanmak isteyenler ilgili sertifika ve bahçe kurulacak yerin tapusu ile Tarım İlçe Müdürlüğüne müracaat etsinler.”

Tohumda yerli üretim yüzde 50'yi aştı

Ali Özbuğday

“ ProGen Tohum Yönetim Kurulu Başkanı Ali Özbuğday, Türk tohumculuğu ile ilgili doğruluk taşımayan birçok açıklamanın bütün tarım sektörüne çok ciddi zararlar verdiğini kaydetti. ”

Yerli firmalar yarışıyor

Bugün Türkiye’de kullanılan tohumun yarısından fazlasının yerli şirketler tarafından üretildiğini bildiren Ali Özbuğday, “İsrail’in Türkiye tohum ticaretindeki payı gittikçe azalıyor. Bugün İsrail ya

da başka bir ülkenin tohumlarına gerek kalmadı. Yerli tohum şirketlerinin pazardaki payı % 50’yi aştı. Ülkemizde kullanılan tohumların sadece % 4’ü İsrail kaynaklıdır. Türk tohumculuğu son yıllarda Hollanda, Amerika ve İsrail firma-

larıyla rekabet edebilecek düzeye geldi. Tohumculukta uygulanan politikalar ve Ar-Ge çalışmaları sayesinde dışa bağımlılık yarı yarıya azaldı.” dedi.

Özbuğday, “Türk tohumculuğu TÜBİTAK’ın destekleriyle kendi teknolojisini geliştirdi. Artık bu alanda dünyadan geri kalır yanı-
mız yok. Ar-Ge çalışmalarına verilecek desteklerle sektör, önümüzdeki yıllarda çok ciddi atılımlar yapacak” diye konuştu.

Hububatta devlet desteği şart

Hububat tüccarlığı ile uğraşan Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Köseoğlu, Batı Akdeniz bölgesinde bu sezon % 40 oranında artan hububat ekilişinin iyiye gidişe işaret ettiğini, ancak devlet desteklerinin mutlaka artırılması gerektiğini kaydetti.

Dünyadaki en büyük buğday ihracatçısı olan Rusya’nın buğday satmaktan vazgeçtiğini hatırlatan İbrahim Köseoğlu, “Buğdayın kilosu 65 kuruş. 5 kuruş da devlet desteği var. Mısır 50 kuruş ve devlet mısıra da 4,5 kuruş destek veriyor.

Ancak girdi maliyetlerinin çok yüksek seyretmesi üreticiyi korkutuyor. Bu yıl beklentiler büyüdü ve ekiliş biraz arttı. Ama üretici kaygı içinde. Mevcut devlet destekleri iki katına çıkarsa, çiftçi rahatlayacak. Destekleri arttırmak yerine gübre üzerinde uygulanan % 18’lik KDV oranında da indirimle gidilebilir. % 8 olabilir mesela. Bu da aynı ölçüde çiftçiye destekleyecek bir tedbir olur. Rusya’daki durum bizim açımızdan fırsat olabilir. Hububat üretimimizi arttırabiliriz. Bir şekilde hububat üreticisini teşvik edecek önlemleri almamız gerekiyor” diye konuştu.

Pamukta maliyet düşüyor

“Antalya bölgesinde çiftçinin yeniden pamuk ekimine yönelmesi pamukla ilgili girdi tedariki yapan işletmeleri harekete geçirdi. Pamuk maliyetini düşürecek yeni makineler geliştirildi.”

120 bin dekar çıkacak

Tarım makineleri alanında faaliyetler yürüten John Deere firmasının Antalya Bölge Bayii Erdem Özgün, bölgede pamuğun ilgi görmeye başladığını ve kısa süre içinde pamuk ekim alanlarının 120 bin dekar düzeyine çıkacağını öngördüklerini söyledi. Hasat konusunun pamukta en önemli maliyet kalemlerinden biri olduğunu vurgulayan Erdem Özgün, “Modern bir hasat makinesi modelimiz var. Masrafı gayet düşük. Sezon dışında traktörden ayırıp muhafaza edebiliyorsunuz. Hasat maliyeti olarak dönümde 400 kilo veren tarlada, kilosunu 27 kuruşa topluyor. Pamuğu haznesinde bir ton biriktirebiliyor ve 30 saniyede topladığı bir ton pamuğu boşaltabiliyor. Bu makine işçilik ve hasat maliyetlerini mümkün olan en düşük seviyelere çeken özel bir tasarımıdır” diye konuştu.

İlgi giderek artacak

Özgün, “Pamuğa olan ilgi artarak devam edecek. Tüketici cephesinde bütün dünyada sentetik tekstil ürünlerinden hızlı bir uzaklaşma

söz konusu ve pamuk zaman içinde eski stratejik ürün niteliğine bürünecek. Çiftçilerin bu vizyona sahip olması ve geleceğe hazır olmaları gerekiyor” dedi.

Erdem Özgün

Yenigün organik reçel üretti

“Antalya’da 1914 yılından bu yana dört nesildir reçel ve spesiyal ürünler üreten Yenigün Reçelleri, Akdeniz Üniversitesi ve Ege Üniversitesi ile birlikte yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarından sonra organik reçel üretimine başladı.”

Organik reçeli eylül ayında piyasaya sunduklarını kaydeden Yenigün Reçelleri sahibi Mahmut Ruhi Alpagot, reçelin tamamen organik ürünlerle üretildiğini söyledi. Organik reçelleri her kesimin yiyebileceği şekilde üretilip satacaklarını bildiren Alpagot, “Akdeniz Üniversitesi ve Ege Üniversitesi ile birlikte yürüttüğümüz Ar-Ge işbirliğimizle tüketicilerimiz için tamamen organik ürün sertifikalı reçeller ürettik. Ürünlerimiz yüzde 65 oranında organik meyve içeriyor. Şeker yok ve organik elma suyuyla hazırlandı. İçinde koruyucu madde yok. Raf ömrü ise cam kavanozda üç yıl. Doldurulabilir ebatlarda 300 gramlık ambalajlarda piyasaya sunuldu. Ürün çeşitleri ise vişne, çilek, ahududu, kayısı, turuncu bergamot, karpuz kabuğu ve seftaliden oluşuyor” dedi.

2010'da neler yaşandı?

2011'den ne bekliyoruz?

“ Borsanomi dergisi, meslek komitelerinin yaşadığı tecrübeler ışığında yıllık değerlendirme yapmak ve 2011 yılından sektörlerin beklentilerini öğrenmek amacıyla ATB bünyesindeki 8 meslek komitesinden temsilcilerin katıldığı bir değerlendirme toplantısı yaptı.

2010 yılı tarım ve ekonomiyle ilgili yoğun gelişmelere sahne oldu. Antalya Ticaret Borsası çalışma grupları, meslek komiteleri ve yönetimiyle yıl boyunca tarımın, ekonominin ve bu iki olgu bağlamında Antalya bölgesinin nabzını tuttu. Elbette, meslek komiteleri bu süreçte ekonomik hayatı yakından takip eden oluşumlardı. Borsanomi dergisi, meslek komitelerinin yaşadığı tecrübeler ışığında yıllık değerlendirme yapmak ve 2011 yılından sektörlerin beklentilerini öğrenmek amacıyla ATB bünyesindeki 8 meslek komitesinden temsilcilerin katıldığı bir değerlendirme toplantısı yaptı. Bu sayımızda forum formatında seyreden bu toplantının notlarını yayınlıyoruz.

Toplantı notlarından çıkardığımız genel bir sonuç, 2010 yılının hemen bütün sektörlerde yorucu ve yıpratıcı bir seyri olduğu yönünde. Buna rağmen 2011 yılından beklentiler çok fazla karamsar değil. Ancak hemen her konuda devletten, bürokrasiden ve sektörün diğer paydaşlarından beklenen şeyler var.

Ali Çandır

*Antalya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı*

Bilindiği gibi siyasetin temelinde ekonomik gelişmeler var ve tarafların her biri kendi durdukları yere göre değerlendirilmeler yapıyorlar. İktidar bardağın dolu tarafını vurgulama eğiliminde oluyor, muhalefetse bardağın boş kalan kısmı üzerinde duruyor. Bu her zaman böyle olur. Oysa işin gerçeğine vurgu yapan yaklaşımları benimsememiz lazım. Olup bitenlerin özellikle reel sektör açısından nasıl değerlendirildiğini bilmek gerekiyor. Seçim atmosferine giren ülkemizde sektörlerin geçen yıl neler yaşadığı ve içine girdiğimiz yeni yılda neler beklediği konusunu bu çerçevede ele almamız önemlidir.

Her biri kendi sektöründe üretim ve ticaret yapan üyelerimizin neler hissettiğini, neler yaşadığını ve gelecekte neler beklediklerini bir dosya halinde derlemeyi istedik. Bizim bakış açımızın ekonomik çerçeve dışında bir amacı ve eğilimi yoktur. Ekonomik veriler ve sosyo-ekonomik kriterler dışında ilgilendiğimiz bir şey yok. Geçtiğimiz sene birçok olumlu gelişme de yaşandı, çözülemeyen sorunlar da oldu, yeni problemlerle de karşılaştık. Bu anlayışla; yaşadığımız tecrübeleri geleceğe daha iyi yol göstermeleri için değerlendirmeyi amaçlıyoruz. Bu derlemenin Borsamız üyelerine ve dergimizin başka okuyucularına faydalı olacağını umuyorum...

Çiçek sektöründe ihracatla ilgili mevzuat sorunları 2010 yılına damgasını vurdu. İhracat konusunda ülke içinde de sorunlar var, ülke dışından kaynaklanan konular da var. Fide alt birliklerinin işleyişindeki gerçek ticaretle uyumsuz noktalar söz konusuydu. Bunlar Bakanlığın

girişimleriyle giderildi. Ancak royaltie haklarıyla ilgili sorunlar hala devam ediyor. Çok önemli bir konu tarımda çalışan geçici işçilerin durumudur. Bu konunun birçok yönü var ve muhakkak çözülmesi gerekiyor. Bu tabi sadece çiçek sektörünün değil tarımsal üretimin genel bir problemidir. Yılın belli dönemlerinde geçici olarak çalıştırılan işçilerin sosyal hakları konusundaki belirsizlikleri ve haksız uygulamaları giderecek bir formül bulunması lazım.

Yavaş da ilerlese sorunların çözümü için herkesin çalıştığını söylememiz lazım. Ziraat Bankası'nın verdiği kredilerin cari faizleriyle ilgili indirim talebimiz vardı sektör olarak, bu da Antalya Ticaret Borsası tarafından defalarca dile getirildi. Esnaf kredilerindeki gibi % 10 düzeyine düşürülsün istiyorduk. Bu yılbaşı itibarıyla faizler % 10'a düşürüldü. Kredi limitlerinin artması da olumlu gelişmelerden biri oldu.

Ancak İyî Tarım Uygulamaları'nı geliştiren, tarımı kayıt altına alan, belgeli, sertifikalı üretim uygulamalarının % 60 oranında desteklenmesi söz konusuydu ve teşvik edici bir yönü vardı; bu yasayla bu oran % 50'ye düşmüş oldu. Yani 2010'da İTÜ uygulaması yapan vatandaş bankaya verilen komisyon hariç % 5,4 öderken bu değişiklikte % 5 öder hale geldi. Bu da tatmin edici bir teşvik olmadı.

Türk Ticaret Kanunu üzerinde iktidar ve muhalefetin uzlaşmış olmasını olumlu buluyoruz. Ancak seçim dönemine giriyoruz, bu da ülke gündeminin gerçeklerden uzak bir seyir izleyeceğini düşündürüyor. Umuyoruz çok fazla gereksiz enerji harcamadan bu seçim sürecini tamamlayalım.

Mehmet Kurban

*Çiçekçiler Meslek Komitesi
Başkan Yardımcısı*

Bir başka önemli konu da kurların durumu. Yıllardır girdi maliyetleri ve ihracatla ilgili prosedüre harcanan masraflar sürekli artarken, kur politikaları nedeniyle ihracatçının ve üreticinin elde ettiği gelir azalıyor. Türk Lirası'nın değer kazanması; lira harcayıp, döviz kazanan herkesi yeterince yormuştur. Kar oranı güderek düştü. Bazı firmalar başa baş gelecek sezonlar yaşadı, bazıları da zararla kapattı.

Ülke gündeminin siyasete odaklanması ve medyanın siyasete endeksli yapay gündemlerle meşgul olması üretim süreçlerini ve ticareti olumsuz yönde etkiliyor. Seçim sürecine girdiğimizi düşününce, 2011 yılında da gereksiz tartışmalar ve yapay gündemlerle çok kıymetli vaktimizden kaybedeceğimizi öngörebiliriz. Dolayısıyla 2011 yılında ekonomik göstergeler bazı olumlu sinyaller verecek olsa da muhtemelen enerjimizin bir kısmını maalesef boşa harcayacağız. Ama tabi, reel sektör olarak üretmeye ve çalışmaya devam edeceğiz."

Fatih Ekinci

*Belirli Ürünlerin Satışı ile
Uzmanlaşmış Aracılar Meslek
Komitesi Başkanı*

Komisyonculuk yapan meslektaşlarımızın temsilcisi olarak kamuoyundaki imajımızla ilgili önemli sorunu aşamadığımızı söylemem lazım. Komisyoncu denildiği zaman insanların aklında canlanan çağrışımlar pek olumlu şeyler değil. Bunu aşabilmeye çalışıyoruz. Önemli bir hizmet verdiğimiz, çiftçi ile ilişkilerimizin sektörün geneli açısından çok

yapıcı ve önemli bir ilişki olduğunu insanlara anlatmamız gerekiyor. Meslektaşlarımızın da daha bilinçli davranması gerekiyor. Devletin de komisyonculardan daha etkin şekilde yararlanması mümkün. Bulduğumuz konumda çiftçiye yönlendirme ve örgütlenme potansiyelimiz var. Kaliteyi ve sürekliliği temin edebilecek konumdayız. Ama bu konularda etkili ve kapsamlı bir çalışma yok.

Son yıllardaki bazı gelişmeler de kamuoyu ilgisini komisyoncu esnafının üzerine çekti. Bazı yanlış yönlendirilmiş tartışmalarda sorumlu olarak gösterildik. Ürün fiyatlarındaki artışların sorumlusu gibi gösterildik. Bazı çok haksız sıfatlar yakıştırıldı. Haksız kazanç elde eden bir kesim gibi değerlendirilenler oldu. Komisyoncular pazarlama hizmeti veren ve devletin bazı ticari süreçleri kaydetme ve vergilendirebilme imkânı bulmasını sağlayan esnaftır. Toptancı Hal Yasası etrafındaki tartışmalar da bu sürece eklendi. Mesleki açıdan yıpratıcı bir dönem oldu. Geçen yılki gelişmeler bu açıdan maalesef istediğimiz ölçüde iyileşme getirmedi.

Tarım sektöründe bir üretim planlaması olmadığı için, piyasadaki en ufak dalgalanma komisyoncu esnafına fatura ediliyor. Domates konusunda Tuta absoluta zararlısı biraz bu yükümlülüğü paylaşan bir etken oldu ama herkesin bildiği Tuta zararlısına rağmen, fiyat artışlarından komisyoncuları sorumlu tutanlar oldu. Artık buna nasıl bir önlem almak lazım, bilemiyorum. Yaprak kımıldasa komisyoncudan biliniyor. Oysa komisyoncunun aldığı komisyon, tavanı yasayla tespit edilmiş, belli bir orandır. Üstelik çoğu zaman tavan değerinden alınmaz.

Ürün fiyatlarının değişip durmasında bir sürü etken var ve başka aktörlerin de sorumlu olduğu durumlar var. Süpermarketler meyve sebze piyasasının doğasına

ve takvimine aykırı bir sürü uygulama yapıyor ve fiyatları kendi programlarına göre dönemsel olarak düzenliyorlar. Kimsenin onlara bir şey dediği yok. Bunları kamuoyuna çok iyi anlatmamız lazım. Komisyoncular olarak daha organize davranmamız ve örgütlülüğe daha çok önem vermemiz lazım.

Bütün bunlara karşın, Toptancı Hal Yasası'nın eksiklerine rağmen olumlu bir düzenleme olduğunu söylemek gerekiyor. Bu yasa en azından piyasamız hakkında kapsamlı ve geliştirilebilir bir tasvir yapmıştır. Bundan sonraki süreçlerde ve 2011 yılında da eksiklerin giderilmesi için çalışmaya devam edeceğiz.

Bugün toptancı hale giderse-

niz binlerce insanın muazzam bir yoğunlukla çalıştığını görürsünüz. Toptancı haller hem iç piyasa hem de ihracatla ilgili çok önemli bir pozisyonda duruyor. Her şey bu pozisyonlardan etkilenir ve toptancı haller de piyasalardaki gelişmelerden etkilenir. Toptancı hallerle ilgili olumsuz bir gelişme direkt üreticiye yansır. Üreticiye yansınca bitkisel üretime ve dolayısıyla hayvancılığa da yansır. Nihayet tüketiciye de yansır.

Nihayetinde tarımda planlama çok önemli. Bitkisel üretim yapmak mevcut durumda kumar gibi. Bir etken çıkıyor muazzam kazanıyorsunuz, bir başka gelişme oluyor, yıkıcı kayıplar yaşıyorsunuz. Bu sene Tuta'dan korkmayıp domates yetiştirenler çok güzel para kazan-

dı. Hasbelkader başka tercih yapanlar bu fırsatı kaçırdı. Planlama olsa, kimse fahiş kazançlar elde etmezdi, kimse de zarar etmezdi. Tüketici de normal ve kabul edilebilir fiyatlardan düzenli olarak domates yerdı. Ama ne oldu? Birkaç hafta boyunca domates fiyatları 8 liraya 10 liraya kadar çıktı. 2011 yılında ne olacak? Kimse bilmiyor ama tahminler yürütüyoruz. Eğer çiftçi domates kazandırıyor diyip domatese yönelirse Eylül, Ekim aylarında fiyatlar da aşırı düşüş olabilir. Bu durumda belki geçen yıl çok kazanan üretici, bu yıl yine perişan olacaktır. Ama korkarım, kabak yine komisyoncunun başına patlayacak! Bu ihtimalde komisyoncu ne yapsın!?...

Bir başka konu da şu; toptancı hallerin bitkisel üretimle ilgileri söz

konusu olduğunda Tarım Bakanlığı ile ticaretten söz edildiğinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile beraber düşünülüyoruz. Bu durum bazı konularda çözümsüzlüğe neden oluyor. Ya da çözüm süreçlerinin uzamasına neden oluyor. Çoğu zaman kimi muhatap alacağımızı bizler de bilemiyoruz. Bizim de örgütlü davranma konusunda daha istekli olmamız lazım."

Ali Çandır

Bu konuda çiçek sektörü önemli bir örnektir. Baktığınız zaman kesme çiçek sektörünün toplam cirosu belki Antalya Hali'ndeki birkaç komisyoncunun toplam cirosu kadardır ama biliyorsunuz gündemde her zaman yer bulan

sesini her düzeyde duyurabilen bir sektördür. Bunu nasıl yapıyor? Güçlü örgütlü yapısıyla yapıyor. Komisyoncuların örgütlülüğü konusunda da herkesin daha girişimci ve sahiplenici davranması gerekiyor.

Süleyman Kaçaroğlu

*Canlı Hayvan ve Et Ticareti
Meslek Komitesi Başkanı*

Et sektörünün sorunları büyük. 2010 yılı daha uzun süreler et ithalatının başladığı yıl olarak hatırlanacaktır. Sorunun kaynağı derin ve geçmişe dayanıyor. Bir ineği et üretim materyali olarak düşüneceksek yani yeni hayvan üretiminden bahsedeceksek 2 ila 2,5 yıl beklemeniz gerekir. Süt konusunda, süttozu ithalatı yüzünden yetiştirici süttan zarar etti. 30 kuruşa süt satıldı biliyorsunuz. İneklerini kesti insanlar. Sektördeki bu süreci kesintiye uğrattıktan sonra sistemi yeniden kurmak zor ve zaman alıcı. Hepimiz tecrübe ediyoruz işte. İthalattan başka çareimiz kalmamış durumda. Bir an önce o dengeyi yeniden tesis etmemiz gerekiyor.

İneklerin kesime gönderilmesi aslında muazzam bir yıkım anlamına geliyordu ama yetiştiricinin çaresi yoktu ki! Bugün sürekli üretilen makinelerimizi elimizden çıkarmış durumdayız. Tabi küçük işletmecilerden bahsediyoruz. Büyük firmaların böyle bir sorunu yok. Ama sektör on binlerce küçük işletmenin dengeleyici etkisinden mahrum hale geldi. Bu dengeyi yeniden kurana kadar küçük üreticilerin üretim materyali edinmesi lazım. Et sıkıntısı başlayınca hayvan varlığı demeye başladık. Başka bir meselemiz de yem fiyatlarıdır. Et ithalatı çözüm müdür? Bugün için perakende et ticareti konusun-

da çalışanlar açısından herhangi bir çözüm gelmiş değil. Yem üretimini arttırmak ve yem fiyatlarının makul düzeylerde olmasını sağlamak gerekiyor. Bu şartlar böyle devam ederse, 2011 yılından da sonraki birkaç yıldan da olumlu beklentiler içinde olamıyoruz.

Hayvancılığın canlandırılması her şeyden önce yemle ilgili sübvansiyona bağlıdır. Yemi desteklemediğiniz sürece insanların hayvan yetiştirmesine imkân yoktur. Yem maliyetlerinin düşürülmesi süt üretimini teşvik edecek, böylece hayvan üretim materyali olan inek sayısının da artması sağlanacaktır. Artan inek sayısı hayvancılık sektörünü rahatlatacak en önemli gelişme olacaktır. Piyasada büyük firmaların elindekilerden başka hayvan varlığı oluşturduğunuz mu, et sorununu da çözdünüz demektir. Hayvan varlığımıza düzenli olarak hayvan eklenmesi ve bu işleğin asla sektöre uğramaması gerekiyor. Devlet eğer piyasaları denetleyen

bir işleve sahip olacaksa, bu süreci güvence altında tutacak tedbirleri alması şarttır. Bu da en başta yem maliyetlerinin üretimi mümkün kılacak düzeyde tutulması ve süt fiyatlarının belli bir sınırın üstünde tutulmasıyla mümkündür. Başka bir ifadeyle yem maliyeti ve süt fiyatı paritesinin sürdürülebilir bir dengede tutulması şarttır. Yoksa hepimizin tecrübe ettiği gibi, hayvancılık yapılamıyor.”

Halil Bülbül

Belirli Bir Mala Tahsis

Edilmemiş Ürünlerin Top. Tic.

Mes. Kom. Üyesi

2010 yılının son yarısında tekstilde ciddi bir hareketlenme oldu.

Bunun nedeni şu; Avrupa'daki büyük alıcılar Uzakdoğu'daki büyük tedarikçilerden uzun vadeli kontratlarla mal alıyorlardı.

Avrupa'da son bir, bir buçuk yıldır devam eden krizden dolayı daha kısa vadeli kontratlara döndüler, küçük partilere döndüler. Türkiye de coğrafi yakınlık avantajını kullanarak devreye girdi ve bütün kısa vadeli kontratları topladı. Niye başkası toplayamadı dersiniz Türkiye'nin çok ciddi bir know-how birikimi ve makine altyapısı var tekstil konusunda. Bu bize şunu da gösteriyor; bir dönem büyük başarı gösterdiğiniz bir konuyu unutmaz ve tamamen terk etmezseniz, o alandaki tecrübeniz sizi bir gün mutlaka ödüllendirecektir.

Bir başka etken olarak da şunu saymak lazım; Afrikalı üretici ülkelerdeki hastalık, siyasi karışıklıklar, Pakistan'daki sel felaketi bize avantaj sağlayan etkenler oldu.

Bazı rakamlardan söz etmek istiyorum. Türkiye'nin pamuk üretim kapasitesi 1,3 milyon tondur. Şu andaki üretim miktarımız 400 bin ton. Yılda 2,5 milyar dolarlık

pamuk ithal ediyoruz. Bu korkunç bir rakamdır. Bunu üretip de birilerine satma imkanımız da yok; iç piyasamız bunu çekiyor halihazırda. Neden biz bunu üretmiyoruz, şaşırtıcıdır. Bir şekilde bunu üretmemiz, gerekiyorsa desteklemelerle ürettirilmesi gerekiyor çünkü zaten sen bunu ithal ediyorsun! İhtiyaç var üretim potansiyeli var her türlü imkanın var ama üretmiyorsun çünkü üretim maliyetlerin rekabet edemez halde. Bedeli ne olursa olsun bunu, üretimi arttıracak şekilde düzenlemek şart. 2,5 milyar dolar ülkemizde kalsın, fena mı?

Tabi konu idrak ediliyor. Pamuk fiyatlarının artışı da etkili oluyor ve üretim biraz daha artacak. Ama pamuktan ümidini kesmiş bir havamız vardı, özellikle bürokratlar arasında; bundan bir an evvel kurtulmamız lazım; pamuk stratejik bir üründür ve alternatifini bulmadan asla vazgeçemeyiz. Bugün işlenmiş pamuk fiyatı 6 lira dolayında. Kütlü pamuk 2 ila 3 lira arasında. Ayrıca destekleme de önemli bugün 1 kilo buğday fiyatı kadar pamuğa destekleme veriliyor. Bu rakam gayet önemli bir miktar. Bu uygulamaları pamuk ekimi makul düzeye ulaşana kadar sürdürmemiz gerekiyor."

Cengiz Tülüben

Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Ürünlerin Top. Tic. Mes. Kom. Bşk.

Milletçe pamuktan vazgeçtik. Nedeni de işçilik başta olmak üzere

üretim maliyetlerinden kaynaklandı. Dünya piyasalarının geldiği nokta da ülkemizde pamuk üretimini bu hale getirdi. Mekanizasyon konusunda özellikle

Batı Akdeniz'de sorunlu. Topraklar küçük, arazide manevra yapabilen hasat makineleri yok. Makineli hasada uygun pamuk çeşitleri var ama kocaman makineyi küçük parsellere sokamıyorsunuz; soksanız bile astarı yüzünden pahalı geliyor. 'Küçük makineler olsa' diyenler var ama bu da işin doğasına aykırı; tam tersine makineleri küçültmek yerine arazileri büyültmeyi düşünmemiz lazım. Küçük makine üretip de yine her parselin başına bir makine mi alacağız? Bilirsiniz 40 haneli küçücük köylerde, 40 tane traktör var; ondan sonra mazot fiyatı, birim maliyeti diyip duruyoruz! Amaç maliyetleri düşürmek olmalı. Birim maliyetleri arttıracak her türlü girişimden uzak durmamız lazım."

Hüseyin Gülşen

Çeşitli Mallar Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı

2010 yılında en önemli sorun her zamanki gibi yine gıda güvenliği konusuydu. Burada çok açıkça

ifade etmeyi istirim; Antalya Tarım İl Müdürlüğü'nün bu konudaki çalışmalarını şükran ve takdirle karşılıyoruz. Son derece sıkı bir denetim programı uyguluyorlar ve üretim aşamasını kontrol altında tutuyorlar. Bizim bu konudaki sıkıntımız, başka illerdeki tarım müdürlüklerinin de bu hassasiyeti göstermeleri gerekiyor.

Aldığınız malın etiketinde malın niteliği, üretim izni gibi bilgilerin yazması lazım. Etiketsiz mal depoda yakalandığında ceza alıyorsunuz. Gümrüklerde yabancı dilde etiket var ama Türkçe olmadığı için sorun oluyor. Deniyor ki sahte etiket yap, uyduralım! Mecbur kalıyorsunuz. Buna mecbur olmak istemiyoruz! Gereken düzenleme yapılsın ve çözüm üretilsin istiyoruz.

Etiyetle ilgili sorun başka noktalarda başka problemler yaratıyor.

İyi niyetle çalışan insanlar haksız rekabetin etkilerine maruz kalıyor. Mesela susam büyük ölçüde ithal ediliyor. Ama bir de bakıyorsanız, ham susam fiyatına tahin satılıyor! Nasıl olabilir? İmkânsız! Demek ki içeriğinde hile var. Etiketle ilgili düzenlemedeki boşluktan kötü niyetle faydalananlar var. Konya'dan fıstıktan mamul tahin geliyor sürekli. Bizler nasıl rekabet edeceğiz? Rekabeti bırakın düzgün üretim yapan insanlar istenmiyor! Asıl tehlike bu. Çerez özelliği olmayan fıstık susam yerine kullanılıyor. % 30 susam, % 70 fıstık. Moleküler düzeyde tahlil yapamıyorsanız tahlilde de çıkmıyor. Sağlığa da zararı yok, piyasada satılıp duruyor. Biz gerçek tahin üretiyoruz, hammaddeyi 3 liraya alıyorum, adamlar mamul malı 2,5 liraya satıyor. Bizim kalitemiz, emeğimiz heba oluyor. Hiç süt kullanmadan peynir yapıyorlar. Yoğurt yapıyorlar... Gıda güvenliği dediğimizde ürün kalitesini de kapsayan sıkı denetimler olması gerekiyor. Antalya İl Tarım Müdürlüğü'ne teşekkür ediyoruz

gösterdikleri çaba ve hassasiyet için ama başka illerde aynı titizlik gösterilmediği için bizim sıkıntımız devam ediyor.

Arif İzmir

Aromatik Bitkisel Ürünler ile Reçel ve Pekmezciler Meslek Komitesi Başkanı

2010 yılında ATB girişimi olarak onaylanan TAGEM projelerimiz oldu. Sektörün ufkunu geliştiren çalışmalar yapıldı. Bunlar olumlu şeyler. Sorunlardan bahsederek, önce şunu söyleyelim; bizim il müdürlüklerinden beklentilerimiz var. Doğadan toplama yoluyla elde edilen türlerin toplayıcılara tanıtılması hasat konusunda bilgilendirilmeleri gerekiyor.

Bir başka meselemiz de eczacıların aktar piyasalarına hâkim olmaya yönelik tutumlarıdır. Biz istiyoruz ki eczacılar eczacılık yapsın, baharatçılar da aktarlık yapsın. Eskiden aktarlar küçümsenirdi. Bugün televizyonların da etkisiyle doğal bazı ürünlerin popülerliği arttı. Eczaneler de bu trendi takip edip değerlendirmeye kalkıyor ve aktarın sahasına tecavüz ediyorlar. Bunu titizlikle ayıracak düzenlemelere ihtiyaç var.

Mehmet Güven

Taze Meyve ve Sebzeciler Meslek Komitesi Başkanı

İhracat rakamları her yıl ileri gidiyor. Bundan memnuniyet duyuyoruz ama yaş meyve sebze konusunda çok ciddi sorunlarımız var. İlaç kalıntısı konusu hassasiyetini koruyan bir meseledir. İhracat proseslerinde

sıkıntılar var. Gümrüklerdeki durumu güncel haberlerle de görüyorsunuz. Başka adli sorunlar da var. Bunlar ülkemizin gerçekleri.

İzlenebilirlik konusu en önemli problem. 2010 yılında da aynı soruna dayanan sıkıntılar çıktık. Artık biz konuyu ihracat çerçevesinden bakarak değil; sağlıklı ve güvenilir ürün üretmek açısından değerlendirmeliyiz. O ürünü yurt içinde de satıyorsunuz ve bizim vatandaşlarımız da yiyor. İzlenebilirlikle ilgili altyapıyı devletin hayata geçirmesi gerekiyor. Yetiştiricilik süreçlerini kayıt altına alması gerekiyor.

Ama bugün kayıt altına almaya dönük çalışmalar başarısız. Neden? Çünkü üretici kayıt altına girmekten korkuyor. Teşvik edici bir uygulama yok. Devletin çabaları piyasalarda yansıma bulmuyor. Nasıl diyeceksiniz, şöyle; İyi Tarım Uygulamalarıyla üreten çiftçinin malını, adamın yaptığı yatırımı ödüllendirecek bir mekanizmayla karşılayamıyorsunuz. O da domates diye gidiyor pazara, öteki de.

Kaliteyi ödüllendiren bir sistem yok. O zaman adam niye masraf yapsın ki? Siz olsanız yapar mısınız? Yahut ne kadar yapabilirsiniz? Vazgeçiyor bir iki sefer denedikten sonra. Dolayısıyla sektörün tümünden gelişmesini sağlayacak tedbirlerin alınması lazım. Bütün sektörlerde aynı şey geçerli. Ankara'dan oturup yazmayacaklar düzenlemeyi. İTÜ ile üreten çiftçi 5 liradan satıyor; hiçbir masraf yapmayan adam 4,90'a satıyor! Bir fark yok ki...

Burada izlenecek yol bellidir. Eğer piyasalarınız iyi niyeti, kaliteyi ödüllendirmiyorsa; devletin teşvik yoluyla doğru olan uygulamalara özendirilmesi gerekir.

Bu tür sorunlar karşısında Rusya'yı Avrupa'yı suçlayacak açıklamalar arayıp duruyoruz. Böyle yapacağımıza üretim süreç-

lerimizi iyileştirmek için çırpınmalyız. Çünkü biz bunlarla uğraşırken İspanya atını alıyor, Üsküdar'ı geçiyor! Adamlar bütün seralarını restore etti, biyolojik mücadele yöntemlerini yaygınlaştırdılar. Bunların etkilerini hep göreceğiz.

Bir domates tecrübesi yaşadık 2010'da. Çok öğretici bir süreçti ama bizler hala Rusya'yı suçlamanın derdindeyiz.

Çok önemli bir konu var, arazi ve işletme ölçekleri konusu. Maliyetlerimizi düşürmenin temel yolu büyük arazilerde üretim yapmaktır. Sayın Başkanımız Ali Çandır'ın bir ifadesi var diyor ki, "Anları kaldıralım!" Üretim alanlarımızı büyük ölçekli işletmeler şeklinde örgütlememiz şart. Artık nasıl olacak bilemiyorum ama bu işlerin geleceği bunda yatıyor. Başarabilen hayatta kalacak ve üretmeye devam edecekler. Diğerleri bu piyasadan elenecekler. Eğer geleceğe dönük

planlama yapacaksak, büyük arazilerde üretim yapmayı kafaya koymamız gerekiyor.

Bir başka konu da elektrik tarifeleri konusudur. Tarım işletmelerinin kullandığı elektrik en yüksek tarife-den ücretlendiriliyor. Ticarethane sayılıyorlar. Oysa tarım sektörüne has bir tarife olması gerekiyor. Sektörün bu potansiyeli vardır ve bu bir gerekliliktir. Stratejik bir iş alanı olarak tarımın özel bir elektrik tarifesine tabi tutulması lazım.

Mehmet Özmen

Hububat ve Mamulleri Meslek Komitesi Başkanı

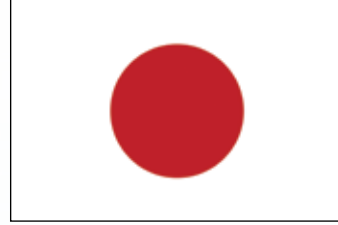
Tarım sektöründe bizim en büyük üzüntümüz bir gelişme sağlayamamış olmamızdır. 2010 yılına başlarken neler bekliyorsak bugün 2011 yılından beklentilerimiz de odur. Elimizde umutlanmak için sağlıklı veriler de yok. Hububat sektörünün sorunları on yıllardır

bellidir. Maliyetler sürekli yükselirken, ürün fiyatlarında tatmin edici artış yakalanamıyor. İthal ürünlerle rekabet edemiyor-sunuz.

Üreticimizin memnuniyeti, rakip ülkelerin başarısızlığına bağlı bir ihtimal haline geldi. Yahut asla istemeyiz böyle bir şeyi ama doğal afetler yüzünden rekolte kaybına uğrayan bir rakip olursa biz burada sevineceğiz! Bunu da istemiyoruz elbette. İstiyoruz ki, biz iyi ve kaliteli malı yüksek miktarlarda üretebilelim; kendimize yetelim, ithal etmeyelim, ihraç edelim ve rekabet gücümüzle dünya piyasalarında ön sıralara gelelim. Kendi başarımızla mutlu olalım. Rusya'daki yangınlar nedeniyle fiyatlarda birazcık kıpırdanma oluyor, seviniyoruz. Bizim böyle sevinmemiz doğru değil.

Tarımda dışa bağımlı ülke:

Japonya

“ Japonya, dünyanın en çok tarımsal ürün ithal eden ülkelerinden biri. Arazilerinin yalnızca % 13,3'ü tarıma uygun. İleri teknoloji ile Japonya'da dar alanda ülkenin toplam meyve ve sebze ihtiyacının ancak yarısı üretiliyor ”

Japonya, 127 milyon nüfusu ile dünyada nüfus yoğunluğu en fazla olan ülkelerden biri. Ayrıca, 5 trilyon ABD dolarına yaklaşan gayri safi milli hâsılasıyla, dünyanın ikinci büyük ekonomisine sahip ülke. En pahalı ülkeler sıralamasında da üst sıralarda. Japonya, tüm dünya ülkeleri gibi ülkemiz için de kesinlikle göz ardı edilemeyecek kadar önemli bir ticari potansiyele sahip bir ülke.

Japonya, dünyanın en çok tarımsal ürün ithal eden ülkelerinden biri. Arazilerinin yalnızca % 13,3'ü tarıma uygun. Tarım alan-

larının darlığı, verimin ön plana çıkmasını sağladı. İleri teknoloji ile Japonya'da dar alanda ülkenin toplam meyve ve sebze ihtiyacının ancak yarısı üretiliyor. Bu nedenle, kalabalık nüfusu ve yüksek alım gücüne sahip tüketicileri ile sadece 14 milyon ton yaş meyve sebze üretimi olan Japonya, yaş meyve sebze sektöründe önemli bir ihrac pazarı konumunda.

Ancak tarım, Japonya'da korunan önemli bir sektör. Bu nedenle bazı tarım ürünlerinde kota uygulamaları da bulunuyor. Örneğin; Amerikan portakal üreticilerinin

Japonya'ya sadece mart ve ekim ayları içerisinde ihracat yapmasına izin veriliyor. Çünkü ekim ayından sonra Japon mandalina üreticileri için üretim sezonu başlayıp Mart ayına kadar devam ediyor.

Japonya pazarında karşılaşılan bir diğer problem ise tarife dışı engeller (nontariffs barriers). Japon hükümeti, ithal ürünler için insan sağlığı ve çevre ile ilgili çeşitli kısıtlayıcı tedbirler uygulamakta. Bu engeller arasında ilk olarak son derece yüksek olan Japon standartlarını sayabiliriz.

Japon hükümeti iç pazarda

gereğinden fazla ithal ürün olmasını engellemek için Batı ülkelerinin uyguladıkları standartlara ilave Japonya'ya özgü yeni standartlar da istiyor. Yüksek standartlara konu olan sektörler arasında tarımsal ürünler de yer alıyor.

Tüm bu zorluklara rağmen Japonya dünyada en fazla greyfurt ithal eden ülke. Tek başına dünya toplam greyfurt ithalatının %19'unu gerçekleştiriyor. Japonya'nın 2 milyar dolar olan yaş meyve ithalatında en önemli ürünler ise sırasıyla muz (% 48), kivi (% 10), greyfurt (% 9), ananas (% 5) ve portakal (%5).

İthalat yasağı 'greyfurt' ile kalktı

Japon hükümeti 1970'li yıllarda "Akdeniz Meyve Sineği" zararlısı nedeniyle başta narenciye olmak üzere zararlıının konukçusu olduğu meyveler için ülkemize ithalat yasağı başlattı. 2003 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı, İhracatçı Birlikleri ve Tokyo Ticaret Müşavirliği'nin iştirakiyle başlayan çalışmalar kapsamında 17-22 Ağustos 2010 tarihleri arasında Japonya'ya Narenciye Sektörel Ticaret Heyeti" gezisi düzenlendi. Japonya ile ülkemiz arasında "Türkiye Menşeli Yaş Greyfurt Meyvesi ile İlgili Zirai Karantina Uygulama Tüzüğü"nin imzalanması ile 18 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla de ülkemize greyfurt için uygulanan ithalat yasağı kaldırıldı. Aynı işbirliğinin limon ve kiraz için de gerçekleştirilmesi için çalışmalar ise halen devam ediyor.

Japonya, greyfurt ihtiyacının %71'ini daha tropik bir greyfurt çeşidi yetiştiren ABD'den karşılıyor. %27'sini ise ülkemize benzer çeşitler yetiştiren Güney Afrika ve İsrail'den temin ediyor. Yasağın kaldırılması ve ülkemizden Japonya'ya greyfurt ihracatının başlaması ile sektöre yönelik olarak yeni bir pazar yaratılmış olacak.

Organik ürün pazarı büyüyor

Japonya'nın yaş sebze ithalatı ise meyve ithalatına kıyasla daha düşük. 521 milyon dolarlık yaş sebze ithalatında en önemli ürün ise biber (% 17). Mantar (%16), soğan (% 16) ve kuşkonmaz (% 12) ise biberi takip ediyor.

Sağlıklı yaşama eğilimleri çerçevesinde Japonya'da organik ürünlere yönelik talepte de son zamanlarda önemli artış yaşandı. Japonya'da organik gıda pazarının son yıllarda büyümesinin en önemli nedenlerinden biri nemli iklim yapısı nedeniyle Japonya'da tarımsal üretimde yüksek oranda kimyasal madde kullanımı.

Organik gıdaların konvansiyonel ürünlerle karşılaştırıldığında pazar payları çok küçük olmasına rağmen büyük üretici ve süpermarketlerin bu ürünlere eğilimleri ile birlikte önümüzdeki yıllarda pazar payının daha da artacağı düşünülüyor. Şu an organik ürünler konvansiyonel ürünlere kıyasla %30-50 oranında daha pahalıya satılıyor.

Tüketici profiline dikkat!

Japonya ile ticaret yaparken başanlı olabilmek için Japonların tamamen farklı olan yapısal özellikleri hakkında ayrıntılı olarak bilgi sahi-

bi olmak ve topluma uygun ürünleri yine Japon toplumunun özelliklerine uygun bir şekilde pazarlamak gerekir. Öncelikle, Japon halkının renk, tat ve koku zevklerinin son derece farklı olduğunun da hiç bir zaman unutulmaması gerekir.

Japon tüketicisi Avrupa ülkelerindeki tüketiciden oldukça farklı özelliklere sahip. Bu özellikler arasında en belirgin olanı ise alışveriş yaparken çok bilinçli tercihler yapması. Japonlar için satın alacağı ürünün kalitesi ve standartları son derece önemli. Ürünün fiyatı ise daha sonra geliyor.

Bu doğrultuda, Japon Tarım Bakanlığı müfettişleri tüm parti içerisinde çürük bir meyve bulsalar veya meyvelerin bir tanesinde hastalık veya zararlı tespit etsele sadece bu meyveyi imha edip, diğerlerinin ülkeye sokulmasına izin vermek yerine, tamamını geri gönderiyor veya imha ediyorlar. Sonrasında ise sorun yaşanan ülkenin tüm firmalarına sıkı kontroller gerçekleştiriliyor.

Japon tüketiciler alışverişte kalitenin yanı sıra tazeliğe de büyük önem veriyor. Depolama olanağı kısıtlı küçük yaşam alanlarına sahip Japon tüketiciler diğer toplumlara göre daha az miktarda ancak daha sık alışveriş yapıyor. Bu açıdan küçük boyutlardaki ambalajlar tercih ediliyor.

Ayrıca, çalışan çiftlerin sayısında artışla beraber tüketiciler yemek hazırlamak için geçen süreyi azaltan yiyeceklere yöneldi. Yalnız yaşayan insanların ve çalışan kadınların sayısının artmasıyla; çabuk, kolay hazırlanan ve önceden pişirilmiş yiyeceklere olan talep arttı.

Japon tüketiciler, meyveleri soymayı ve dilimlemeyi çok zahmetli bir iş olarak görüyor. Bu nedenle, meyve tüketimi özellikle genç nüfus arasında son 10 yılda oldukça düştü. 3 meyve bu grup dışında yer alıyor. Bunlar muz, kivi ve ananas.

Ülke Profili

Ayrıca, şeker içeriği yüksek olan hibrid ürünler de oldukça popüler.

Japon halkı kendi kültürel miraslarına çok önem verdiği gibi diğer toplumların kültürlerine de ayrı bir saygı duyar. Bu bağlamda, pazara yeni girecek ürünlerin mümkün olduğu kadar bu konuları işleyen reklam kampanyaları ile tanıtılması son derece faydalı olacaktır.

Japon iş adamları için ticarete olmazsa olmaz koşul, karşısındaki ile karşılıklı güven ortamının oluşmasıdır. Japonlar ticari ilişkilerinin sağlam temeller üzerine oturmasını ve mümkün olduğu kadar da uzun süreli olmasını isterler. Böyle bir ortam oluşana kadar sizin ve firmanızın hakkında sizden birçok konuda bilgi isteyeceklerdir.

Japon iş hayatında “kıdem ve hizmet” de son derece önemlidir.

Nüfus	127,3
Yüzölçümü	378 bin km2
Başkent	Tokyo
Kişi Başına Düşen Milli Gelir	38 585 Dolar
Büyüme Oranı	-0,7
Döviz Kuru	Japon Yeni
Başlıca Şehirler	Tokyo (8,8 milyon), Osaka (3,7 milyon)
Telefon Kodu	+81

Bu nedenle, yabancı firmalarla iş görüşmesi yaparken genç ve tecrübesiz yöneticilerle karşı karşıya oldukları zaman onların firmalarını tam yetkiyle temsil ettiklerine inandırmak gibi bu firmaların ciddi yetinden de şüphe ederler.

Japon toplumunun sosyal yapısında tartışmasız erkek egemenliği söz konusudur. Japon firmaları ile iş görüşmelerinde toplumun bu yapısının da dikkate alınması karşılıklı iletişimin daha kolay kurul-

masını ve firmaların birbirine daha yakın olmasını sağlayacaktır.

Japonya, pazara girişte son derece zor şartları olan bir ülke olmasına rağmen, piyasaların istikrarlı olması, firmaların uzun süreli ve güvenilir ticari ilişkileri tercih etmesi ve halkın gelir düzeyinin oldukça yüksek olması nedeniyle pazara girdikten sonra oldukça karlı bir ülke. Japonya hem ülkemiz üreticisi hem de ihracatçısı için iyi bir şans olabilir.

KAYNAKLAR:

BABADOĞAN, Gülay, Japonya Ülke Raporu, İGEME Yayınları, 2010
www.minikjaponya.com

www.comtrade.un.org/db

www.yirmidort.tv/ekonomi/turk-greyfurtu-japonya-pazarinda-haber-8969.htm

Bir tarım ülkesi olarak Türkiye, kendi nüfusunun dışında dünya nüfusunun da beslenmesine katkıda bulunan verimli bir ülkedir.

Günümüz teknolojisi ve yenilikler her sektörü olduğu gibi tarım sektörünü de etkilemiş; geleneksel üretim teknikleri yetersiz kalmıştır. Bu anlamda sanayicilerin tarıma olan ilgisi artmış, artık sermaye hareketi tarıma doğru kaymaya başlamıştır. Bu yatırımların sonucunda daha büyük ve standartları yüksek teknolojik üretim alanları kurulmuştur.

Gıda üretimi günümüz dünyasında çok önemli bir stratejiye sahiptir. Dünyanın yarısı açlıkla mücadele ederken, diğer yarısı da ürettiği ve tükettiği gıda maddelerinin güvenli olmasını istemektedirler. Güvenli gıda denildiğinde, insan sağlığına zararlı olmayan, fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik kalıntılar içermeyen, aynı zamanda izlenilebilirliği sağlanmış ürünler akla gelir.

Hem üretimi geliştirmek hem de ürettiğimiz ürünleri doğru pazarlara satabilmek için, üreticilere ve bu ürünleri paketleyen, dağıtan hatta depolayan ve pazarlamasını yapan kurum ve kuruluşlara çok önemli sorumluluklar düşmektedir. Bugün tüm dünyada tarımsal ürünlerin izlenilebilirliği, gıda güvenliğinin

Osman Yalçın Tekinarslan

Ecas Belgelendirme ve Denetim Ltd. Şti.
Genel Müdür

Sertifikasyon, ürün güvenliği ve yüksek kalite standardı demektir

sağlanması açısından en önemli konu haline gelmiştir. Bu konuda çok çeşitli çalışmalar yapılmış ve hala daha yapılmaktadır.

İzlenilebilirliğin sağlanmasında ki en önemli rol bütün üretim proseslerinin kayıtlarının doğru ve eş zamanlı olarak tutulmasıdır. Üretici ile son tüketici arasında güvenilir bir network oluşturmak, bilgi akışını kolaylaştırmak gerekmektedir. Üründe çıkabilecek herhangi bir problemin (ilaç kalıntısı, kalite, fiziksel problemler) tespit edilmesinden sonra geriye dönük sorgulamalar yapıldığında; ürünün menşei ve kimin ürettiği bilgilerine kısa zamanda ulaşılması ve problemin kaynağına inilebilmesi hayati öneme sahiptir. Bu sorgulamaların yapılması ve tek bir noktadan bütün bilgilere ulaşılmasındaki en önemli kaynak, tarımsal bilişim teknolojilerinden yararlanmak olacaktır. Artık tüketici sofrasına gelen gıdanın üretim prosesini bilmek istemektedir. Tüm bu gerekliliklerden doğan bir kavram vardır ki son yıllarda tüm tarım ve ihracat sektörünü etkisi altına almıştır. Bu kavram minimum tarımsal üretim kriterlerini kapsayan İyi Tarım Uygulamalarıdır.

İyi Tarım Uygulamaları ilk olarak Avrupa da EurepGap adı altında yayınlanmış, kısa sürede bütün dünyada kabul görmüş ve global-

leşerek GlobalGap adını almıştır. Türkiye’de de Tarım Bakanlığı bu gelişmelere kayıtsız kalmayıp aynı esaslara dayanan İyi Tarım Uygulamaları (İTU) Yönetmeliği’ni yayınlamıştır. Artık Türkiye, tarım sektörünü şekillendiren bir tarımsal standartlar bütünü uygulamaya başlamıştır. İTU Yönetmeliği ilk olarak 08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış; daha sonra 7 Aralık 2010 yılında ikinci bir yönetmelik yayınlanarak eski yönetmeliğin yerini almıştır. Yeni yönetmelikle birlikte standardın uygulama esasları ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve yetkilendirilen kontrol kuruluşlarının çalışma esasları daha net ifadelerle belirlenmiştir. İyi Tarımın temel esasları GlobalGap standardına bağlı kalınarak hazırlanmıştır.

Bu standartla üretilen tarımsal ürünlerde, birim alandan en yüksek ve kaliteli ürünler elde etmenin yanında, tarımda çalışan işçilerin sağlığı ve refahı, çevrenin korunması, üretilen ürünlerde kimyasal, fiziksel veya kimyasal kalıntı içermekten üretim yapmak ve insan sağlığının korunması temel hedeflerdir. Bu amaçla son 3 yılda çok ciddi çalışmalar yapılmıştır.

İyi Tarım Uygulamalarının yaygınlaştırılabilmesi ve sertifikalı üretimi geliştirebilmek için Tarım ve Köyşleri Bakanlığı üreticilere

çeşitli destekler vermektedir. Bu yıl açık sahada 20 TL/dekar, örtü altı üretiminde ise 80 TL /dekar destek verilecektir. Aynı zamanda Ziraat Bankası ve Tarım Krediler de %60 faiz indirimi yapmaktadır. Özellikle Migros ve diğer büyük perakende firmaları artık raflarında sertifikalı ve izlenebilir ürünleri talep etmektedirler. Bu da tarım sektöründe sertifikalı ürün talebinde ciddi bir gelişime yol açmıştır. Üretici birlikleri ve hallerdeki yapı değişmeye başlamıştır. Artık tarımsal üretimde kalite standartlarının uygulanması ve ürünlerin bağımsız ve akredite kuruluşlar tarafından denetlenmesi suretiyle, marketlerdeki ve satış noktalarındaki ürünlerin belgelendirilmesi sağlanacaktır.

Tarlada, serada yakalanan Gıda Güvenliği Zinciri’nin tüketiciye kadar kırılmadan devamlılığını sağlamak tarımda kalitenin temel amacı olmalıdır. Buradaki en önemli husus, yapılan bu çalışmalarda nihai tüketicinin tarımsal ürünlere olan güvenini artırmak ve sertifikalı ürünlerin talep edilmesini sağlamak olmalıdır. Tüketiciler ya meyve sebze satın alırken muhakkak sertifikalı olup olmadığını sorgulamalıdır. Eğer bu sorgulama gerçekleşirse gıda güvenliği tam, sağlıklı tarımsal ürünler tüketen bir toplum haline gelebiliriz.

Daha sağlıklı günlere...

Tıbbi aromatik bitki üreticisi de 2B'de çözüm bekliyor

“ ATB Meclis Üyesi ve Tıbbi Aromatik (İtirli) Bitkisel Ürünler İle Reçel ve Pekmezciler Meslek Komitesi Üyesi ve İnan Tarım Ürünleri Tic. Ltd. Şti'nin sahibi Abdullah İnan, Antalya'da 2B arazileri üzerinde üretim yapan üreticinin, Tarım Bakanlığı desteğinden yararlanamamasından şikayetçi. 2B arazilerinin yüzde 80'inin tarım arazisi olduğunu belirten İnan, bu araziler üzerinde tarım yapan çiftçinin Bakanlık desteklerinden yararlanamadığına dikkati çekiyor. ”

Bize kendinizden bahseder misiniz?

1964 yılında Isparta'nın Sütçüler İlçesi'nde doğdum. 1990 yılında Antalya'ya taşındım. Isparta'da inşaat sektörüyle uğraşırken; Antalya'da bitki sektöründe çalışmaya başladım.

Tanzanya'ya bile bitkisel yağ satıyor

Sektöre nasıl girdiniz?

Çocukluğumda doğal bitkileri toplayıp tüccarlara satıyorduk. Bulduğumuz bölge tıbbi aromatik bitkiler konusunda verimliydi. Antalya'ya gelince de yer kiraladık kekik toplamaya başladık ama sonra alıp satmaya başladık. Kısa sürede İzmir'deki ihracatçılarla tanıştım. Antalya'da toplanan ürünleri İzmir'e sattım. 1993 yılında ortaklı bir şirket kurdum, sonra ortaklıktan ayrıldım. 1997 yılında

kendi şirketimi kurdum. Ve ticari hayatıma resmi olarak başladım. 2000 yılının başında makine ve teçhizat alımı yaptım.

İhracata ne zaman başladınız?

2004 yılında da ihracata başladım. 25 ülkeye ihracat yapıyoruz, o seviyeye getirdik. Dış ticaret yapan firmalarla çalışıyoruz. Bu alanda markalaştık. Bitkisel çay, yağ gibi birçok ürünü eczanelere veriyoruz. Firma olarak ağırlıklı olarak kekik, defne, adaçayı, keçiboynuzu gibi ürünler üzerinde çalışıyoruz. Ama bunun yanında 100'e yakın ürünümüz var. Avrupa ülkeleri, uzak doğu Tanzanya, Güney Kore'ye kadar mal gönderiyoruz. Aslında kapasitemizin üçte birindeyiz, kat edeceğimiz çok yol var. Yeniyiz ama heyecanlıyız.

Yanlış uygulamalar mesleğe ihanettir

Son dönemde doğal ürünlere dönüş var galiba...

Evet, insanlar kimyasalların zararlarını gördü ve doğal ürünlere yönelmeye başladı. 2000'li yıllardan sonra tıbbi aromatik bitkilere ilgi arttı. Kimyasallardan kaçan insanlar doğala koştu.

Aktarlarda ve eczanelerde çok sayıda marka görüyoruz, pazar bu kadar geniş mi?

Aslında pazar geniş ama bunun avantajları ve dezavantajları var. Bu kadar çoğalmasının sakıncaları var. Doğal ürün artınca bazı insanlar kısa sürede zengin olma hayallerine kapıldılar ve her şeye 21 dakika da çözüm bulunuyor gibi tüketiciye zarar veren uygulamalar yapmaya başladılar. Bunun ileriki dönemde mesleğimize zarar vereceğini düşünüyorum. Yanlış uygulamalar mesleğe ihanettir ve bunun insanlara zarar verdiğini düşünüyorum. Bu konuda bize çok iş düşünüyor.

Sektörün en önemli problemi bilinçsiz pazarlama ve tüketim

Sektörün en önemli problemi ne?

Sektörün en önemli problemi bilinçsiz pazarlama, bilinçsiz tüketim. Antalya Ticaret Borsası'nın 'Kekik, Defne ve Adaçayı çeşitleri Hasat ve Hasat Sonrası İşlemler için Yenilikçi Model Araştırması ve Pilot Uygulaması Projesi' var. Eğitim projesinin amacı bu işi yapan insanları yerinde bilinçlendirmek. Doğru hasat, hasat sonrası doğru uygulamalar konusunda bölge insanını eğitmek. Bu proje mihenk taşıydı, borsa olarak biz bunu koyduk. Güzel neticeler ala-

cağımıza ve sektör için iyi bir örnek olacağına inanıyorum. İç pazarda 'kaliteli kalitesiz ürün' sıkıntımız var. Vatandaş ürünün kaliteli olup olmadığını ayırt edemez. Ürünün yerinde denetimi ve kontrolü mutlaka gerekiyor. Tarım Bakanlığı'nın denetimi yapması lazım. Bakanlık fabrikayı denetliyor ama biz ürünün rafta denetlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Gıda güvenliğinin tam oturması için ürünün rafta denetimi şart. Denetim olmadığı için kaliteliyle kalitesizi ayırt etme şansı olmuyor.

Sektörün 2B sıkıntısına da değinir misiniz?

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, vereceği destekten yararlanacak çiftçiden tapu istiyor. 'Tapunu ve sattığın fişi getireceksin, sana destek vereceğim' diyor. Antalya'nın yüzde 80'i 2B arazi-

si. Çiftçi üretiyor ama desteğini alamıyor. Çünkü tapusu yok. Hükümetin 2B sorununu hızlı bir şekilde çözmesi lazım. 2B sadece konut sahiplerini ilgilendirmiyor. Bizim gibi üreticileri de ilgilendiriyor. 2B'lerin yüzde 10'u konutsa, yüzde 80'i tarım arazisi. 2B arazisinde üretim yapan çiftçi 5 kuruş destek alamıyor.

Tıbbi aromatik bitki para ediyor mu, piyasası nasıl?

Aslında ürün fiyatları makul, rekabet edilebilir durumda. Çok pahalı olduğu zaman ihracat yapamayız, çok ucuz olunca da çiftçi para kazanamıyor.

Vakıf Çiftliği'ne tıbbi aromatik bitki bahçesi yakışır

Antalya Ticaret Borsası'nda kaç yıldır meclis üyeliği yapıyorsunuz?

ATB'de bir önceki dönem komite başkanıyım. Çeşitli madde-

ler komitesi başkanıyım. Daha sonra sektörün gelişimini göz önüne alarak Borsa bünyesinde Aromatik(İtirlı) Bitkisel Ürünler İle Reçel ve Pekmezciler Meslek Komitesi'ni kurduk. Meclis üyesi olarak 2 yıldır çalışıyorum.

Borsa'nın çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Borsanın çalışmaları çok iyi gidiyor. O konuda yönetime teşekkür ediyorum ve destek veriyorum. Borsa Başkanı Ali Çandır'ın tıbbi aromatik bitki projesine büyük katkısı oldu. Üniversite, Tarım Müdürlüğü ve Orman Müdürlüğü'nün desteğiyle proje hayata geçti. Bu sektör için gerçekten çok önemli bir proje. Diğer kurumlara göre Borsamızın çalışmalarını daha aktif görüyorum.

Vakıf Zeytinliği konusundaki çalışmaları takdire şayandır. İnşallah alnımızın akıyla çıkacağız. Vakıf Zeytinliği'nde tıbbi aromatik bitki bahçesi kurulabilir. Akdeniz ikliminde yetişen bütün bitkilerin

tanıtımı orada yapılabilir. İnsanlar tıbbi aromatik bitkileri görme şansı elde eder. Zeytinlikte tıbbi aromatik bitki parkı olursa süper olur.

Bir de Borsa binasının yetersiz olduğunu düşünüyorum. Borsa binasının merkezden çıkıp tarımın olduğu yerde olması lazım. Borsanın Aksu'ya yakıştığını düşünüyorum. Aksu'da yer müsait. Bu bölgede yapılacak Borsa binası bahçesinde mini parklar olabilir, her mesleği temsil eden bir botanik bahçe yapılabilir. Bu konudaki çalışmaları destekliyoruz. Bu çalışmaların hızlandırılması gerektiğini düşünüyorum.

ATB Meclis Üyesi Veli Karasu:

Borsa, kent için özveriyle çalışıyor

“Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi ve Çeşitli Mallar Meslek Komitesi Üyesi Veli Karasu, borsanın çalışmalarının gurur verici olduğunu ifade ederken, “Yönetim olarak da meclis olarak da elimizden gelen katkıyı yapmaya çalışıyoruz” dedi.

Bize kendinizden bahseder misiniz?

Serik’te doğdum. 30 yıldır hububat sektörüyle uğraşıyorum. 1990’dan bu yana halde komisyonculuk yapıyorum. Buğday, susam, mısır, sebze komisyonculuğu yapıyorum. Benimkisi baba mesleği değil, kendi çabalarım ile kurduğum bir şirket.

Borsa ile ne zamandır çalışıyorsunuz?

1983 yılında Antalya Ticaret Borsası’na kayıt oldum. Ticaret Borsası’nda 4 yıl meslek komitelerinde çalıştım. 2 yıldır da hem meslek komitesinde hem de meclis üyesi olarak çalışıyorum.

Size göre hububat sektörünün en önemli sıkıntısı ne?

Çiftçiye önce aşırı sıcaklar sonra sel vurdu. Mevsiminde istenilen yağışlar olmadığı için hububat rekoltesinde ciddi azalma var. Çiftçi ektiği mahsulden zarar edince üretimden uzaklaşıyor. Tüm olumsuzluklara rağmen yine de çiftçimiz elinden geldiği kadar üretimi durdurmuyor.

Komisyoncular olarak bizler ise çiftçinin ürününün daha iyi değerlendirilmesi için çalışıyoruz. Ancak

ticaretin tonajında ciddi bir azalma oldu. 2010 yılında buğdayda yüzde 60 civarında azalma oldu.

Çiftçi hububattan vaz mı geçiyor?

Çiftçi zarar edince, hasat alamayınca tabii ki çekimser kalıyor. Hava muhalefeti, küresel ısınma, aşırı yağışın yanında devletin desteğinin az olması caydırıcı etkenler olarak karşımıza çıkıyor. Dört yıldır devletin çiftçiye verdiği destek aynı. Bunun en az 3 katına çıkması lazım.

Antalya Ticaret Borsası’nın çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Borsanın çalışmalarını yakından takip ediyorum ve gerçekten iyi işlere imza attığına inanıyorum. Başkanımız, yönetimimiz ve meclisimiz canla başla çalışıyor. Borsamız kent için özveriyle çalışıyor. Bu çalışma beni mutlu ediyor, gurur duyuyorum. Vakıf Zeytinliği’ni almamız birçok çevre için olumlu karşılandı. Bakanlar bile destek verdi. Borsa olarak Antalya’ya akciğer kazandırdık. Çalışmalarımızın faydasını halka göstereceğimize inanıyorum. Borsa olarak kent yararına özverimizi gösteriyoruz. Yönetim olarak da meclis olarak da elimizden gelen katkıyı yapmaya çalışıyoruz.

Prof. Dr. İrfan Tunç

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Bitki Koruma Bölümü

Doğanın armağanlarından biri: **BİYOLOJİK MÜCADELE** Nedir, neden, nasıl, nerede ve ne kadar?

“ Biyolojik mücadeleye önem verilmesinin başlıca nedeni doğal düşmanların doğanın kendisinden derlenmiş olmasıdır. Hastalık ve zararlılara karşı geleneksel (konvansiyonel), yani ilaçlı mücadele ile elde edilen başarıların geçici olmasının nedeni doğaya yabancı, aykırı ve zararlı maddeler olan sentetik ilaçlara dayanmasıdır. ”

Biyolojik mücadele nedir?

En kestirme ifadeyle biyolojik mücadele tarımsal hastalık ve zararlılara karşı canlıları kullanarak yapılan zirai mücadeledir. Doğada her canlının olduğu gibi tarımsal ürünlerde hastalık ve zarara yol açan böcekler, akarlar, nematodlar, mantarlar, bakteriler, yabancıotlar gibi canlıların da düşmanları vardır, bunlara doğal düşmanlar denmektedir. Doğal düşmanlar araştırmalarla ortaya çıkarılır, etkili olanlar doğadan toplanır, çoğaltılır ve hastalık ve zararlılarla mücadelede kullanılır. Bir doğal düşmanın mücadelede kullanılabilecek hale gelmesi elbette burada ifade edildiği kadar basit değildir, elverişli tekniklerin geliştirilmesi yılları alabilir.

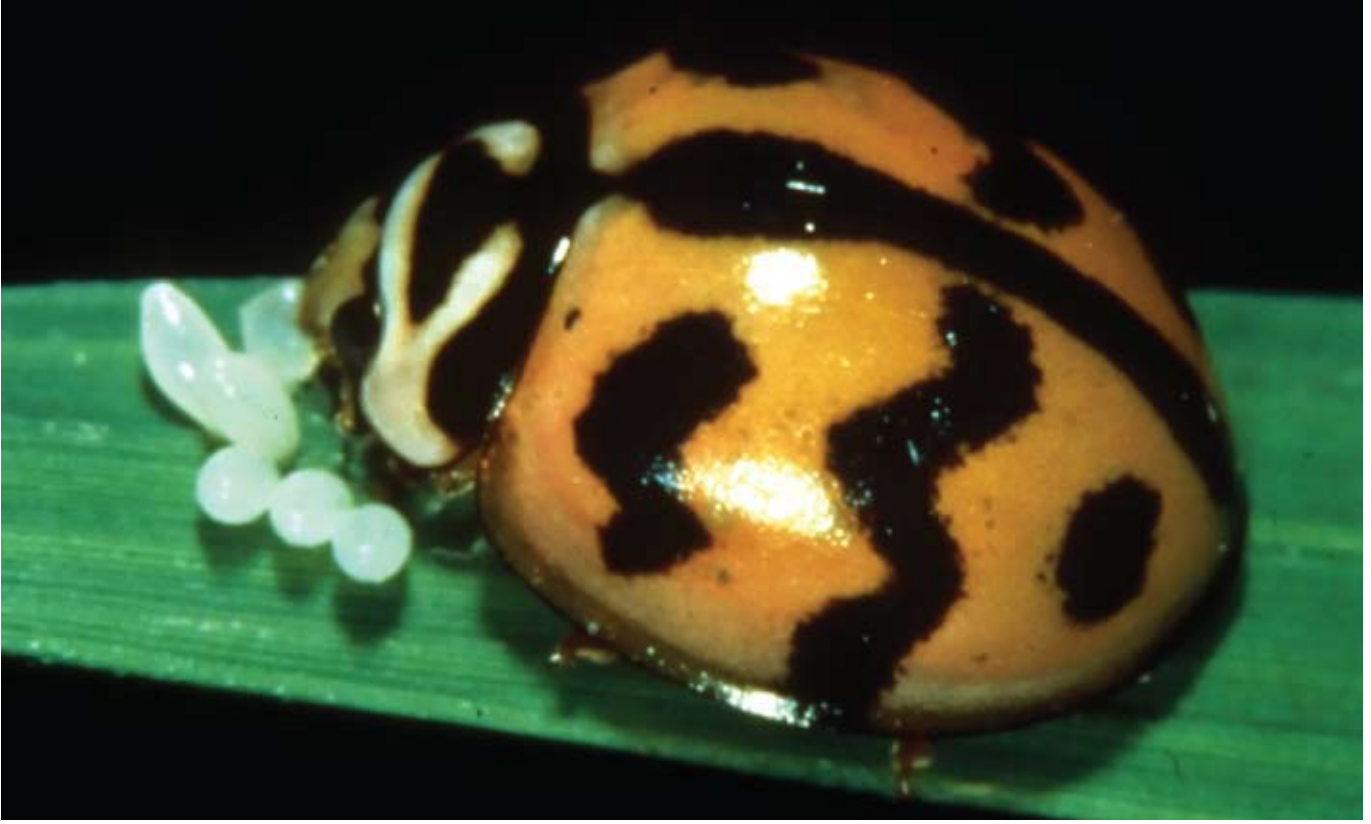
Biyolojik mücadele dünya var olalıdan beri doğada kendiliğinden işlemektedir. Doğa bu gücü, yani doğal düşmanları, farkında olsalar da olmasalar da karşılıksız olarak insanların hizmetine sunmaktadır. Tarım doğanın bu potansiyelini henüz tam olarak ne keşfedebilmiş, ne de yararlanabilmiştir.

Biyolojik mücadele önce tarımsal zararlılara karşı geliştirilmiştir ve halen bu alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bitkisel hastalıklarla biyolojik mücadele geliştirilmeye ve yaygınlaştırmaya çalışılmaktadır. Zararlılarla biyolojik

mücadelede üç tip doğal düşman kullanılmaktadır. Genelleyerek ve sadeleştirerek bunları şöyle tanımlayabiliriz: 1. Avcılar (predatörler): Çoğunluğu böcek veya akarlardır, zararlı böcek veya akarları yiyerek veya vücut sıvılarını emerek beslenirler, bir avcı çok sayıda zararlıyı tüketir, yani öldürür. 2. Asalaklar (parazitoidler): Bunlar böcektir, yine böceklere karşı kullanılırlar ve bir asalak yalnız bir zararlı böceği öldürebilir. 3. Mikroplar (mantar, bakteri ve virüsler) ve nematodlar: Patojen olarak da adlandırılırlar, zararlıları hastalandırarak öldürürler. Bunların kullanıldığı biyolojik mücadele mikrobiyel mücadele olarak da adlandırılır.

Biyolojik mücadele neden değerli?

Biyolojik mücadeleye önem verilmesinin başlıca nedeni doğal düşmanların doğanın kendisinden derlenmiş olmasıdır. Hastalık ve zararlılara karşı geleneksel (konvansiyonel), yani ilaçlı mücadele ile elde edilen başarıların geçici olmasının nedeni doğaya yabancı, aykırı ve zararlı maddeler olan sentetik ilaçlara dayanmasıdır. Bu yüzden ilaçlı mücadelenin yaygınlaşması sorunları azaltmamış aksine arttırmıştır. İşte onlardan birkaçı: 1. Doğal düşmanların ilaçlarla yok edilmesi sonucu önemli zarar-

lıların eskisinden daha fazla çoğalma şansı bulması, 2. Aynı nedenle eskiden önemsiz olan zararlıların önemli zararlılar haline gelmesi, 3. Zararlıların ilaçlara direnç kazanması sonucu daha fazla miktarda ve giderek daha pahalı ilaçlar kullanılmak zorunda kalınması. Çevre ve insan sağlığı üzerindeki zararlı etkilere daha gelmedik.

Biyolojik mücadeleyi değerli kılan yalnız doğal olması değildir. Bir ilaç kullanılışından bir süre sonra etkisini kaybeder. Bu yüzden ilaçlı mücadelede, özellikle seralarda ve meyve bahçelerinde, kimi zararlılara karşı defalarca ilaçlama yapmak gerekir. Doğal düşmanların etkisi ise bir defalık değildir, bulundukları veya salındıkları yerlerde çoğalmaya devam ederek etkilerini sürdürürler. Biyolojik mücadele meyve bahçeleri gibi doğal düşmanların varlığını kesintisiz sürdürebildiği sürekli ekosistemlerde* az bir çabayla sürekli bir çözüm olabilir. Korunur ve desteklenirlerse doğal düşmanlar seralar gibi geçici ekosistemlerde de bir veya iki salımdan sonra zararlıları ilaçlı mücadeleye gerek kalmadan mev-

sim boyu baskı altında tutabilirler.

İlaçlı mücadeleden doğal düşmanlar da dâhil hedef olmayan canlılar zarar görür. Oysa biyolojik mücadelenin zararlılar dışındaki canlılar üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi yoktur.

Zararlıların biyolojik mücadeleye ilaçlı mücadelede olduğu gibi direnç kazanması söz konusu değildir.

En önemlisi biyolojik mücadele uygulanan ürünlerde tüketici sağlığını tehdit eden zararlı kalıntılar v.b. sorunlarla karşılaşmaz.

Biyolojik mücadele ne kadar çok ve sık kullanılırsa kullanılsın etkisini kaybetmeyen, aksine istenilen yer ve zamanda etkisi arttırılabilen, sürdürülebilir bir mücadele yöntemidir

Biyolojik mücadele her hastalık veya zararlıya karşı uygulanabilir mi?

Arzu edilmekle birlikte her hastalık ve zararlıyla biyolojik mücadele henüz mümkün değildir. Çünkü kiminin tüm doğal düşmanları henüz ortaya çıkarılamamıştır.

Kiminin belirlenen doğal düşmanları yeterince etkili değildir veya etkili olabilecekleri şartları temin etmek güçtür veya ekonomik değildir. Kimi doğal düşmanlar ise etkili olsalar da bunları mücadelede kullanılmalarına yetecek kadar büyük sayılarda üretecek teknoloji henüz geliştirilememiştir. Bu nedenlerle şimdilik her hastalık ve zararlıyla biyolojik mücadele yapma imkânı yoktur.

Biyolojik mücadelenin yaygın bir şekilde kullanılması önündeki engeller nelerdir?

Biyolojik mücadele uygulanan yerlerde hastalık ve zararlı sorunlarına bütüncül, yani ekosistem anlayışıyla yaklaşmak gerekir. Bir sera, bahçe veya tarlada genellikle mücadele etmek gereken birden fazla zararlıyla karşılaşılır, üstelik hastalıklar da vardır. Biyolojik mücadele bir ekosistemde mevcut mücadele edilmesi gereken tüm zararlılara karşı uygulanabilmeli veya uygulanamayanlara karşı elde biyolojik mücadeleyle çalışmayan alternatif

mücadele yöntemleri (biyoteknik, kültürel, fiziksel v.b.) veya en azından doğal düşmanlara zarar vermeyen ilaçlar olmalıdır. Tarımsal üretimde zararlılarla birlikte çeşitli mantari ve bakteriyel hastalıklarla da karşılaşılır ve bunlarla da mücadele etmek gerekir. Bunlara karşı kullanılacak ilaçların biyolojik mücadeleye zarar vermeyenler arasından seçilmesi gerekir. Kısacası biyolojik mücadele uygulanan yerlerde zirai mücadelenin tüm unsurlarının, hatta tüm tarımsal işlemlerin önceden hazırlanmış bir program dâhilinde biyolojik mücadeleye zarar vermeyecek bir biçimde kullanılması zorunludur.

Biyolojik mücadele bilgi ve uzmanlık gerektiren bir yöntemdir. Uygulayanların hem zararlıyı, hem de doğal düşmanlarını tüm evreleriyle (ergin, yumurta, larva/nimf, pupa) tanıması, yaşayışlarını ve davranışlarını bilmesi gerekir. Bu da yetmez belli aralıklarla hem zararlının, hem de doğal düşmanın yoğunluğunu (sayısını) izleyerek müdahale gerekip gerekmediğinin veya ne kadar başarılı olunduğunun belirlenmesi gerekir. Kısacası ürün de dâhil ekosistemin nabzını tüm canlı ve cansız unsurlarıyla tutmasını bilen yetişmiş uzmanlara ihtiyaç vardır.

Biyolojik mücadelenin başarılı olabilmesi için doğal düşmanlara barınabilecekleri, varlıklarını sürdürebilecekleri ve en yüksek sayıda çoğalabilecekleri bir çevrenin sağlanması gerekir. İklim, özellikle sıcaklık ve nem çok önemlidir. Seralarda karşılaşılan biyolojik mücadele başarısızlıklarının temelinde çoğu kez iklimin zararlıların çoğalması için uygunken, doğal düşmanlar için uygun olmaması yatmaktadır. Çok açıktır ki iklimin kontrolü bir yana kış aylarında doğru dürüst ısıtılmayan seralarda biyolojik mücadelenin uygulanma şansı yoktur.

Biyolojik mücadele bu konuda bilgisi ve deneyimi olmayan kişilerin uygulayamayacağı, başlangıçta bu alanda uzmanlaşmış kişi

veya kuruluşların teknik yardımına ihtiyaç duyulan bir yöntemdir. Üstelik sabırlı olmak, hemen fark edilir bir başarı beklememek gerekir. Kolayca temin edilip herkes tarafından kolayca uygulanabilen, daha ucuz (tek bir uygulama için) ve başarısı hemen görülen ilaçlı mücadeleden çok farklıdır. İlaçlı mücadelenin göz alıcı fakat geçici çözümlerine alışmış olan kimse-lerin ileri bir teknik olan biyolojik mücadeleye yatkın hale gelmesi zaman alacaktır.

Biyolojik mücadelede kullandığımız unsurlar canlıdır. Herhangi

“Yüksek dozda ve daha sık ilaçlama yapmak suretiyle giderilmeye çalışıldığından kalıntı ve direnç sorunu daha da ağırlaşmaktadır. Bu kısır döngü nedeniyle seralarda hastalık ve zararlılara karşı ilaçlı mücadele bir çözüm olmaktan giderek uzaklaşmaktadır.”

bir aşamada, yani üretimi, ambalajlanması, taşınması ve salınması esnasında veya salınmasından sonra gösterilecek en ufak bir dik-katsizlik kaybedilmelerine yol açar, bunları özenle kollamak ve korumak gerekir.

Biyolojik mücadele yapılarak gerçekleştirilen tarımsal üretim konvansiyonel mücadeleye dayalı üretime göre daha pahalıdır. Biyolojik mücadelenin üretici tarafından benimsenmesi ve yaygınlaşması için daha yüksek fiyatlı biyolojik ürünleri talep eden ve alım gücüne sahip bir tüketici profilinin ve teşvik edici piyasa mekanizmalarının olması ve/veya biyolojik mücadelenin sübvansede edilmesi (desteklenmesi) gerekir. Kazanç getirmeyecekse kimseden biyolojik mücadeleyi sırf çok yararlı, çok cici

olduğu için uygulaması beklenmemelidir.

Biyolojik mücadele neden gündemde?

Aslında biyolojik mücadele Antalya tarımının yabancıları değildir. Türkiye'nin ilk ve tek Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü Antalya'da kurulmuş ve yıllarca faaliyet göstermişti. Günümüzde bu enstitünün faaliyetlerini daraltılmış olarak BATEM (Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü) bünyesinde bir birim üstlenmiş bulunmaktadır. Turunçgil üreticileri on yıllar boyunca bahçelerinde zararlı unlubitle bu enstitülerde üretilen avcı ve asalakları kullanarak biyolojik mücadele yapmışlardır.

Biyolojik mücadelenin son yıllarda daha sık gündeme gelmesinin en önde gelen nedeni kuşkusuz sera ürünlerinin ihracatında karşılaşılan ilaç kalıntılarından kaynaklanan darboğazlardır. Diğer neden ise dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de seralarda ilaçlara karşı direnç sorunuyla başka ekosistemlerdekinden daha yaygın ve derinleşmiş olarak karşılaşılmaması ve ilaçlı mücadelenin bir kısır döngü içine girmiş olmasıdır. Seralarda zararlıların hızlı bir biçimde çoğalmasına elverişli bir iklimin bulunması, ilaçların bitkilerin üzerinde dağılımının tüm zararlıların ilaçla karşılaşmasını sağlayacak şekilde yapılamaması yüzünden ilaç değmeyen yerlerde zararlıların çoğalma fırsatı bulması nedeniyle sık sık ilaçlama yapma gereği doğmaktadır. Bu ise direncin başka yerlerdekinden daha kısa zamanda ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Üstüne üstlük kapalı ekosistemler olan seralarda dışardan içeriye ve içerden dışarıya zararlı girişçikisi sınırlıdır. Bu yüzden oluşan direncin dışardan gelecek henüz dirençli olmayan bireylerle çiftleşme yoluyla hafifletilmesi/sulandırılması veya içerdeki dirençlilerle yer değiştirmesi şansı tarlalar ve bahçelerdekenden daha azdır. İşte bu gibi nedenlerle piyasaya yeni

çıkarılmış çok etkili bir ilacın seralarda kullanım ömrü çok kısalmakta yerine konulanlar da aynı akibete uğramaktadır.

Direnç sorunu daha yüksek dozda ve daha sık ilaçlama yapmak suretiyle giderilmeye çalışıldığından kalıntı ve direnç sorunu daha da ağırlaşmaktadır. Bu kısır döngü nedeniyle seralarda hastalık ve zararlılara karşı ilaçlı mücadele bir çözüm olmaktan giderek uzaklaşmaktadır. Buna seralarda ilaçlama yapan üreticilerin veya işçilerin sağlığıyla ilgili kaygılar da eklenmelidir. Kapalı hacimler olan seralar tarımsal ekosistemler içinde ilaçlama yapanların solunum ve deri yoluyla ilaç alma riskinin en yüksek olduğu yerlerdir. Dolayısıyla kullanılan ilaç miktarındaki ve sıklığındaki artışlar uygulayıcılardaki sağlık sorunlarını ağırlaştırmaktadır.

Biyolojik mücadelenin seralarda daha fazla gelişmesinin nedenleri?

Yukarıda sıralanan gelişmelerin rolü inkar edilemezse de biyolojik mücadelenin seralarda tarımın başka hiçbir dalında olmadığı kadar gelişmesinde başka olguların da payı bulunmaktadır. Bir kere sera ekosisteminin dışarıya kapalı olması ve sera içi iklimin kontrol edilebilir olması seralarda biyolojik mücadele için eşsiz bir altyapı oluşturmaktadır. İçerden dışarıya doğal düşman kaçışı nedeniyle

kayıplar veya dışardan içeriye girişler nedeniyle zararlı yoğunluğunda artışlar sınırlanmıştır. Üstelik sera içi iklimi doğal düşman faaliyetini ve çoğalmasını hızlandıracak bir biçimde düzenlemek (kontrol etmek) mümkündür.

Ancak en önemli neden seralarda biyolojik mücadelenin ticarileşmiş olmasıdır. Daha önce biyolojik mücadele özel sektörün ilgisini çekmemişti. Çünkü başarılı uygulamalar klasik veya arttırıcı/ hızlandırıcı (augmentative) biyolojik mücadele şeklindeydi. Klasik biyolojik mücadelede başka ülkelerde tarama yaparak bulunan ve uygun olduğu araştırmalarla ortaya konan doğal düşmanlar ithal edilir, üretilip meyve bahçelerine aşılama şeklinde bir veya birkaç kere salınır. Bahçelere yerleştikten sonra tekrar üretilip salım yapma gereği kalmaz. Arttırıcı biyolojik mücadelede ise bahçelerdeki doğal düşman sayısını arttırmak için yerli doğal düşmanlar toplanır, çoğaltılır ve bahçelere salınır. Klasik veya arttırıcı biyolojik mücadele faaliyetlerinin özel sektörün ilgisini çekmeyeceği ortadır. Zaten bu nedenle başından beri her yerde daima kamu kurumları tarafından yürütülmüştür. Seralarda uygulanan biyolojik mücadele için ise atlamaksızın her mevsim binlerce doğal düşman salımı yapmak (inundative salımlar) gerektiğinden doğal düşman üretilip pazarlamak karlı bir iş haline gelmiştir. Batıda

özel sektörün girişimleriyle biyolojik mücadele önemli sera zararlılarını kapsayacak biçimde geliştirilmiş bulunmaktadır. Beyazsinek, Kaliforniya çiçek thrips, yaprakoyucu sinekler, afidler, kırmızıörümcekler gibi Türkiye’de önemli sera zararlılarıyla biyolojik mücadele yapmaya elverişli doğal düşmanları artık ticari olarak elde etmek mümkündür. Bu doğal düşmanlar ülkemizde de faaliyet gösteren özel firmalar tarafından yıllardan beri başka ülkelerdeki tesislerinde üretilip Türkiye’ye ithal edilmektedir. İthal doğal düşmanlar Antalya’da ihracata yönelik üretim yapan büyük işletmelerde kullanılmaktadır.

Sonuç

Biyolojik mücadele doğanın tarıma bir armağanıdır. Biyolojik mücadele yapılabilen önemli tarımsal hastalık ve zararlı sayısı her geçen gün artmaktadır. İlaç kalıntısı, ilaçlara direnç ve işçi sağlığı sorunlarının en ağırlı ile karşılaşılan seralarda biyolojik mücadele en uygun çözümdür. Zaten modern seralar biyolojik mücadelenin kolaylıkla uygulanabileceği alt yapıya sahiptir. Üstelik Türkiye’de seralardaki biyolojik mücadelenin temin edilebileceği bir pazar mevcuttur. Biyolojik mücadele uygulanarak elde edilen daha pahalı fakat daha sağlıklı ürünlere (biyolojik ürün) yalnız dış talebin değil iç talebin de artması ve bu talebin doğru ve güvenilir piyasa mekanizmalarıyla yönlendirilmesi ve karşılanması biyolojik mücadelenin gelişmesini ve yaygınlaşmasını hızlandıracaktır. Bu aynı zamanda biyolojik mücadeleyi kurumsallaştıracak, bu konuda uzmanlaşmış kişilerin ve kuruluşların sayısını arttıracak ve doğal düşman üreten ve pazarlayan özel kuruluşları yerli üretime teşvik ederek seralarda biyolojik mücadelenin maliyetinin düşmesine katkıda bulunacaktır.

**ekosistem= canlı ve cansız varlıkların (faktörlerin) birbiriyle etkileşim halinde oldukları herhangi bir çevre*

Bora Ağsaran

Ziraat Mühendisi

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü

Tarımsal mekanizasyon ve Türkiye'deki durumu

Doğada yaşayan insan topluluklarına; gıda, korunma ve giyim için gerekli hammaddeleri sağlayan bir sanayi olarak tanımlanan tarım sektörüne makinenin girmesi ile köklü bir takım değişimler yaşandı. Makine, işleri kolaylaştırdığı gibi, süre bakımından da önemli kazançlar sağladı. Bunun sonucunda tarım kesiminde çalışanların yeni üretim teknikleri uygulama şekillerinde ve sosyal yaşamlarında da olumlu değişiklikler gözlemlendi.

Tarım olarak tarımsal mekanizasyon; tarımsal üretimde kullanılan, geri tarım tekniği ve ilkel yöntemlerin yerine modern alet, makine, cihaz ve tesislerin ileri tarım tekniğine uygun olarak kullanılmasıdır (ÜLGER ve ark, 1996).

Tarımsal mekanizasyonun başlıca görevi, insan işgücünün produktivitesini arttırmak ve böylece işin maliyetini düşürmektir. Bu, ya doğrudan doğruya işi hızlandırarak birim iş için sarf edilen zamanı kısaltmak suretiyle bir insan iş kuvvetine düşen tarım alanını genişletmek ya da dolaylı olarak mevcut bütün biyolojik imkânları değerlendirerek birim alandan elde edilen verimi (özümlü verim) dolayısıyla işletmenin tüm üretim kabiliyetini arttırmak suretiyle gerçekleştirilebilir.

Her yönü ile geliştirilmiş bir tarım, birçok kuruluş ve fertlerin bir araya gelmesi ile en iyi sonuçlara varabilen bir komplekstir (MUTAF,1974).

Tarımsal mekanizasyonun derecesi arttırılarak, tarım işlerinin daha mükemmel bir şekilde yapılması ve tarımda üretim ve verimin yükselmesi mümkündür. Tarımsal makine imalatının gerçekleşmesi ile yeni iş olanakları; tarım işlerinin daha kolay ve daha yüksek verimle yapılması; bu sayede çiftçinin daha insancıl yaşama şartlarına kavuşması; teknolojik aşamanın sınır eğrisinin üzerinde bulunmayan tarım makineleri imalatı sayesinde daha ileri teknoloji gerektiren sanayi kolları için zorunlu tecrübe ve itici güç kazanılması sağlanmaktadır.

Gelişen tarımsal üretim metod ve tekniği, tarımsal mekanizasyon deyimi içinde tarımsal elektrifikasyon, motorizasyon ve otomasyon gibi yeni tanımlamalara gereksinim duymaktadır.

- **Tarımsal Elektrifikasyon:** Bir tarım işletmesinde faaliyetlerin

elektrik enerjisi ile yapılması anlamına gelir.

- **Tarımsal Motorizasyon:**

İşletmede insan ve hayvan gücü yerine termik motorların kullanılması anlamına gelir.

- **Tarımsal Otomasyon:** Çeşitli

üretim faaliyetlerinin insan emeği ve gözetimine ihtiyaç kalmadan yürütülmesi ve kontrol edilebilmesini ifade eder.

Tarımsal Mekanizasyon Göstergeleri

Tarım alet ve makinelerinin kullanım yoğunluğu, mekanizasyon düzeyi ile açıklanmaktadır. Tarımda güç kaynağı olarak en fazla traktör kullanılmaktadır. Mekanizasyon düzeyinin belirlenmesinde,

- Birim alan (hektar) başına düşen traktör gücü (KW/ha),
- 1000 hektara düşen traktör sayısı

Çizelge 1. Türkiye'de tarımsal mekanizasyon düzeyi (TÜİK,2009)

Yıllar	Gösterge Değeri						
	İşlenen alan (milyon ha)	Traktör sayısı (adet)	Tarım makinaları sayısı (adet)*	kW / ha**	Traktör / 1000 ha	Tarım makinaları / Traktör	Tarım makinaları / 1000 ha
2003	26	997.620	3.757.380	1,62	38	3,76	144
2004	26,6	1.009.065	3.824.077	1,61	37	3,78	143,8
2005	26,6	1.022.365	3.871.658	1,65	38	3,78	145,5
2006	25,9	1.037.383	3.956.895	1,7	40	3,81	152,8
2007	24,9	1.056.128	4.025.358	1,8	42	3,81	161,7
2008	24,5	1.070.746	4.114.591	1,85	43	3,84	167,9
2009	24,3	1.073.538	4.156.177	1,88	44	3,87	170,9

*Traktör ile çekilen veya çalıştırılan tarım alet ve makinaları dikkate alınmıştır.

**Türkiye traktör gücü ortalaması 42.5 kW olarak alınmıştır (T.KORUCU. 2010).

(traktör/1000 ha),

- Traktör başına düşen makine sayısı (adet/traktör) gibi göstergeler kullanılmaktadır.

Bu göstergeler içinde en yaygın kullanılanı, işlenen alan başına düşen traktör gücü değeridir. Bu ölçüte göre; ülke ortalaması 2009 verilerine göre 1,88 kW/ha dolayındadır (Çizelge 1). Ancak, ülkemizde mekanizasyon düzeyi bölgeler arasında farklılıklar göstermektedir.

Türkiye’de 1000 hektara başına düşen traktör sayısı ortalama 44 iken gelişmekte olan ülkelerde 8, gelişmiş ülkelerde 30 ve dünyada ise 19 dolayındadır. AB üyelerinden Almanya’da bu değer yaklaşık 100, Fransa’da 70 ve Yunanistan’da ise 80 civarındadır. Buna göre Türkiye gelişmekte olan ülkeler ortalamasının ve dünya ortalamasının üzerinde, ancak AB ülkelerinin altında yer almaktadır.

Önemli göstergelerden biri de traktörün yıllık kullanım süresidir. Bir tarım işletmesinin kârlı çalışması için gelişmiş ülkelerde traktörlerin yılda 800-1000 saat çalışması öngörülmektedir. Oysa ülkemizde kuru tarım yapılan bölgelerde bu ölçüt kabaca 200-250 saat/yıl, sululu tarım yapılan ve daha geniş makina parkı isteyen bölgelerimiz-

de ise 350-450 saat/yıl dolayındadır. Ortalama arazi büyüklüğü ülkemizde 50 dekar olarak bilinmektedir. Bu, sadece yıllık çalışma süresinin az olmasına neden olmakla kalmamakta, buna ek olarak, üretim maliyetlerinin yüksek olmasına da yol açmaktadır. Öyle ki, her dekar arazi için yapılan işletme maliyetleri işlenen alan arttıkça azalmaktadır. Buna göre, ne kadar fazla arazi işlenirse birim alan için maliyet o denli azalmakta, aynı zamanda, alan artışına bağlı olarak toplam verim ve toplam gelir de artmaktadır. Bu nedenle çiftçiler, traktörlerinden optimum bir şekilde yararlanmak, maliyetleri azaltmak ve daha fazla gelir elde

etmek için daha büyük tarlalara gerek duymaktadır. Parçalı yapıda ve küçük parsellerde sürdürülen bitkisel üretimde büyük çiftçilerle ya da AB üreticileriyle rekabet şansı beklenmemelidir. Kaldı ki, ülkemiz üreticileri, gelişmiş birçok ülkede sağlanan tarımsal desteklerden de yeterince yararlanamamaktadır. (KORUCU, 2010)

KAYNAKLAR

- P.ÜLGER, E.GÜZEL, B.AKDEMİR, B. KAYIŞOĞLU, Y. PINAR, B. EKER, Y. BAYHAN. 1996. Tarım Makinaları İlkeleri. T.Ü.Tekirdağ Ziraat Fakültesi Ders Kitabı No:29, Syf:2
- E.MUTAF. 1974. Tarım Alet ve Makinaları 1. Cilt Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları No:218
- T.KORUCU. 2010. Avrupa Birliği Sürecinde Tarımsal Mekanizasyon Sorunları ve Tarım Makinaları İmalat Sektörü <http://web.ksu.edu.tr/data>
- ANONİM, 2010. TÜİK.Tarımsal Aletler ve Makinalar. www.tuik.gov.tr

Çizelge 3.Türkiye’de yıllar itibarıyla bazı tarım makinaları miktarları
(TÜİK, 2009)

TARIMSAL ALET VE MAK.	2003	2006	2009
Biçerdöver	11.721	12.359	13.360
Damla sulama tesisi	124.036	160.629	219.052
Yağmurlama tesisi	188.258	200.780	219.868
Derin kuyu pompa	95.604	106.627	122.831
Motopomp (elek.)	147.909	159.603	170.459
Motopomp (termik)	197.888	197.395	193.698
Santrifuj pompa	92.359	97.622	104.898
Kim. gübre dağıt. mak.	314.660	334.461	354.973
Komb. hub. ekim mak.	162.763	164.524	179.048
Kulaklı traktör pulluğu	930.943	983.275	1.002.734
Toprak frezesi (Rotovator)	33.413	36.601	40.739
Kültivatör	421.455	443.776	466.727
Diskli tırmık (diskaro, gvb.)	190.739	191.360	205.804
K. M. hareketli pulverizatör	229.497	245.311	264.421
Atomizör	103.812	103.125	105.036
Tarımsal mücadele uçağı	57	60	33
Selektör (sabit veya seyyar)	4.092	4.258	4.378
Tarım arabası (Römork)	966.596	1.011.577	1.041.239

F1 Hibrit tohumu nedir, ne değildir?

“ Tohumun teknoloji ile buluşması bir taraftan tarımsal üretim için atılım anlamına gelirken; bir taraftan da tüketicinin aklını karıştıran kavramlar yığını giderek artıyor. Klasik bitki ıslahıyla geliştirilen yeni çeşitler, farklı görünen özellikleri nedeniyle tüketicide tedirginlik yaratabiliyor. ”

“ Tohumculuk sektörü ise ıslah süreçlerinde kullanılan hibrid teknolojilerinin insan sağlığı açısından hiçbir risk oluşturmadığını söylüyor. Peki hibrit F1 tohum nedir? İnsan sağlığına zararlı mıdır? İşte tüketicinin aklını karıştıran soruların yanıtları. ”

“f1 Hibrid” tohum nedir?

Yer küremizdeki biyolojik çeşitlilik kabaca 2 temel kaynaktan beslenmektedir. Bunlar;

Genetik mutasyonlar sonucunda oluşmuş olan ve de normalde olmaması gereken genetik dizilişler ile oluşanlar,

Doğal yolla birbiriyle gen transferi yapabilen türlerin birbirlerine gen aktarmaları sonucunda ortaya çıkanlar yani melezler (veya hibridler) dir.

Doğada gen aktarımı çoğunlukla böcekler aracılığı (özellikle arılar), rüzgârın etkisiyle, vb... dış etkenler sayesinde gerçekleşmektedir. Arı, çiçekten çiçeğe uçarak, erkek organdan aldığı polenleri (üreme materyalini) dişi çiçeğin döl yatağına taşıyıp, döllenmeyi sağlayarak, ziyaret ettiği bu iki birey arasında doğal şartlarda gen aktarımı mümkünse, gen aktarımını gerçekleştirmektedir.

İnsanlar doğayı gözlemleyerek

bu sırrı çözmeye başladıklarında melezliğin çok önemli bir özellik olduğunu fark etmişler ve 19. yy'da ağırlıklı olarak Mendel' in çalışmaları sonrasında bu olguyu kuramsallaştırmışlardır.

Hibrid veya melez tohum, aynı bitki türüne ait ve uzak akraba konumunda olan iki doğal bitki kümesi veya popülasyonundan (örneğin A ve B) seçilen saf hatların veya bireylerin birbirleri ile çaprazlanması (A x B) sonucunda elde edilen ilk nesil (f1) melez tohumlara verilen isimdir; bu teknik ile değişik yöntemler kullanılarak ana veya babada bulunan özelliklerin f1 çocuklarında ortaya çıkıp çıkmadığı belirlenmekte ve böylece yetiştiricilerin yani çiftçilerin en çok istedikleri özellikleri bünyesinde toplayacak olan f1 melezin hangi ana – baba birleşiminden elde edildiği saptanarak, çoğaltıma geçilmektedir.

Ancak f1 melezler genetik yapıları gereği tohum verdikleri zaman

yani f2 elde edildiğinde, f1 de ki istenen özelliklerin çok az bir kısmının f2 de korunduğu görülmektedir. Örneğin f1 de bulunan her hangi bir hastalığa dayanıklılık özelliği f2 de kaybolmakta, dolayısı ile bu özelliklere sahip bir çeşit talep eden kullanıcılar her sene yeniden f1 tohum satın alma zorunda kalmaktadırlar. Zaten f1 melezlerin bu özellikleri sayesinde ki birçok kişi ve kuruluş bitki ıslahı konusuna yatırım yapmış ve yapmaktadır; tohum sektörü her sene cirosunun yaklaşık % 13 ila % 15 ini ARGE bütçesine aktararak dünyada tüm sektörler içerisinde araştırmaya en çok kaynak ayıran sektör konumunda bulunmaktadır.

Burada göz ardı edilmemesi gereken iki önemli hususa dikkat edilmelidir. Bunlar;

Tohum maliyetinin toplam girdiler içinde ki payı oldukça düşüktür (örneğin sera domatesinde % 1,5 civarı)

Diğer girdi maliyetlerinin sabit kalmasına karşın sadece tercih edi-

len tohum sayesinde toplam hâsılat çok fazla değişiklik gösterebilir (Örneğin serada 1 dekar domates üretiminde hiçbir şey kazanamamak, 25.000.- TL kazanmak veya bu iki uç arasında bir hâsılat elde etmek mümkündür).

Bu uğraşlar sayesinde elde edilen özellikli (örneğin verimli, belirli hastalıklara mukavim, soğuğa veya sıcağa dirençli, erkenci veya geççi, yağ oranı yüksek, vs...) f1 hibridler sayesinde tohum sektörü özellikle dünyada nüfusun çok hızlı arttığı 20. yy.'ın ikinci yarısı boyunca insanların bol ve ucuz gıdaya kavuşmalarını sağlayabilmiştir.

Tohumculuk uğraşında uygun ana – babaları belirleme ile istenen f1 melezleri elde etme işlemine “ıslah çalışması”, yapan kişiye de “ıslahçı” ismi verilmektedir.

f1 Hibrid – Melez tohumlar kısır mıdır?

Maalesef ülkemizde ulu orta dillerde dolaşan “f1 tohumlar kısır” söylemi tamamen yanlış ve de büyük bir yalandır! Bu iftiranın altında işin özünü bilmeyen geniş kitlelere korku salarak bilimsel gelişmelerin önüne bilinçli veya bilinçsiz set çekmek isteyen ufak ama yaygaracı bir grup insanın yarattığı bilgi kirliliği vardır!

Melezleme yolu ile geliştirilen f1 hibridler mutlaka kısır olur diye bir şey söz konusu değildir; ancak istenirse bu özelliği sağlamak genetik olarak mümkündür. Örneğin eşek ile atın melezi olan katır, kısırdır; ancak katırı alan da, satan da, üretimine aracı olan da bunun böyle olduğunu bilerek belirli özellikleri nedeni ile katırı tercih eder ve ahırına koyar! f1 tohumlar içerisinde de örneğin çekirdeksiz karpuz doğal olarak kısırdır ve de tohumu olmadığı için de çocuk yani yeni meyve veremez; bu karpuzları üreten de, yiyen de bunun böyle olduğunu bilir! Ancak çekirdek ayıklaması zor geliyorsa ve de canı kolaylık

isterse bu kısır çeşidi bilinçli olarak satın alabilir.

Bu yöntemle belli bir amaca yönelik kısır bir çeşit geliştirildi diye ticari olarak satılan tüm f1 hibrid tohumlar kısırdır demek büyük bir yalandır. Örneğin domateslerde kısırlığın bir cazibesi bulunmamaktadır. Ancak ülkemizde piyasada satılan ve tüketilen domateslerin yüzde 99'a yakınının f1 hibrid olmasına karşın bu çeşitler kesinlikle kısır değildir; bunu doğrulamak için yediğiniz domatesin içerisinden ayıracağınız çekirdekleri, kış sonrası, bahar aylarında toprağa ekerseniz yaza tekrar domates elde edeceğinizi göreceksiniz!

Canavar tohum var mıdır?

“Canavar Tohum” yakıştırması da aynen “Kısır Tohum” benzeri tamamen medyatik bir abartmadır. Yeryüzünde böyle bir tohum ne doğal olarak var olabilir ne de insanoğlu tarafından meydana getirilmiştir. Ülkemizde “Canavar Tohum” diye adlandırılan şey belki de “Terminatör Tohumlar” (= terminator seeds) diye tercüme edebileceğimiz bir olgudur. Genetik mühendisliği ürünü olan Terminatör Tohumların bu teknolojiye dünya lideri bir firma tarafından yapılabilirliği kanıtlanmış ise de aynı firmanın açık taahhüdü ile hiçbir durumda kullanılmayacağı dünya kamuoyuna duyurulmuştur. Bu ürünler ne Türkiye’de ne de başka herhangi bir ülkede hiçbir zaman kullanılmamıştır. Ayrıca ülkemizde GDO’ lu ya da aktarma genli bitkilerin (AGB) tarımı yapılmaz.

Hibrid - melez tohumlar lezzetsiz midir ?

Melezleme tekniği ile kuramsal olarak bir çeşitte hangi özelliklerin bulunmasını hedeflerseniz onu gerçekleştirebilirsiniz. Yeni bir çeşit geliştirmek için yaklaşık 10 ila 15 senelik bir süreç gerektiren teknik kabaca şöyledir:

Yeni Hibrid tohumlar elde ede-

bilmek için öncelikle ıslahçının elinde değişik genetik özelliklere sahip bireylerden oluşan bir gen havuzu olacak ve bu kişi burada bulunan bireyleri birbirleri ile çaprazlayarak birçok değişik özelliklere sahip çok miktarda f1 melezler elde edecektir,

Sonra ki aşamada ıslahçı daha önce hedeflemiş olduğu özelliklerin bu bireylerde bulunup bulunmadıklarına bakarak, istemediği özelliklere sahip olanları atacak, istediklerine sahip olanları tutacak ve daha yakından inceleyecektir,

Son aşamada gene hedeflediği özelliklerin olup olmadığını, daha başka ne özellikler bulunduğunu belirleyecek, kalitenin sürdürülebilirliğini ölçüp biçecek ve en iyi toplam performansla sahip olduğunu düşündüğünü piyasaya sürecektir.

Çok basit bir şema ile domates-ten örnek verir isek ıslahçının çalışması şöyle olacaktır:

Öncelikli hedef kokulu domates eldesi ise çıkan yeni f1’ler içerisinden en iyi kokan domatesleri ayıracak,

İkinci hedefi sertlik ise kokusu güzel diye seçtikleri içerisinden sert olanları da ayıracak,

Üçüncü kriteri kırmızı renk ise, hem kokusu güzel, hem de sert olan domateslerin içerisinden rengi

en kırmızı olanları seçerek, böylece piyasaya hedeflediği özelliklere uygun yeni bir çeşit çıkartacaktır.

Böylece geliştirilen yeni çeşit özellikle kokulu, sert ve kırmızı olacaktır.

Sonuçta ıslahçı, seçenekler içerisinde önceliği lezzeti oluşturan damak tadına, aromaya, vs. ye verirse en lezzetli domatesi yapacak, önceliği sertliğe verir ise, nakliye esnasında en az zarar göreni ve de günlerce saklamaya uygun olanı yapacaktır!

Ülkemizde maalesef şu ana kadar öncelikli özellik olarak tüccarların tercihi olan sertlik ön planda tutulduğu ve de sebzelerde marka olmaması nedeni ile tüketiciler tercihlerini ifade olanağından yoksun bulunduklarından, lezzetli domates yiyemiyoruz. Gelişmiş ülkelerin aksine Türkiye’de meyve ve sebzeler henüz markalı satılmıyor; ancak meyve ve sebzeler markalı satılmaya başlandıktan sonra tüketiciler bekledikleri en lezzetli, en sağlıklı domatesleri gene “hibrid – melez” tekniği sayesinde tüketebileceğiz.

Hibrid - melez tohumlar olmasaydı daha mı iyi olurdu?

Öncelikle genel bir hatırlatma yapmakta fayda var; etrafımızda

var olan tüm bitki, insan ve hayvanlar hibrid (melez) dir !

Tohumculuk ile insanların yaptığı sadece ıslah tekniği ile doğal koşullarda bir araya gelme olasılığı çok düşük olan bireyler arasında aracılık yaparak daha özellikli bireyler oluşturmaktan ibarettir. Yani hibrid tohum geliştirilirken doğaya aykırı olarak yapılan hiçbir şey yoktur.

Faydalarına gelir isek, ilk melez mısır tohumlarının ortaya çıktığı 1920’li yıllardan itibaren bu tekniğin kullanımı hızla yayılarak yaklaşık tüm kültür bitkilerinde geniş bir şekilde kullanıldı. Bu sayede 20. yüzyılın 2. yarısından sonra bitkisel üretimde çok büyük kalite ve verim artışları sağlandı. Örneğin ülkemizde 1980 öncesi melez olmayan çeşitler ile ortalama mısır verimi dekara sadece 180 kg iken, günümüzde aynı alanda 1.000 kg üzeri verim vermeyen bir çeşidi satmak olanağı kalmamıştır. Böylece bu teknik sayesinde artan nüfusu beslemek, gıda güvenliğini sağlamak ve belki de olası savaşları önlemek mümkün olabilmektedir. Arka arkaya iki dünya savaşını takip eden yıllarda, büyük kayıplar, açlık ve sefalet günlerinden sonra insanlar yeniden çoğalma ve yaşam koşullarını geliştirme yoluna girdiler. “Yeşil Devrim” adı verilen ve bugünün bilgi toplumu na zemin hazırlayan 2. savaş sonrası yıllarının, bol ve ucuz gıdaya ulaşım olgusunun bacaklarından ilk ikisi kimyasal gübre ve zirai ilaç kullanımı ise, üçüncüsü de hibrid – melez tohumların geniş kullanımı olmuştur.

Bu açıdan bakınca soruyu “acaba melez tohumlar olmasaydı neler olurdu?” diye değiştirmek daha doğru olacaktır!

Hibrid – Melez f1 tohumlar insan ve çevre sağlığına açısından zararlı mıdır?

Kesinlikle HAYIR ! Belirli bir bitki türünde örneğin mısır, şeker pancarı veya domateste hibrid

– melez tohumlar ile olmayanlar arasında genetik olarak hiçbir fark yoktur ; her ikisi de aynı genetik temele (yani aynı genlere ve gen sayısına) sahiptir. Dolayısı ile hibrid – melez tohumu ile organikçilerin yere göre sığdıramadıkları babaannelerinin domatesi (ki yukarıda açıklandığı gibi o da melez idi) arasında sahip oldukları genlerin niteliği ve sayıları itibarı ile hiçbir fark bulunmamaktadır.

Hibrid – melez tohumlar ıslah edilirken genetik mühendisliği teknikleri kullanılmaz ve de bu tohumlar başka canlı türlerine ait gen taşımazlar.

Bu aşamada hibrid – melez tohum kullanımı ile “bilinçsiz veya kontrolsüz tarım” uygulamalarını ayırmamız gerekiyor; kontrolsüz tarımda ölçüsüz, yoğun ilaç ve gübre uygulamaları, kültürel tedbirlere riayet etmeden üretim anlatılmaktadır; denilebilir ki yüksek oranda üretim artışı getiren hibrid – melez tohum kullanımı yoğun tarımı teşvik etmiyor mu?

Hayır etmiyor! “bilinçsiz tarım” karşıtı olarak AB ülkelerinde yaygınlaşmaya ve ülkemizde de sebze üretiminde kullanılmaya başlanan “iyi tarım uygulamaları”, yükselen çevre koruma bilinci ile her geçen gün daha fazla benimsenmekte ve burada hibrid – melez tohumlar kaçınılmaz olarak en önemli girdi olarak kullanılmaktadır; şöyle ki f1 hibrid – melez çeşitler ile kuramsal olarak her istenen özellikte çeşit geliştirmek mümkün olduğundan belirli hastalıklara dayanıklı yani ilaç gerektirmeyen, daha az su tüketen, daha az gübre gerektiren, vs... özellikte tam çevre dostu, veya daha fazla vitamin, daha fazla kanser düşmanı moleküller içeren insan sağlığına dost ürünler elde etmek mümkündür ve bu konular üzerinde tüm ıslahçılar şu anda yoğun olarak çalışmaktadırlar.

Kaynak: Türkiye Tohum Sektörü, Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği (TÜRK-TED) yayınları

Borsa'nın Nurten Ablası!

“Yaklaşık 11 yıldır Antalya Ticaret Borsası'na hizmet veren Nurten Toytunç, aile gibi gördüğü Borsa'da; yönetim, meclis ve personel için 'abla' gibi. Her zaman gülen yüzü ile hatırlanan Nurten Toytunç, Borsa binasının, yürütülen çalışmalara yetersiz geldiğini düşünüyor.”

Bize kendinizden bahseder misiniz?

1970 yılında Antalya'da doğdum. Bir kızım var. 11 yıldır Antalya Ticaret Borsası'nda servis işlerine bakıyorum. Başkana, yönetime, meclise, personele ve borsa-mızda yapılan çeşitli toplantılarda servis yapıyorum.

Borsa'da çalışmak sizi mutlu ediyor mu?

Borsa'da sıcak bir aile ortamı var. Şimdiye kadar 5 başkanla çalıştım. Borsada çalışmaktan gerçekten mutluyum. Bir insanın işini severek yapması kadar güzel bir şey olamaz. Borsa'da herkes birbirini çok iyi tanıyor. Borsa çalışanları benim için kardeş gibi, ben de onlara abla gibiyim.

İşinizin püf noktası nedir?

İşimin sırrı güvenilir olmak. İşim gereği bütün toplantılara giriyor, özel görüşmelere tanık oluyorum ancak içeridekileri asla duymuyorum. Kendi işimi yapıp çıkıyorum. Güvenirlilik benim yaptığım işte çok önemli.

Çalışan olarak Borsa'nın faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Borsanın çalışmaları çok iyi gidiyor. Vakıf Zeytinliği'ni Antalya'ya kazandırarak çok iyi bir iş yaptığımızı düşünüyorum. Bunun için başkana, yönetime ve meclise teşekkür ediyorum. Borsa'da basına yansıyan yansımaya çok sayıda toplantı oluyor. Çiftçiler, ticaretle uğraşanlar, öğrenciler bu toplantılardan yararlanıyor. Antalya'nın en köklü kuruluşu olarak daha da güzel işlere imza atacağını düşünüyorum.

11 yıllık çalışansınız, Borsa'nın yapması gerektiğini düşündüğünüz bir şey var mı?

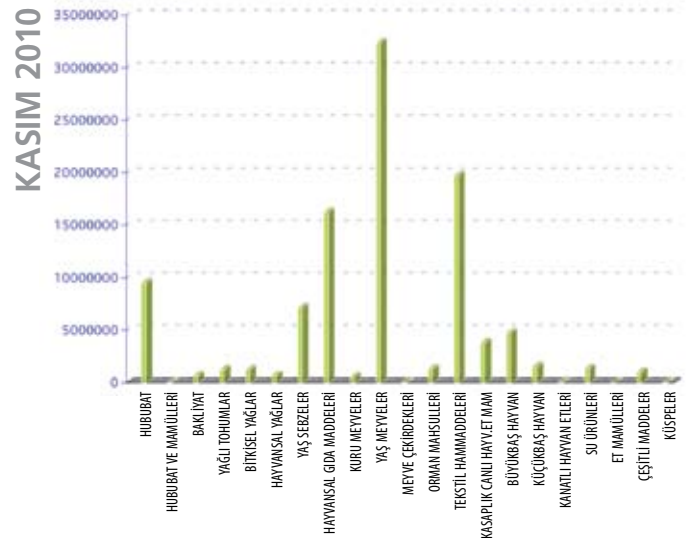
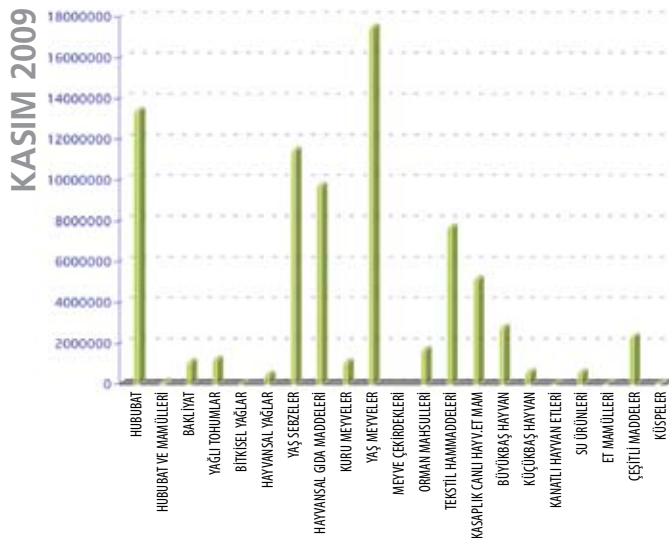
Borsanın yerinin değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Mevcut yer aktif şekilde hizmet üreten Borsa'nın çalışmalarını kaldırmıyor. Toplantı salonumuz bize artık küçük geliyor.

İletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Başkanımıza, yönetim kurulu üyelerine ve meclise teşekkür ediyorum, onlarla çalışmak mutluluk verici. Personele de teşekkür ediyorum. Kendini geliştirmiş, insani yönü iyi olan insanlarla birlikte aynı ortamı paylaşmak beni son derece mutlu ediyor.

ANTALYA TİCARET BORSASI ANA GRUPLAR İTİBARIYLA 2009-2010 KASIM AYI KARŞILAŞTIRMASI

	2009	2010
MADDELER	TUTAR (TL)	TUTAR (TL)
HUBUBAT	13.377.494 TL	9.544.576 TL
HUBUBAT VE MAMÜLLERİ	94.125 TL	47.216 TL
BAKLİYAT	1.050.709 TL	722.634 TL
YAĞLI TOHUMLAR	1.171.413 TL	1.248.207 TL
BITKİSEL YAĞLAR	9.583 TL	1.276.024 TL
HAYVANSAL YAĞLAR	448.387 TL	713.564 TL
YAŞ SEBZELER	11.433.283 TL	7.197.246 TL
HAYVANSAL GIDA MADDELERİ	9.695.717 TL	16.288.680 TL
KURU MEYVELER	1.035.965 TL	589.612 TL
YAŞ MEYVELER	17.455.083 TL	32.409.812 TL
MEYVE ÇEKİRDEKLERİ		62.463 TL
ORMAN MAHSULLERİ	1.647.955 TL	1.329.890 TL
TEKSTİL HAMMADDELERİ	7.661.709 TL	19.760.682 TL
KASAPLIK CANLI HAYV. ET MAM.	5.118.177 TL	3.825.348 TL
BÜYÜKBAŞ HAYVAN	2.739.783 TL	4.769.932 TL
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN	549.338 TL	1.553.876 TL
KANATLI HAYVAN ETLERİ	19.689 TL	127.581 TL
SU ÜRÜNLERİ	557.919 TL	1.381.165 TL
ET MAMÜLLERİ	7.521 TL	2.253 TL
ÇEŞİTLİ MADDELER	2.299.661 TL	1.056.911 TL
KÜSPERLER	52.073 TL	44.475 TL
TOPLAM	76.425.595 TL	103.952.158 TL

SİCİL NO	UNVAN
2547	FERHAT KARAKUŞ
2548	DURU PAZ. TİC. VE SAN. A.Ş.
2549	TURHAN TURAN
2550	NEŞAT ÇALIŞKAN
2551	RÖNESANS TARIM SEB. MEY. GIDA TUR.İNŞ.LTD.ŞTİ.
2552	KAMACIOĞLU ET VE ŞAR. ÜR. TUR. İNŞ. SAN. TAR. HY. TİC. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.
2553	ALİ COŞANAY
2554	AHMET İNCE
2555	MEHMET KARACA
2556	MEHMET AYANOĞLU
2557	LEVENT ÇULCU TARIM GIDA NAK. SAN. TİC. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.
2558	MARTI 07 GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2559	ALİ TAŞDENİZ
2560	BOTANİKA TAR. ÜR. KOZ. GIDA YAĞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2561	ANA EN. ÜR. DOĞ. TAŞ. GIDA İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2562	HAVVA KOÇAK
2563	NUMAN NAMAL
2564	MEHMET ALİ USUK
2565	HÜSEYİN KOCA
2566	İBRAHİM ÖMERCİKOĞLU
2567	MUZAFFER YILDIRIM İNŞ. TAR.PET. CAN. HAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2568	HAMİT TUTĞAÇ
2569	TAHİR TÜRK
2570	SELBİNAZ ÇAKIR
2571	ALİME KIR
2572	YAZANOĞLU GIDA TİC. TAR. İNŞ. TAAH. TUR. LTD. ŞTİ.
2573	FERHAT CAN MANTAR TAR. ÜR. İNŞ. TİC. LTD. ŞTİ.
2574	SALİH TOPRAK
2575	MERTSEL ORMAN ÜR. AMB. SAN. TAR. GIDA İNŞ. İTH. İHR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
2576	ŞERİFE ALTINDAL
2577	IRAZ YÖRÜK
2578	DEMET GIDA OTO EM. AL. SAT. TUR. TİC. LTD. ŞTİ.
2579	2 KE TASARIM PROJE İNŞ. TAAH. DEK. VE OTEL EKİP. LTD. ŞTİ.
2580	BVH TUR. KUY. İNŞ. GIDA TAR. HAY. SÜT ÜR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2581	MAK SÜT VE SÜT ÜR. EN. MAD. GIDA İHT. MA. ,N. TUR. HA. HU. SAN. TİC. LTD.ŞTİ.
2582	MİSYUM GIDA TUR. OTO. VE TİC. LTD. ŞTİ.
2583	KERİM TAKKAY
2584	KAZIM BÜLENT ERKARA
2585	ADİL KARACA
2586	AKSE TARIM ÇİÇ. TUR. İNŞ. VE TİC. LTD. ŞTİ.
2587	DEMİRLER SEB. MEY. VE GIDA TİC. NAK.TUR.TAŞ.OTO KİR.KOM.PAZ.TAR.SAN.LTD.ŞTİ.
2588	ÖMER SOYDAN
2589	YEŞİLYAYLA TAR. VE HAY. SÜT ÜR. GIDA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
2590	MİRELLER GIDA TAR. SU ÜR. TİC. SAN. İTH. İHR. LTD. ŞTİ.
2591	ÇETİN ÖZGÜR
2592	AY-BİR YAŞ SEBZE MEYVE GIDA NAK. İTH. İHR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
2593	MESER TAR. ÜR. GIDA İNŞ. VE İNŞ. MAL. TUR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
2594	MEHMET GÖDÜÇ

size yük olmasın

dünyanın neresine, söyleyin yeter.

Avrupa, Uzakdoğu, Rusya, Amerika, Asya, Afrika ve dünyanın her noktasına transferde sorunsuz çözüm ortağınız, siz sadece yükünüz dünyanın neresine onu söyleyin yeter.

pamfilyacargo

T: 0242 243 20 07 - 08

cargo@pamfilyacargo.com

pamfilyacargo.com

Özenli Üretim, Özenli Seçim...

www.erust.com.tr

Toplanıcı Sebze Meyve Hali No: 9 ANTALYA / TÜRKİYE

Tel: +90-242 339 64 55 • Faks: +90-242 339 32 99 e-mail: info@erust.com.tr